

MEKSİKA

ÜLKE RAPORU

Hazırlayan : **İnci Selin AYDIN**
Ankara - April, 2011

T.C. Başbakanlık
Dış Ticaret Müsteşarlığı
İHRACATI GELİŞTİRME ETÜD MERKEZİ

Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler

Temel Sosyal Göstergeler

Yüzölçümü	1 964 375km ²
Yönetim Şekli	Federal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Felipe Calderon
Nüfusu	113,8 milyon (2011 tahmini)
Resmi Dili	İspanyolca. Ayrıca 60'tan fazla yerel dil konuşulmaktadır.
Din	%76,5 Roma Katoliği, %6,3 Protestan, %0,3 diğer, %13,8 belirtilmemiş, %3,1 dinsiz (2000 nüfus sayımı)
Başkent	Mexico City
Başlıca Şehirleri (2000, milyon)	Mexico City (17,8), Guadalajara (3,7), Monterrey (3,2)
Etnik Yapısı	% 60 Kızılderili-İspanyol melezi (Mestizo), % 30 Kızılderili, % 9 beyaz, % 1 diğer.

Kaynak: CIA The World Factbook

EIU Mexico Main Country Report, Mart 2011.

Temel Ekonomik Göstergeler

	2010a	2011b	2012b	2013b
Nominal GSYİH (Milyar Dolar)	1004,5	1141,7	1199,1	-
Reel GSYİH Artışı (%)	5,0	3,9	3,6	3,5
Kişi Başı GSYİH (ABD Doları)	15.716	16.363	17.157	-
Sanayi Üretimi Artış Hızı (%)	6,3	4,0	4,8	4,5
Brüt sabit yatırım artışı (%)	2,5	4,3	6,0	6,2
İşsizlik Oranı (ort, %)	5,4	5,7	5,4	5,1
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	4,2	4,2	3,6	3,6
Kredi Faiz Oranı (%)	5,4	5,4	6,8	7,0
Bütçe Dengesi (GSYİH'nin %'si)	-2,5	-2,1	-1,0	0,0
Mal İhracatı, fob (milyar Dolar)	298,4	330,5	359,0	405,7
Mal İthalatı, fob (milyar Dolar)	301,5	331,1	365,2	417,7
Cari Denge (Milyar Dolar)	-5,6	-10,9	-18,8	-22,7
Cari Denge (GSYİH'nin %'si)	-0,6	-1,0	-1,6	-1,9
Dış Borç (yıl sonu; milyar Dolar)	209,1	215,4	223,2	230,8
Döviz Kuru, Ps:ABD\$ (ort)	12,64	11,88	11,97	12,29
Döviz Kuru Ps:€ (ort)	16,76	14,85	14,37	14,50

a EIU tahmini b EIU öngörüsü * Satın Alma Gücü Paritesi ile

Kaynak: EIU Mexico Main Country Report, Şubat 2011.

Üyesi Olduğu Uluslararası Kuruluşlar

APEC, BCIE, BIS, CAN (gözlemci), Caricom (gözlemci), CD, CDB, CE (gözlemci), CSN (gözlemci), EBRD, FAO, FATF, G-20, G-3, G-15, G-24, IAEB, IAEA, IBRD, ICAO, ICC, ICCT, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRC, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, İPU, ISO, ITSO, İTU, İTUC, LAES, LAIA, MIGA, NAFTA, NAM (gözlemci), NEA, OAS, OECD, OPANAL, OPCW, Paris Club (ortak), PCA, RG, SICA (gözlemci), UN, UN Security Council (geçici), UNASUR (gözlemci), UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, Union Latina, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO.

Genel Bilgiler

Coğrafi Konum

Meksika, yüzölçümü bakımından Latin Amerika ülkeleri arasında Brezilya ve Arjantin'den sonra 3. büyük ülkedir. Güney Amerika'yı Kuzey Amerika'ya, Pasifik Okyanusu'nu ise Meksika Körfezi'ne bağlayan Meksika, ABD ile 3.141 km, Belize ile 250 km ve Guatemala ile 962 km sınıra sahiptir. ABD'ye kuzeydeki 6 eyaletten (Baja California, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León ve Tamaulipas) 52 sınır noktasından geçiş yapılabilmektedir.

Kıyı uzunluğu toplam 9.330 km olan Meksika, yüksek dağların, alçak sahil düzlüklerinin, yüksek platoların ve çöllerin yer aldığı zengin bir topografik yapıya sahiptir. En son 2005 yılı verilerine göre ülke topraklarının %12,66'sı ekilebilir topraklardan, %1,28'i ise düzenli hasat sağlanan alanlardan oluşmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

2010 yılında bağımsızlığının 200. yılını kutlayan Meksika, federal demokrasi ile yönetilmektedir. 16 Eylül 1810 tarihinde ülkede İspanyol egemenliğine son verilmiş ve 5 Şubat 1917'de ilk Meksika Anayasası kabul edilmiştir. Anayasa yürütme, yasama ve yargı erkleri arasında güçler ayrılığı ilkesine dayanmaktadır.

Meksika'da Devlet Başkanı aynı zamanda Başbakanlık görevini de yürütmektedir. Altı yılda bir yenilenen seçimlerle ve halkoyuyla seçilen Devlet Başkanı, Bakanlar Kurulu üyelerini, Federal Bölge valisini, başsavcıyı, yüksek rütbeli subayları ve yüksek mahkeme yargıçlarını atama yetkisine sahiptir. Başkanın belirli ekonomik ve mali konularda kanun hükmünde kararname (reglamento) çıkarma, yasaları ve eyalet

verilerini ve/veya etme yetkisi de vardır. 120 üyen Senato ve 500 üyen Temsilciler Meclisi'nden oluşan Meksika Parlamentosu na imzelenen 3 yıllık bir dönem, senatörler ise 6 yıllık bir dönem için seçilmektedir. 1 Aralık 2006'dan bu yana Devlet Başkanlığı görevini Felipe CALDERON yürütmektedir. Bir sonraki seçimler 1 Temmuz 2012 tarihinde gerçekleştirilecektir.

Meksika 31 eyalet ve 1 federal bölgeden oluşmaktadır. Eyalet hükümetleri, ulusal düzeyde ve gelirler açısından federal organizasyona bağlı olmakla birlikte; idari, yasama ve adli kuruluşlar bakımından özerktir. Federal yapıya rağmen Meksika'da merkezi etki baskındır. Meksika'nın eyaletleri ile ilgili detaylı bilgi, Meksika Yatırımları ve Ticareti Geliştirme Kurumu'nun (ProMexico) http://www.promexico.gob.mx/wb/Promexico/states_of_mexico web sitesinde mevcuttur.

Meksika'da sivil toplum örgütleri, her kademede söz sahibidir. Ekonomik ve sosyal yaşamda varlıklarını ortaya koyan bu örgütlerden bazıları, Ulusal Sanayi Odaları Konfederasyonu, Ulusal Ticaret, Hizmet ve Turizm Odaları Konfederasyonu, Dış Ticaret İş Organizasyonu Koordinatörlüğü, Mal ve Hizmet Tedariki Sendikası Federasyonu ve Ulusal Çiftçi Konfederasyonu'dur.

Nüfus ve İşgücü Yapısı

Yaklaşık 112 milyonluk nüfusu ile dünyada en fazla nüfusa sahip 11. ülke olan Meksika'da nüfus artış hızı %1,12, yaş ortalaması 26,7'dir. Ülke nüfusu son yirmi yılda yıllık ortalama %1,3 oranında artmış olup, nüfus 1990'lı yıllara kıyasla giderek yaşlanmaktadır. Nüfusun %29,1'i 0-14 yaş arasında, %64,6'sı 15-64 yaş arasında, %6,2'si ise 65 yaşın üstündedir. 30 yaşın altındaki nüfusun oranı ise %56'dır. Özellikle büyük şehirlerde aile nüfusu giderek küçülmekte, çocuk sahibi olma yaşı ise artmaktadır.

Nüfusun Eyaletlere Göre Dağılımı (2009 yılı, '000 kişi)

Eyalet Adı	Eyalet Nüfusu	Ulusal Nüfusun %'si
Ulke Toplamı	107.551	100,0
Aguascalientes	1.142	1,1
Baja California	3.166	2,9
Baja California Sur	565	0,5
Campeche	796	0,7
Coahuila	2.629	2,4
Colima	601	0,6
Chiapas	4.507	4,2
Chihuahua	3.392	3,2
Distrito Federal	8.842	8,2
Durango	1,55	1,4
Guanajuato	5.045	4,7
Guerrero	3,14	2,9
Hidalgo	2.422	2,3
Jalisco	7.017	6,5
México	14.837	13,8
Michoacán	3.964	3,7
Morelos	1.675	1,6
Nayarit	970	0,9
Nuevo León	4.448	4,1
Oaxaca	3.551	3,3
Puebla	5.651	5,3
Querétaro	1.721	1,6
Quintana Roo	1.314	1,2
San Luis Potosí	2.485	2,3
Sinaloa	2.652	2,5
Sonora	2.511	2,3
Tabasco	2.051	1,9
Tamaulipas	3.193	3,0
Tlaxcala	1.135	1,1
Veracruz	7.279	6,8
Yucatán	1.922	1,8
Zacatecas	1.380	1,3

Kaynak: ProMexico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/seleccion_de_indicadores

Nüfusun %1'ini oluşturan etnik grupların başında Nahuatl, Maya, Zapotec ve Mixtec gelmektedir. Konuşulan başlıca diller, İspanyolca (%92,7) ve Mayan ve Nahuatl gibi yerel dillerdir. Okur-yazarlık oranı yaklaşık %92'dir. 2008 yılı verilerine göre Meksika nüfusunun %77'si kentlidir. Mexico City, dünyanın en kalabalık şehirlerindedir. Daha iyi yaşam koşullarına kavuşmak için kuzeydeki sanayi bölgelerine (maquiladora) ve turizm bölgelerine (Cancun ve Acapulco gibi) yoğun göç yaşanmaktadır. Yaklaşık 12 milyon Meksikalı'nın ise ABD'de yaşadığı, bunların da yaklaşık 6 milyonunun kayıt dışı çalıştığı tahmin edilmektedir. Her yıl yaklaşık 400-500 bin Meksikalı ABD'ye göç etmekte, ABD'deki göçmenlerin üçte birini Meksikalılar oluşturmaktadır.

İşgücü Projeksiyonu

	2009a	2010b	2011c	2012c	2013c
İşgücü (milyon)	46,2	47,0	47,8	48,6	49,4
İşgücü (% değişim)	1,9	1,7	1,7	1,7	1,7
İşsizlik Oranı (%)	5,5	5,6	5,7	5,4	5,1

a Gerçekleşen. b EIU tahmini. c EIU öngörüsü.

Kaynak: EIU Mexico Country Forecast Updater, Aralık 2010.

2009 yılı itibarıyla 46,2 milyon civarındaki toplam işgücünün (dünyada 13. sırada) %13,7'si tarım, %23,4'ü sanayi ve %62,9'u hizmetler

sektöründe istihdam edilmektedir. Yetenekli işgücü ve teknik personel bulmakta bazı bölgelerde sıkıntı yaşanabilmektedir. Gıda açısından değerlendirildiğinde nüfusun %18,2'si, varlıklar açısından değerlendirildiğinde ise %47'si yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. Gelir dağılımı son yıllarda iyileşmekle birlikte hala adaletsizdir.

İşgücünün Sektörlere Göre Dağılımı, 2009 (‘000 kişi)

Sektör	İşgücü
Toplam	43.678
Tarım	5.801
İmalat Sanayi	6.581
İnşaat	3.454
Ticaret	8.735
Ulaştırma ve İletişim	2.254
Finansal Hizmetler	2.763
Sosyal Hizmetler	3.704
Diğer Hizmetler	4.570
Konaklama ve Catering	2.873
Devlet	2.234
Diğer	711

Kaynak: ProMexico <http://www.promexico.gob.mx>

Meksika işgücü piyasasında sendikalaşma oranı yüksektir. Sendikalar son derece aktif olup, politik güçleri yüksektir. 1931 yılında uygulamaya geçiren, 1970 yılında ve Anayasanın 123. maddesi ile daha sonra revize edilen Federal İşçi Kanunu çerçevesinde, işçiler toplu pazarlık ve grev haklarını aktif biçimde kullanabilmektedir. Müzakereler genel olarak ücret artışı ve işverenin uzun dönemli yükümlülükleri üzerinde yürütülmektedir.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Meksika'nın başlıca doğal kaynakları; petrol, gümüş, bakır, altın, kurşun, çinko, doğal gaz ve kerestedir. Mısırın anavatanı olan Meksika'nın diğer başlıca tarım ve hayvancılık ürünleri; buğday, soya fasulyesi, pirinç, fasulye, pamuk, kahve, meyve ve domates olmakla beraber; siğiri eti, kanatlı etler ve süt ürünleri de başlıca hayvancılık ürünleridir. Meksika sanayisi gıda, tütün, kimyasallar, demir-çelik, petrol, madencilik, tekstil ve hazır giyim, otomotiv ve dayanıklı tüketim mallarından oluşmaktadır.

Petrol İhraç Eden Ülkeler (OPEC) arasında Kyoto Protokolü'nü imzalayan ilk ülke olan Meksika'nın başlıca çevre sorunlarını; tehlikeli atık arıtma tesislerinin yetersizliği, kırsal alanlardan kente göç, ülkenin kuzeyinde doğal su kaynaklarının yetersizliği ve kirliliği, orta ve güneydoğu bölgelerinde su kaynaklarına erişim sıkıntısı, kentsel alanlardaki nehirlerde endüstriyel ve evsel atıkların yol açtığı kirlenme, erozyon, çölleşme ve tarımsal arazilerin kaybı oluşturmaktadır. 1950'li yıllardan bu yana Meksika'nın ormanlık alanlarının %45'i tahrip edilmiştir. Son on yılda 600-800 bin hektarlık ormanlık alanın yok olmasındaki en büyük neden, ülkenin güneydoğusundaki hayvan çiftlikleridir.

ABD sınırına yakın kentlerde, başkent Mexico City'de ve Guadalajara ve Ciudad Juarez gibi büyük şehirlerde hava ve su kirliliği çok ciddi bir sorundur. Bu konuda temiz yakıt kullanımı ve eski otomobillerin trafığe çıkışının sınırlandırılması gibi birtakım önlemler alınmaktadır. Meksika Vadisi'nde ise yer altı sularındaki azalmaya bağlı olarak toprak çökmesi yaşanmaktadır. Pasifik Okyanusu kıyılarında tsunami, volkanik patlamalar ve yıkıcı depremler; Meksika Körfezi, Karayipler ve Pasifik kıyılarında ise kasırgalar sıkça görülmektedir.

Meksika, biyoçeşitlilik açısından dünyada 4. sırada yer almakta, yeryüzündeki bitki ve hayvan türlerinin %10'una ev sahipliği yapmaktadır. Sürdürülebilir ekonomik kalkınmaya yönelik programlar (ProArbol gibi) çerçevesinde Meksika Uluslararası Orman Yılı (2011) etkinliklerine katılmakta, atık su arıtma kapasitesini 2012 yılına kadar %24 oranında artırmayı ve yenilenebilir enerji projeleri ile karbon emisyonlarını düşürmeyi hedeflemektedir. Konu ile ilgili detaylı bilgi için bkz. (http://www.biodiversidad.gob.mx/v_ingles/index.html).

Genel Ekonomik Durum

Ekonomik Yapı

1980'li yıllardan itibaren geçirdiği ekonomik dönüşümün ve 1994 yılında yürürlüğe giren NAFTA'nın etkisi ile ABD ve Kanada ile ticareti üç kat artan Meksika, liberal bir ekonomiye sahiptir. Son yıllarda ülke ekonomisindeki ağırlığı azalmakla birlikte petrol gelirleri, hala ihracat gelirlerinin %10'unu ve tüm kamu gelirlerinin %40'unu oluşturmaktadır. Devlete ait olan petrol şirketi Pemex, dünyanın 5. büyük petrol şirketi olup, ülke gelirlerinin üçte biri bu şirketin kazançlarından sağlanmaktadır. Bu bağımlılık nedeniyle Pemex üretim kapasitesini ve hidrokarbon rezervlerini artırmaya yönelik yatırımlar için gerekli sermayeyi yaratamamaktadır.

2009 yılında %6,5 oranında gerçekleşen sanayi üretimindeki düşüşten en fazla etkilenen sektörler; inşaat, otomotiv ve makine sanayidir. Çin'deki üretim maliyetlerinin Meksika'ya kıyasla üç kat düşük olması, sanayi mali üreticileri üzerinde olumsuz bir rekabet baskısına yol açmaktadır. Nitekim 2009 yılı ortasında imalat sanayinde istihdam, önceki yılın aynı dönemine göre %8,6 oranında azalmıştır.

Hizmetler sektöründe ise özellikle restoran işletmeciliği, perakendecilik ve turizm alanlarında H1N1 virüsü ve ABD kaynaklı küresel ekonomik kriz dolayısıyla gelirler düşmüştür. Turizm sektörü ülkedeki işgücünün %13'üne istihdam sağlamaktadır. Bankacılık sektörünün ekonomideki payının az olması, ekonomik krizden etkilenme düzeyi açısından olumlu bir gelişme olsa da, firmaların kredi olanaklarını kısıtlayan önemli bir faktördür. Nitekim özel bankalar toplam kredilerin yalnızca %20'sini sağlamaktadır.

Ekonomik faaliyetler, genel olarak başkentte yoğunlaşmıştır. GSYİH'nin %20'sinin üretildiği başkent Mexico City'nin bağlı olduğu eyalet, ağır sanayinin merkezidir. Kuzey sınırındaki altı eyalet (Baja California, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León ve Tamaulipas), Meksika'nın imalat sanayi ve özellikle ABD'ye ihraç edilen üretim mallarının üretildiği ve satıldığı fabrikaların yoğunlaştığı bölgedir.

Jalisco, Puebla ve Guanajato refah seviyesi yüksek olan ve imalat sanayinin geliştiği eyaletlerdir. Veracruz, tarım ve petrol sanayi ile öne çıkmaktadır. Meksika Körfezi'ndeki eyaletlerden özellikle Quintana Roo turizm açısından gelişmiştir. Ülkenin yarısı yoksul olarak değerlendirilmekle birlikte, tarımsal üretim yoğun olduğu güneydeki eyaletlerde bu oran %75'e ulaşmaktadır. Chiapas, Oaxaca, Guerrero'nun bazı alanları ve Pasifik kıyılarında da yoksulluk oranı yüksektir.

Eyaletler İtibarıyla GSYİH, 2008 (Milyon Peso)

Eyalet Adı	Eyalet GSYİH Toplamı	Ulusal Toplamın %'si
Ulke Toplamı	11.782.758	100,0
Aguascalientes	121.079	1,0
Baja California	330.169	2,8

Baja California Sur	67.402	0,6
Campeche	812.661	6,9
Coahuila	372.155	3,2
Colima	60.887	0,5
Chiapas	212.35	1,8
Chihuahua	367.052	3,1
Districto Federal	2.002.153	17,0
Durango	141.352	1,2
Guanajuato	427.503	3,6
Guerrero	168.703	1,4
Hidalgo	180.197	1,5
Jalisco	728.916	6,2
Mexico	1.039.335	8,8
Michoacán	286.813	2,4
Morelos	120.862	1,0
Nayarit	69.37	0,6
Nuevo León	886.003	7,5
Oaxaca	173.231	1,5
Puebla	394.549	3,3
Querétaro	214.726	1,8
Quintana Roo	168.013	1,4
San Luis Potosí	217.881	1,8
Sinaloa	239.399	2,0
Sonora	288.376	2,4
Tabasco	434.376	3,7
Tamaulipas	405.268	3,4
Tlaxcala	61.364	0,5
Veracruz	541.733	4,6
Yucatán	158.236	1,3
Zacatecas	90.643	0,8

Kaynak: ProMexico <http://www.promexico.gob.mx>

Meksika'dan ABD'ye göç sorunu, ABD'nin önerisi ile yabancı yatırımların yer aldığı ve gümrüksüz ve kotasız ara ve sermaye malı imalatına imkan veren "Maquiladora" üretim bölgeleri kurularak önlenmiş, bu sistemden her iki ülke de yarar sağlamıştır. ABD'nin avantajı; ülkesine olan insan gücünü durdurmak ve fason imalatla düşük maliyetli üretim malları üretmek üçüncü dünya ülkelerinde pazar gücünü artırmak olmuştur. Meksika ise, yabancı sermaye girişini hızlandırarak istihdam imkanı sağlamış, ekonomik sorunlarının bir kısmına çare bulmuş ve bu üretim bölgelerinde çalışarak yetişen nitelikli insan gücüne kavuşmuştur.

Ekonomi Politikaları

Ticaretinin %90'ından fazlasını serbest ticaret anlaşmaları ile yürüten Meksika'nın 44 ülkeyi kapsayan 12 Serbest Ticaret Anlaşması yürürlüktedir. 2007 yılında sosyal güvenlik ve vergi alanlarında reformlar başarıyla gerçekleştirilmiştir. Enerji maliyetlerinin azaltılması, ekonominin petrole bağımlılığının azaltılması, altyapı hizmetlerinin geliştirilmesi, rekabet ortamının iyileştirilmesi, yoksullukla ve işsizlikle mücadele gibi konulara öncelik verilmektedir. Meksika Merkez Bankası'nın (Banxico) enflasyon ölçümü ile ilgili sorumluluğunun, 2011 yılından itibaren Meksika İstatistik Kurumu'na (INEGI) devredilecek olması, şeffaflık ve güvenilirlik açısından önemli bir adımdır.

2009 yılında küresel krizin yol açtığı durgunluk döneminde Meksika'nın bütçe açığı %36 artışla 232.990 Peso'ya, kamu borçları ise 4,1 milyar Peso'ya (GSYİH'nin %35'ine) ulaşmıştır. Bu olumsuz etkilerin dengelenmesi ve ekonomik gelişimin sağlanması amacıyla hükümet altyapı yatırımlarını artırmış, GSYİH'nin %1,5'i oranında bir mali önlem paketi açıklamış, KOBİ'lere finansman desteği ve vergi ödemesinde kolaylıklar tanımlamıştır. Ancak vergi geliri bakımından Meksika bölgenin en düşük oranlarından birine (GSYİH'nin %11'i) sahip olduğu için bu alanda hükümetin sağlayabildiği kolaylıklar oldukça kısıtlıdır. 2009 yılında kamu hizmetlerine yönelik harcamalar tüm kamu harcamalarının %41'ini oluşturmuş, aynı dönemde eğitim harcamalarının payı %20 olmuştur.

Ekonomik Performans

Meksika ekonomisi 2008 yılı sonunda ABD'de başlayan kriz, uyuşturucu kartellerinin yol açtığı şiddet olayları ve H1N1 salgını nedeniyle 2009 yılında resesyona girmiştir. Meksika'dan dünyaya yayılan H1N1 virüsünün ülke ekonomisine zararı 2 Milyar Dolar'ı bulmuştur. Merkez Bankası aynı yıl 5,6 milyar Dolar değerinde ekonomik bir önlem paketi açıklamış, bunu 2009 yılında daha sert önlemler takip etmiştir.

Cari dengenin korunmasında en önemli destekleyici unsurlar, ekonominin %30'unu oluşturan turizm gelirleri ve ABD'de çalışan Meksikalı göçmenlerin gönderdiği dövizlerdir. Nitekim ABD'de yaşayan ve sayıları 10 milyonu aşan Meksikalı işçiler ABD standartlarına göre çok düşük, ancak Meksika'da kazanacaklarından altı kat daha fazla kazanmakta, bu kazançlarının yaklaşık dörtte birini ise ülkelerine göndermektedir. Bu birikimler, 2009 yılı ortasında önceki yılın aynı dönemine kıyasla %20 azalmış olmasına rağmen, Meksika ekonomisi için önemli bir kaynaktır.

Ekonomistler, işgücü piyasasına yeni katılanlara da iş imkanı yaratılabilmesi için Meksika ekonomisinin her yıl %6 oranında büyümesi gerektiğini belirtmektedir. Halbuki 2008 yılında ülke ekonomisi yalnızca %1,5 oranında büyüme kaydetmiş olup, 2009 yılında %6,5 oranında küçülmüştür. Bu küçülme, aynı zamanda ülkenin 1932 yılından bu yana yaşadığı en büyük yıllık küçülme olmuştur.

Küresel ekonomik kriz ile birlikte tüm dünyada ve dolayısıyla Meksika'da yaşanan likidite darlığı, tüketim harcamalarında ve yabancı sermaye girişinde de düşüşe yol açmıştır. Pazar çeşitlendirme çabalarına rağmen Meksika'nın en önemli ihracat pazarı olan ABD'ye ihracat olanaklarının daralması, Meksika ekonomisini çok olumsuz etkilemiştir. 2009 yılı sonunda dış talepteki artışla birlikte ekonomi toparlanma sürecine girmiş olmasına rağmen iç piyasada aynı gelişim halihazırda sağlanamamıştır. 2010 yılında ekonominin %5 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Ekonomide Geleceğe Yönelik Beklentiler

ABD den kayıpların ve tarım dışı yatırımın ekonomideki etkilerinin 2009 yılında ABD'ye gerçekleşen Meksika ekonomisinde özellikle otomotiv, inşaat, turizm ve lojistik sektörlerini etkilemiştir. Ancak ABD ekonomisindeki iyileşmeler paralel olarak bu ülkeye ihracatını yeniden artıran Meksika ekonomisi, bir yıldır düzenli şekilde büyümektedir. 2010 yılı için tahmin edilen ekonomik büyüme oranı ise %5'tir. Ülke için öngörülen resmi ekonomik büyüme oranının %4'ün altına revize edilmiş olması; nüfus, gelir ve üretim göstergelerine göre değerlendirildiğinde oldukça düşüktür.

2009 yılında ortalama %5,3 oranında gerçekleşen enflasyonun, 2010 yılında %4,1'e düşmesi öngörülmektedir. Çalışma çağındaki nüfusun hızla artması, son yıllarda giderek artan işsizliğin 2010 yılında %5,2 olarak gerçekleşmesi ve tüketim düzeyinin ücretlerin ve yurt dışı işçi gelirlerinin gerisinde kalması sebebiyle tüketim harcamaları düşüktür. Özel tüketim harcamaları reel bazda 2009 yılında %3,4 azalmış olup, 2010 yılında %4,4 artış beklenmektedir. 2009 yılında %15,7 oranında azalan reel yurt dışı işçi gelirlerinin ise 2010 yılında da azalacağı öngörülmektedir.

Ülkenin bazı bölgelerinde suç oranlarının yüksek olması, olası yatırımların önünü kesmektedir. 2009 yılında suç oranlarının yüksekliği ve ABD'de hanehalkı gelirlerinin azalması nedeniyle turizm sektörünün ve altyapı yatırımlarının yetersizliği nedeniyle tarım sektörünün gelişimi kısıtlı olmuştur.

Sektörler

Tarım ve Hayvancılık

Meksika'da diğer ekonomik faaliyetlerdeki hızlı gelişmelerle birlikte tarım sektörünün GSYİH içindeki payı %3,4'e gerilemiştir. Ancak tarım sektörü hala ülkede istihdamın %13'ünü sağlayan, özellikle gıda işleme sanayinin yoğunlaştığı batıdaki eyaletlerde önemli bir sektördür. Ülke topraklarının yarısından fazlası tarım arazilerinden oluşmaktadır. Tarım üretimi Jalisco, Nayarit, Guanajuato, Michoacan, Colima ve Sinaloa eyaletlerinde yoğunlaşmaktadır. ABD'de yaşayan ve sayıları 50 milyona yaklaşan Hispantik nüfus için de Meksika önemli bir gıda ürünleri tedarikçisidir. Amerika kıtasının yanı sıra Avrupalı ve Asyalı tüketicilerden de Meksika'nın tarım ürünlerine talep yüksektir.

İklim çeşitliliği sayesinde yılın her dönemi mahsul elde edilebilen ülkenin başlıca tarım ürünleri mısır, fasulye, biber, avokado, vanilya, kakao, domates, narenciye, papaya, karpuz, kavun, mango, çilek, ahududu, böğürtlen, dut, guava, aloe vera, salatalık, soğan, nohutur. Ülkede yaygın olarak yapılan besicilik ve balıkçılığın yanı sıra; alkollü (bira, tekila, meskal ve şarap) ve alkolsüz içecekler, konserve meyve-sebze, soslar, şekerli ve/veya çikolata mamuller (özellikle sakızlar), tütün, üretimi de yaygındır. Gıda işleme ve paketlenme alanında da hızlı bir gelişim sergileyen Meksika, biyoteknoloji sayesinde domates, pamuk ve patates üretimini haşerelere karşı daha dayanıklı hale getirmektedir.

ABD'deki üst gelir grubu hedef alınarak ülkede üretilen organik gıdalar arasında kahve, kakao, avokado ve tropikal meyve-sebze öne çıkmaktadır. 2006 yılında yürürlüğe giren Ulusal Organik Ürünler Yasası ile standartlar ve uluslararası sertifikalandırma ile ilgili birtakım düzenlemeler sayesinde Meksika'nın organik tarım ürünleri üretimindeki payının daha da artması beklenmektedir. Halihazırda organik tarım üretiminin %90'ı ihraç edilmekte olup; Meksika dünyanın ilk organik kahve üreticisidir.

Meksika'daki Organik Tarım Üretimi

	1996	2000	2008	Yıllık Büyüme (%)
Ekili alan	55.000	254.000	976.730	32,7
Çiftçi sayısı	13.176	33.587	128.000	25,2
İstihdam edilenlerin sayısı	13.785	60.918	172.251	28,7
İhracat (milyon \$)	34,29	139,40	426,00	28,8

Kaynak: ProMexico (Sustainable Agriculture Research Program of the Autonomous University of Chapingo)

Meksika Ticareti ve Yatırımları Geliştirme Kurumu'nun (ProMexico) web sitesinde bölgelere göre üretilen tarım ürünlerine ilişkin detaylı bilgi bulunmaktadır.
http://www.promexico.gob.mx/work/sites/Promexico/resources/LocalContent/1115/2/Agroalimentaria_Mapa_industria_agroalimentariav.2.pdf

Hükümet büyük çiftliklere destek vermekte olsa da küçük çiftliklerin rekabet gücü, NAFTA, AB, Şili, Japonya ve Yeni Zelanda gibi ülkelerle imzalanan Serbest Ticaret Anlaşmaları nedeniyle zayıflamıştır. Resmi verilere göre ülkedeki çiftliklerin yalnızca %5'inde karlılık ve verimlilik oranı yüksektir. Özellikle orta kesimlerdeki tarım arazilerinde kuraklık önemli bir sorun haline gelmektedir.

Sanayi

ABD, Kanada ve Meksika arasında oluşturulan ve 1994 yılında yürürlüğe giren NAFTA sonrasında sanayi sektöründe canlanma yaşanmış, ABD sınırında kurulan "maquiladora"da üretilen taşıt araçları, elektrikli eşyalar, tekstil ürünleri ve mobilyalar ABD'ye ihraç edilmiştir. İmalat sanayi GSYİH'nin %18'ini oluşturmaktadır. İmalat sanayi üretimi 2009 yılında %6,5 oranında azalmış olmasına rağmen, 2010 yılının ilk çeyreğinde toparlanma başlamıştır.

İmalat sanayinin %30'ünü, GSYİH'nin %16'sını, ihracat satışlarının %16'sını ve yabancı sermaye girişlerinin %5'ini oluşturan otomotiv sektöründe de buna paralel olarak 2010 yılının ilk dokuz ayında ihracat bir önceki yıla kıyasla %70, 2008 yılına kıyasla %10 oranında artmıştır. Volkswagen (yeni Jetta), Ford (yeni Fiesta), Chrysler (Fiat500) gibi sektördeki başlıca üreticiler de bu dönemde Meksika'daki yatırımlarını artırmışlardır. ABD sınır ve başkent Mexico City çevresinde yoğunlaşmakla birlikte, ülke genelinde 23 firmanın otomobil üretimi, 1.000'den fazla firmanın ise oto yedek parça üretimi bulunmaktadır; üretimin %80'i ABD ve Kanada'ya yönelmektedir.

Makine sektörü imalat sanayinin üçte birini; gıda sektörü dörtte birini; petrokimya, kauçuk ve plastik sektörleri ise yaklaşık beşte birini oluşturmaktadır. Tekstil, bilgisayar ve elektronik eşya sektörlerinde Meksika ABD pazarındaki payını son yıllarda Çin'e kaptırmıştır. Ancak Meksika'nın bu pazardaki üstünlüğü özellikle lojistik ve dağıtım alanlarında hala sürmektedir. Bilişim, uzay teknolojileri ve elektronik gibi sektörler ile ilgili detaylı bilgi için: http://www.promexico.gob.mx/wb/Promexico/professional_services_and_software.

Eyaletlere Göre Sektörel Üretim

Sektör	Başlıca Üretim Yeri
Tekstil	Nuevo León, San Luis Potosí, Distrito Federal, Yucatán
Hazır Giyim	Aguascalientes, Nuevo León, San Luis Potosí, Estado de México, Distrito Federal, Puebla
Mobilya	Nuevo León, Jalisco, Estado de México, Distrito Federal, Puebla, Yucatán
Mücevherat	Jalisco, Estado de México, Guerrero, Distrito Federal
Deri	Nuevo León, Guanajuato, Estado de México, Veracruz
Ayakbabı	Jalisco, Guanajuato, Estado de México
Hediyelik Eşya	Baja California, Coahuila, Nuevo León, Jalisco, Guanajuato, Estado de México, Distrito Federal, Puebla, Guerrero, Yucatán
Elektronik Eşya	Baja California, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León, Tamaulipas, Querétaro, Morelos, Estado de México, Jalisco, Aguascalientes
Beyaz Eşya	Baja California, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León, Tamaulipas, Querétaro, Tlaxcala, Puebla, Distrito Federal, Estado de México, Aguascalientes, Jalisco, San Luis Potosí, Guanajuato
Otomotiv Yedek Parça	Baja California, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León, Tamaulipas, Sinaloa, Durango, Zacatecas, San Luis Potosí, Querétaro, Aguascalientes, Jalisco, Guanajuato, Hidalgo, Puebla, Veracruz, Tlaxcala, Chiapas, Yucatan, Morelos, Distrito Federal, Estado de México

Orijinal Ekipman (OEM)	Baja California, Sonora, Chihuahua, Coahuila, Nuevo León, Tamaulipas, Zacatecas, San Luis Potosi, Queretaro, Aguascalientes, Jalisco, Guanajuato, Hidalgo, Puebla, Tlaxcala, Morelos, Estado de México, Michoacan
Otomotiv Yedek Parça	
Medikal Cihazlar	Baja California, Chihuahua, Nuevo León, Tamaulipas, Estado de México, Morelos
Eczacılık Ürünleri	Jalisco, Distrito Federal, Estado de México, Morelos
Kimya	Chihuahua, Coahuila, Nuevo León, Guanajuato, Estado de México, Tlaxcala, Veracruz

Kaynak: ProMexico www.promexico.gob.mx

Madencilik

Zengin maden yataklarına sahip bir ülke olan Meksika'da 1990'lı yıllarda büyük madenler özelleştirilmiş, vergi imtiyazlarının süresi 3 yıldan 6 yıla, işletme hakkı ise 25 yıldan 50 yıla çıkarılmıştır. Meksika, Peru'dan sonra dünyanın en büyük gümüş üreticisidir. Chihuahua ve Zacatecas'ta zengin gümüş yatakları bulunmaktadır. Kok kömürü ise Latin Amerika bölgesinde yalnızca Kolombiya ve Meksika'da bulunmaktadır. Meksika, Kanada'da bulunan "The Fraser Institute" tarafından yapılan bir değerlendirmede madencilik potansiyeli açısından 71 ülke içinde 9. sırada yer almıştır.

Yeni petrol rezervlerinin keşfine yönelik yatırımların ve petrol işleme kapasitesinin yetersizliğine bağlı olarak petrol üretimi 2004 yılından bu yana %30 oranında azalan Meksika, işlenmiş petrol ürünleri ihtiyacının %40'ını ithalat yoluyla karşılayarak tüketicilere daha düşük fiyattan satmaktadır. Meksika'nın bu alanda uyguladığı sübvansiyonların maliyeti yıllık 20 milyar Dolar'a ulaşmaktadır. Yeni rezervler keşfedilmediği takdirde Meksika'nın petrol rezervlerinin 2016 yılında tükeneceği öngörülmektedir. Ulusal Petrol Şirketi Pemex'in Pemex'in (Petróleos Mexicanos) açıkladığı Meksika Körfezi'ndeki 54 milyar varil değerindeki kesinleşmemiş rezervlerin açığa çıkarılması durumunda, günlük petrol üretiminin 7 milyon varile ulaşması mümkün görülmektedir. Pemex halihazırda dünyanın beşinci büyük petrol şirkettir.

2005 yılından bu yana petrol üretiminde yaşanan düşüşe rağmen Meksika, 2009 yılı itibarıyla dünyanın en büyük 7. petrol üreticisidir. Son yıllarda ekonomideki ağırlığını kaybetmekle birlikte, petrol hala ihracat gelirlerinin %10'undan fazlasını, kamu gelirlerinin %40'ını oluşturmaktadır. Üretilen petrolün yarısından fazlası ihraç edilmektedir. Ham petrol ihracatının çoğu ABD'ye gerçekleştirilmekte olup, Meksika Kanada ve Venezuela'nın ardından ABD'nin üçüncü petrol tedarikçisidir. Üretim yarısı Meksika Körfezi'ndeki Cantarell sahasından elde edilmektedir. Ku-Malooob-Zaap ve Chicontepec sahalarında üretimi artırma çalışmaları devam etmektedir.

Meksika'nın sahip olduğu yaklaşık 360 milyar m3 değerindeki kanıtlanmış doğal gaz rezervlerinin çoğu, ülkenin güneybatısındaki Tabasco ve Chiapas ile kuzeydoğudaki Burgos Basın eyaletlerinden elde edilmektedir. Doğal gaz üretiminin %80'den fazlası petrole dayanmaktadır. 1989 yılından bu yana Meksika net doğal gaz ithalatçısıdır.

Petrol ve Doğal Gaz Verileri

Petrol	
Petrol üretimi (milyon varil/gün)	3,001 (2009 tahmini)
Petrol tüketimi (milyon varil/gün)	2,078 (2009 tahmini)
Petrol ihracatı (milyon varil/gün)	1,225 (2009 tahmini)
Petrol ithalatı (milyon varil/gün)	0,521 (2008 tahmini)
Petrol rezervi, kanıtlanmış (milyar varil)	12,42 (1 Ocak 2010 tahmini)
Doğal Gaz	
Doğal gaz üretimi (milyar m3)	60,35 (2009 tahmini)
Doğal gaz tüketimi (milyar m3)	59,8 (2009 tahmini)
Doğal gaz ihracatı (milyar m3)	0,688 (2009 tahmini)
Doğal gaz ithalatı (milyar m3)	11,84 (2009 tahmini)
Doğal gaz rezervi, kanıtlanmış (milyar m3)	359,7 (1 Ocak 2010 tahmini)

Kaynak: CIA The World Factbook.

İnşaat

Dönemsel bir ekonomik faaliyet olan inşaat sektörünün büyüme oranı yıllara göre değişiklik göstermekte olup, 2007 yılında sektörün GSYİH içindeki payı %6, istihdam ettiği işgücünün oranı ise %10 olarak gerçekleşmiştir. 2005 yılında ülkeyi vuran Wilma Kasırgası sonrasında sektörde canlanma yaşanırken; faizlerin düşmesi, mortgage kredileri, kamu yatırımları, altyapı projeleri ve petrol gelirlerinin artması gibi faktörler de sektörün gelişimine etki etmiştir.

Meksika'da halihazırda 22 milyon civarında konut bulunmakta olup, 2025 yılına kadar 42,2 milyon konut inşası hedeflenmektedir. Müteahhitlik sektöründe pazarda ICA (%48), OHL (%16), Ideal (%14), Tradeco (%9) ve Grupo Hermes (%5) gibi firmaların ağırlığı bulunmakta olup; bu şirketlerden dördü Meksikalı, OHL ise İspanyol kökenlidir.

2007-2012 yıllarını kapsayan ve 2008 yılının ikinci yarısında uygulamaya koyulan Ulusal Altyapı Planı (National Infrastructure Plan) kapsamında ülkenin ulaştırma, su temini ve arıtımı, su şebekesi, petrol ve doğal gaz altyapısının 5 yıllık bir dönemde 250 milyar Dolar değerindeki yeni yatırımlarla geliştirilmesi hedeflenmektedir. Altyapı yatırımlarının %47'sinin petrol ve doğal gaz, %30'unun ulaştırma ve telekomünikasyon, %15'inin elektrik, %8'inin su altyapısı için planlanmaktadır. Projelerin %58'inin özel şirketler tarafından finanse edileceği duyurulmuştur.

2007-2010 yılları arasında ülke milli gelirinin %3'ü altyapı yatırımlarına aktarılmış olup, 2011 yılından itibaren bu oran %5'e çıkarılmıştır. Meksika İnşaat Sanayi Odası (Mexican Chamber of Construction Industry, CMIC) verilerine göre söz konusu plan kapsamında 156.529 kişiye yeni iş imkanı yaratılması beklenmektedir. Konu ile ilgili detaylı bilgi www.infraestructura.gob.mx ve <http://mim.promexico.gob.mx> adreslerinde mevcut olup, ihalelerin takibi Compranet (Electronic Government Procurement System) internet sitesinden yapılabilmektedir.

Turizm

Doğal güzellikleri ve kültürel zenginliği ile Meksika hem ekoturizm hem de kültür turizminde önemli bir potansiyele sahiptir. Meksika, UNESCO tarafından koruma altına alınan turizm bölgeleri açısından da bölgenin lideridir. Ülkedeki toplam işgücünün %13'üne istihdam sağlayan turizm sektörünün gelişimi, 1990'lı yıllardan bu yana hükümet tarafından teşvik edilmektedir. Ülkeye gelen turistlerin %80-85'i ABD kökenli olup, Avrupalı turist sayısının artırılması hedeflenmektedir. Meksika aynı zamanda emekliler ve yazlıkçılar açısından da giderek daha popüler ve cazip bir ülke haline gelmektedir http://www.promexico.gob.mx/wb/Promexico/second_homes.

Meksika Turizm Bakanlığı (www.sectur.gob.mx), ülkeyi ziyaret eden turistlere Turist Yardım Noktası (Tourist Help Point, CIAT) projesi kapsamında 24 saat bilgi ve danışmanlık hizmeti vermektedir. Meksika içinde "078" ya da "01 800 006 8839" telefon numaralarından, ya da e-mail aracılığıyla söz konusu hizmete ulaşmak mümkündür. Bunun yanında, Turizm Teşvik Konseyi'nin webinde (www.visitmexico.com) Meksika ile ilgili bilgiler, Turizm Ofisi'nin webinde de (http://www.cptm.com.mx/wb/CPTM/CPTM_Home) geçici ithalat ve yolcu beraber eşyaların ülkeye girişi ile ilgili detaylı bilgi mevcuttur.

Dünya Turizm Örgütü, Meksika'nı en popüler turizm destinasyonu olarak göstermiştir. Meksika aynı zamanda Latin Amerika'nın en fazla sayıda turist çeken ülkesidir. 2007 yılında "Closer Than Ever" sloganı ile yürütülen kampanyalar neticesinde, Meksika'nın turizm gelirleri aynı yıl %6 artışla 13 milyar Dolar'a yükselmiştir. Meksika Turizm Bakanlığı verilerine göre 2008 yılında ülkeyi 22,6 milyon turist ziyaret etmiş, turizm gelirleri 13,3 milyar Dolar'a ulaşmıştır. 2009 yılında krizden olumsuz etkilenmesine rağmen turizm gelirleri reel anlamda %7 oranında artmıştır. 2010 yılında da bu sektörden elde edilen gelirlerin %1,2 oranında arttığı tahmin edilmektedir.

Ulaştırma ve Telekomünikasyon Altyapısı

Meksika'da 59'u uluslararası olmak üzere toplam 85 adet havaalanı bulunmakta olup, toplam havaalanı sayısı bakımından ülke, dünyada 3. sırada yer almaktadır. Sivil havacılık sanayinde Meksika, Latin Amerika bölgesinde Brezilya'dan sonra ikinci sıradadır. Sektörde artan rekabet nedeniyle son yıllarda maliyetlerin azaltılmasına yönelik girişimler uygulamaya geçirilmiş, ancak ülkenin en büyük havayolu şirketi olan Mexicana de Aviación (Meksika Havayolları), Ağustos 2010'da iflasını açıklamış ve devredilmiştir. Ülkenin diğer büyük havayolu şirketi olan Aeromexico ise faaliyetlerine devam etmektedir. Başkent Mexico City'de bulunan Benito Juárez Havaalanı (http://www.aicm.com.mx/home_en.php), Latin Amerika'nın en yoğun havaalanlarından biridir.

Ülkenin toplam kara yolu uzunluğu 366.095 km olup, bunun 6.279 km'si otoyoldan oluşmaktadır. Hükümet 2012 yılına kadar uluslararası standartlara uygun koşullardaki kara yollarının oranını %72'den %90'a çıkarmayı hedeflemekte, ayrıca büyük şehirlerdeki trafik sıkışıklığının önüne geçilmesi için demir yolu taşımacılığının gelişimini desteklemektedir. Kuzey-doğu demir yolu hattı, demir yolu ile yapılan yük taşımacılığının çoğunluğunun gerçekleştirildiği hatır. Ülkenin demir yolu uzunluğu yaklaşık 27.000 km'dir. Demir yolu ile taşınan yük miktarı son yıllarda ikiye katlanmış ve 2008 yılında 100 milyon tona ulaşmıştır.

16 adet uluslararası ticari limana sahip olan ülkenin başlıca limanları; Altamira, Coatzacoalcas, Manzanillo, Lázaro Cárdenas, Morro Redondo, Salina Cruz, Tampico ve Veracruz'dur. Liman altyapısının iyileştirilmesi ve maliyetlerin azaltılması için 2001-2002 yılları arasında bütçe gelirlerinin yarısından fazlası (yaklaşık 16 milyar Peso) bu alana aktarılmıştır. Ülkenin ulaştırma altyapısı ile ilgili detaylı bilgi ve harita için; http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/infraestructura_en_mexico.

Meksika, OECD ülkeleri arasında telefon ücretlerinin en yüksek olduğu ülkelerdendir. Son yıllarda gerçekleştirilen teknoloji ve altyapı yatırımları sayesinde sabit hat abonelerinin sayısı 19,4 milyona, mobil telefon kullanıcılarının sayısı ise 83,5 milyona ulaşmıştır. Ülke genelinde bilgisayar sahipliğinin OECD ülkelerine ve Şili, Brezilya ve Arjantin gibi diğer bölge ülkelerine kıyasla düşük olması nedeniyle internet kullanım oranı da düşüktür. İnternet abonelerinin sayısı 2010 yılı itibarıyla 12,9 milyon olup, internet kullanıcılarının sayısı ise 31 milyondan fazladır.

Enerji

Meksika'da kişi başı enerji tüketimi bir G8 ülkesi ortalamasının %30'u düzeyindedir. Petrol ve doğal gaz ülkenin enerji tüketiminin %80'ini oluşturmaktadır, bu iki sektör yaklaşık 150.000 kişiye istihdam sağlamaktadır. Ekim 2008'de yürürlüğe giren hidrokarbon reformu ile Pemex'e özel sektör ile işbirliğine gidebilme esnekliği ve bütçesi üzerinde daha fazla kontrol hakkı tanınmıştır.

İklim değişikliği ve fosil yakıtlara ulaşım güçlüğü, tüm dünyada olduğu gibi Meksika'da da temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına (hidroelektrik, güneş, rüzgar, jeotermal, biyoyakıt, biyokütle enerjisi gibi) ilgiyi artırmıştır. Halihazırda yenilenebilir enerji kaynakları, dünya toplam elektrik üretim kapasitesinin (280 GW) %5,9'unu oluşturmaktadır, bu sektördeki yatırımların 2012 yılında 450 milyar Dolar'a, 2020 yılında ise 600 milyar Dolar'a ulaşacağı öngörülmektedir. "New Energy for America" Planına göre NAFTA dahilinde bu rakamın 10 yıl içinde 150 milyar Dolar'a ulaşması beklenmektedir.

Meksika'da da hem yatırımlar hem de işgücü ve gerekli teknolojilerin üretimi açısından bu sektörde gelişim potansiyeli bulunmaktadır. Rüzgar enerjisinde halihazırda 185 megavatlık kurulu kapasiteye sahip olan Meksika'da yaklaşık 40.000 megavat düzeyinde üretim potansiyeli bulunmaktadır. Güneş enerjisi açısından da Meksika dünyada en fazla güneş alan ülkelerden olması sayesinde büyük bir potansiyel mevcuttur. Nitekim ülke topraklarının %90'ının günlük m2 başına ortalama 5 kw/saat güneşi almaktadır. Jeotermal kaynaklardan elektrik üretiminde de ülke dünyada 3. sıradadır. Bu alanda 843 megavatlık kurulu kapasitenin 2.400 megavata çıkarılması mümkündür. 53.000 megavatlık hidroelektrik enerjisi potansiyelinin de 11.300 megavata kuruludur. Sektörle ilgili detaylı bilgi için http://www.promexico.gob.mx/work/sites/Promexico/resources/LocalContent/489/2/Energias_renovables_Folleto_energias_renovables_ingles

Elektrik Kullanım İstatistikleri (Milyar kwh)

Elektrik üretimi	245 (2008 tahmini)
Elektrik tüketimi	181,5 (2009 tahmini)
Elektrik ihracatı	1,288 (2008 tahmini)
Elektrik ithalatı	0,584 (2008 tahmini)

Kaynak: CIA The World Factbook.

Bankacılık

1994 yılında yaşanan ekonomik kriz sonrasında 1998 yılında sektörde yabancı şirketlere de sahip olma hakkı tanınmış, böylece bankacılık sistemi üzerinde yabancı kontrolü artmıştır. 2006 yılı itibarıyla yabancı şirketlerin toplam mevduatların %80'inde kontrol sahibi olması, Meksika'nın 2008 yılında patlak veren küresel ekonomik krizden büyük ölçüde etkilenmesini açıklayan önemli bir etmendir.

Ülkenin en büyük dört bankasının mevduatlarının toplama oranı %65 olup, en büyük ulusal banka olan Mercantil del Norte (Banorte), yaklaşık %8 pazar payına sahiptir. Kamu bankaları olan kalkınma bankaları, KOBİ'lerin gelişimi ve krediye erişimi açısından oldukça önemlidir. Ekonomik koşullar ve rekabet düzeyinin yetersizliği nedeniyle, özellikle KOBİ'lere ve tüketicilere yönelik kredi imkanları oldukça dardır ve kredi faizleri yüksektir. Kredi portföyünde 2010 yılında %2,5, 2011 yılında ise %3,5 oranında genişleme beklenmektedir.

Finansal Hizmetler

Meksika Borsası (Bolsa Mexicana de Valores, BMV), Brezilya'nın ardından Latin Amerika'nın ikinci büyük borsasıdır. Halihazırda BMV'ye kayıtlı 125 şirket bulunmaktadır. 2006 yılında kayıtlı şirketlerin ve yatırımcı sayısının artırılması amacıyla yapılan yeni düzenleme sayesinde 5 yıl içinde kayıtlı şirketlerin iki katına ulaşacağı tahmin edilmektedir.

Perakende Sektörü

1980'li yıllarda başlayan liberalleşme hareketleri ve NAFTA'ya üyelik, sektörde ürün kalitesinin ve çeşitliliğinin artmasını sağlamıştır. Perakendecilik sektörünün yabancı sermayenin etkisiyle sergilediği bu hızlı gelişim sonucunda, Meksika sektöründe büyüklük bakımından Latin Amerika'da Brezilya'nın ardından ikinci sırada yer almaktadır.

Wal-Mart gibi yabancı şirketler, Meksikalı perakendecilerle şirket evlilikleri kurarak, satın almaları veya indirimli satış mağazaları ve hipermarket zincirleri kurarak pazara girmiştir. Bu süreçte yaşanan rekabet, Meksikalı firmaların da uluslararası standartlarda ve kalitede hizmet sunmalarını sağlamış; daha küçük şehirlerde de sektörün gelişmesini teşvik etmiştir. Walmex'in en büyük üç rakibi olan Soriana, Gigante ve Comercial Mexicana, 2003 yılında satın alma ve dağıtım konusunda anlaşma imzalayarak fiyatlarını düşürmüş ve önemli bir pazar

güç kazandıran NAFTA (uluslararası ticaretin) sektörleri en önemli kararlarıdır.

2009 yılında yaşanan ekonomik krizde tüketicilerin dayanıklı tüketim malları, hazır giyim ve kişisel bakım ürünlerine yönelik harcamalarını kısmaları sebebiyle, sektörde fiyat bazında rekabet öne çıkmıştır. Nitekim 2008 yılında Meksikalı tüketicilerin %23'ü lüksün satın alma kararlarında en önemli faktör olduğunu belirtirken, bu oran 2010 yılında %15'e gerilemiştir. ABD orijinli Wal-Mart, 1991 yılında Walmex olarak girdiği Meksika pazarında 1030 şubesi ve 155.000 çalışanı ile en büyük perakende zinciridir. OXXO da krize rağmen büyümeyi sürdüren şirketlerden olmuştur.

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

NAFTA üyeliğinin ve özelleştirme politikalarının etkisiyle Meksika'ya yabancı sermaye girişinde son yıllarda büyük artışlar kaydedilmiştir. Ekonomik büyüme, rekabet ve teknolojik gelişim gibi yönlerden ülke ekonomisinin katalizörü olan doğrudan yabancı sermaye girişi, 2008 yılında 22,5 milyar Dolar, 2009 yılında ise yaklaşık 11,4 milyar Dolar olarak gerçekleşmiştir. 2010 yılının ilk yarısında ise doğrudan yabancı yatırımlar %28 artışla 12,24 milyar Dolar'a yükselmiştir. Meksika, yabancı sermaye girişi açısından Latin Amerika'da ikinci sırada yer almaktadır (UNCTAD).

KPMG tarafından yapılan "Competitive Alternatives 2010" adlı araştırmada 10 ülkede (Avustralya, Kanada, Fransa, İtalya, Japonya, Almanya, Meksika, Hollanda, İngiltere ve ABD) toplamda 100'den fazla şehir incelenmiş ve karşılaştırmalı sonuçlarda Meksika, üretim maliyetlerinin en düşük olduğu ülke olarak belirlenmiştir.[ftp://ftp.competitivealternatives.com/2010_compalt_execsum_en.pdf](http://ftp.competitivealternatives.com/2010_compalt_execsum_en.pdf)

Yabancı yatırımlara sağlanan kolaylıklardan ve düşük üretim maliyetlerinden faydalanıp ABD'ye ihracat yapmak isteyen firmalar ve ABD'li yatırımcılar, Meksika'daki yabancı yatırımların büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. 1993 yılında uygulanmaya başlanan ve NAFTA'nın ilgili hükümleri ile uyumlu olan Yabancı Yatırım Yasası gereğince, yabancı yatırımların büyük kısmına yerli yatırımlarla eşit muamele yapılmakta, birçok proje için performans gerekliliği engeli ortadan kaldırılmakta ve küçük çaplı yatırımlar için otomatik onay kriterleri kolaylaştırılmaktadır.

Meksika'da 704 faaliyet alanının 656'sı %100 yabancı yatırıma açıktır. 20 sektörde yabancılar en fazla %49 oranında hisseye sahip olabilmekte, 13 sektörde %100 yabancı yatırımı Yabancı Yatırım Komisyonu'nun onayına tabidir. 5 sektörde ise yalnızca Meksikalı vatandaşlar, 10 sektörde de yalnızca Meksika Devleti yatırım yapabilmektedir. Meksika'nın 20'den fazla ülke ile (AB, Arjantin, İzlanda, Panama, Avustralya, Trinidad ve Tobago, Hindistan, Uruguay, Küba, Güney Kore ve İsviçre gibi) İkili Yatırım Anlaşması bulunmaktadır. Meksika'nın ayrıca AB, Arjantin, Avustralya, Brezilya, Güney Kore, Şili, Çin, Ekvator, Endonezya, İsrail, Japonya, Yeni Zelanda, Rusya, Singapur ve İsviçre gibi ülkelerle imzaladığı ve yürürlükte olan Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması mevcuttur.

Eyaletler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar (Milyon Dolar)

Eyalet Adı	Eyalet Toplamı DYY, 2009	Ulusal Toplamın %'si
Ülke Toplamı	11.417	100,0
Aguascalientes	14	0,1
Baja California	507	4,4
Baja California Sur	3	0,0
Campeche	18	0,2
Coahuila	86	0,8
Colima	-3	0,0
Chiapas	-	0,0
Chihuahua	864	7,6
Distrito Federal	6.812	59,7
Durango	73	0,6
Guanajuato	66	0,6
Guerrero	-3	0,0
Hidalgo	0	0,0
Jalisco	458	4,0
México	1.193	10,4
Michoacán	19	0,2
Morelos	-62	-0,5
Nayarit	-1	0,0
Nuevo León	456	4,0
Oaxaca	22	0,2
Puebla	143	1,3
Querétaro	231	2,0
Quintana Roo	35	0,3
San Luis Potosí	-73	-0,6
Sinaloa	9	0,1
Sonora	260	2,3
Tabasco	5	0,0
Tamaulipas	174	1,5
Tlaxcala	0	0,0
Veracruz	109	1,0
Yucatán	-5	0,0
Zacatecas	7	0,1

Kaynak: ProMexico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/seleccion_de_indicadores

Ülkeler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar, 2008

Ülke	Değer (Milyon \$)	Pay (%)
ABD	9.097	40,5
İspanya	4.339	19,3
Kanada	2.486	11,1
Birleşik Krallık	1.390	6,2

Hollanda	1.320	5,9
Almanya	314	1,4
Lüksemburg	312	1,4
Fransa	105	0,5
İrlanda	95	0,4
Belçika	82	0,4
İsveç	80	0,4
Danimarka	36	0,2
Finlandiya	33	0,1
Avusturya	27	0,1
İtalya	26	0,1
Diğer	2.726	12,1
Toplam	22.481	100,0

Kaynak: ProMexico <http://www.promexico.gob.mx>

Sektörler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar, 2003–2009

Sektör	Kümülatif DYY (Milyon \$)
İmalat Sanayi	66.406
Madencilik ve Petrol	7.499
Finansal Hizmetler	29.141
Diğer Hizmetler	15.984
Ticaret	10.530
Ulaştırma ve İletişim	9.043
İnşaat	4.358
Elektrik Enerjisi ve Su	1.229
Tarım, Ormancılık, Balıkçılık	239
Toplam	11.417

Kaynak: ProMexico http://mim.promexico.gob.mx/wb/mim/seleccion_de_indicadores

Ülkeler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Ülkeler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar, 2008

Ülke	Değer (Milyon \$)	Pay (%)
ABD	9 097	40,5
İspanya	4 339	19,3
Kanada	2 486	11,1
Birleşik Krallık	1 390	6,2
Hollanda	1 320	5,9
Almanya	314	1,4
Lüksemburg	312	1,4
Fransa	105	0,5
İrlanda	95	0,4
Belçika	82	0,4
İsveç	80	0,4
Danimarka	36	0,2
Finlandiya	33	0,1
Avusturya	27	0,1
İtalya	26	0,1
Diğer	2 726	12,1
Toplam	22 481	100,0

Kaynak: ProMexico <http://www.promexico.gob.mx>

Sektörler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Sektörler İtibarı ile Doğrudan Yabancı Yatırımlar, 2008

Sektör	Değer (Milyon \$)	Pay (%)
İmalat Sanayi	6 529	29,0

Maden İşleme	4 349	19,3
Finansal Hizmetler	4 202	18,7
Diğer Hizmetler	3 406	15,2
Ticaret	1 939	8,6
Ulaştırma ve İletişim	808	3,6
İnşaat	802	3,6
Elektrik Enerjisi ve Su	414	1,8
Tarım	32	0,1
Toplam	22 481	100,0

Kaynak: ProMexico <http://www.promexico.gob.mx>

Yatırımlarda Öncelikli Alanlar

1993 yılında yürürlüğe giren Yeni Yatırım Yasası, bazı sektörler haricinde % 100 yabancı mülkiyetine izin vermektedir. Kooperatif üretim şirketlerinde yabancı sahipliği en fazla % 10; yurtiçi havayolu taşımacılığı ile havayolu taksi ve özel havayolu taşımacılığında en fazla % 25; sigorta şirketleri, döviz ofisleri, patlayıcı madde imalat ve pazarlama şirketleri, yerel gazete basın-yayımları, balıkçılık ve liman işletmeciliği gibi alanlarda en fazla % 49'dur (Madde 7). Pemex tesislerinde de en fazla % 49'a kadar yabancı ortaklığı söz konusudur.

Mobil telefon hizmetleri, avukatlık hizmetleri, menkul kıymet değerlendirme kuruluşları, sigorta acenteleri, deniz taşımacılığı şirketleri, eğitim kurumları, kredi enformasyon şirketleri, petrol boruhattı inşası, petrol ve doğal gaz sondajı, demir yolu yapımı ve işletimi, liman hizmetleri, havaalanı hizmetleri gibi alanlarda yabancıların % 49'u aşan oranlarda hisse sahibi olmaları için Ulusal Yabancı Sermaye Komisyonu'ndan (CNIE) izin alınması zorunludur.

Sadece devletin sahipliğinde olan sektörler (Madde 5):

- Petrol ve diğer hidrokarbonlar
- Temel petrokimyasallar
- Elektrik
- Nükleer enerji üretimi
- Radyoaktif mineraller
- Telgraf ve telsiz telgraf
- Posta hizmetleri
- Banknot ve madeni para basımı
- Havaalanı, liman ve helikopter alanlarının işletmesi ve denetimi.

Sadece Meksika vatandaşlarına ve "yabancı sermayeye kapalı" bulunan Meksika şirketlerine açık faaliyet alanları (Madde 6):

- Yurt içi yolcu ve yük taşımacılığı (kurye ve paket taşımacılığı hariç)
- Perakende gazolin satışı ve likit petrol gazı dağıtımı
- Radyo ve televizyon yayın hizmetleri (kablo TV hariç)
- Kredi birlikleri
- Kalkınma bankacılığı kurumları
- Uygulamadaki hükümler ile açıkça belirlenen profesyonel ve teknik hizmetler.

Belirli oranlarda yabancı sermaye yatırımlarına izin verilen alanlar ile ilgili detaylı bilgi

http://www.promexico.gob.mx/wb/Promexico/opening_new_business_in_mexico adresinde mevcuttur.

Ülkedeki Serbest Bölgeler (Özel Ekonomik Bölgeler)

2002 yılında mevcut Serbest Bölge düzenlemesini uygulamaya geçiren Meksika'da San Luis Potosi'de iki adet serbest bölge faaliyettedir. Serbest bölgelerde vergi muafiyetinden yararlanılması için ürünün ihrac edilmesi bir önkoşul değildir. Serbest bölgelerin sıra, ülkede 541 adet sanayi parkı bulunmakta ve bu bölgelerde endüstrinin verimli bir şekilde işlemesi için kalite, altyapı, kentleşme ve hizmetler bakımından uygun koşullar sunulmaktadır. Meksika'daki sanayi parkları ile ilgili bilgi için www.maquilaportal.com sitesinin ziyaret edilmesi önerilmektedir.

Ülkede İş Kurma Mevzuatı

Meksika'da yabancı şirket kurulması için gereken işlemler, karmaşık ve detaylı olduğu için bir acente ya da temsilcilik ile çalışılması tavsiye edilmektedir. Konu ile ilgili detaylı bilgi http://www.promexico.gob.mx/wb/Promexico/opening_new_business_in_mexico adresinde mevcuttur.

Yabancı Sermaye Komisyonu'na 40 gün içinde kayıt yaptırılması gerekmekte olup, detaylı bilgi için aşağıdaki adreslerden bilgi almak mümkündür:

<http://www.economia.gob.mx>
<http://www.diputados.gob.mx/LeyesBiblio/pdf/44.pdf>
<http://www.diputados.gob.mx/cedia/biblio.htm>

Meksika Ticaret Kanunu'nda 6 değişik firma kuruluşu mümkündür: Anonim Şirket (Sociedad Anonima), Limited Şirket (Sociedad de Responsabilidad Limitada), Kolektif Şirket (Sociedad en Nombre Colectivo), Komandit Şirket (Sociedad en Comandita), Hisseli Komandit Şirket (Sociedad en Comandita por Acciones) ve Kooperatif (Sociedad Cooperativa). Bu şirketler dışında, Adi Ortaklık (Civil Corporation) olarak adlandırılacak bir şirket türü daha mevcuttur. Daha çok avukatlık, danışmanlık, muhasebecilik gibi hizmet kollarında yaygın olan bu şirketler için ortak sayısı ve asgari sermaye bakımından kısıtlama bulunmamaktadır. Ortaklar tek tek ve müteselsil olarak tüm borçlardan sorumludur.

Yatırımlara Sağlanan Teşvikler

ABD sınırındaki eyaletlerin kalkınması, yabancı sermaye girişinin, teknolojik gelişimin ve istihdamın sağlanması gibi amaçlarla 1965 yılında Meksika Ekonomi Bakanlığı'nin girişimleri ile başlatılan "maquila" programı kapsamında kurulan "maquiladora", Meksika ekonomisinin kalkınmasına çok büyük faydalar sağlamıştır. Günümüzde sayısı 3.665'e ulaşan bu bölgelerde bir milyondan fazla kişiye istihdam sağlanmaktadır. 1994 yılında yürürlüğe giren NAFTA'nın da etkisiyle bu bölgelerden gerçekleştirilen ihracat 9 yıl içinde (2003 yılına kadar) 21,8 milyon Dolar'dan 76,8 milyon Dolar'a ulaşmıştır. Nakliye masraflarının düşüklüğü ve iki ülke arasındaki mesafenin kısa olması nedeniyle bu bölgelerden en fazla ihracat ABD'ye gerçekleştirilmektedir.

Nihai ürünün belirli bir süre içinde ihrac edilmesi kaydıyla "maquiladora"ya üretim ya da montaj amaçlı olarak gümrüksüz makine, teçhizat ve hammadde girişi mümkündür. Bu bölgelerden Meksika pazarına ihracat yapmak da mümkündür ancak gümrük vergisi ve diğer vergilerin ödenmesi gereklidir. Ekim 2003'te Meksika Resmî Gazetesinde yayınlanan bir kararname ile bu bölgelerde kurulu şirketlere birtakım vergi avantajları getirilmiş ve bürokratik işlemler hızlandırılmıştır. "Maquiladora" kaliteli ve düşük fiyatlı girdi kullanımı, ülkenin coğrafi konumu ve tercihli ticaret anlaşmalarından yararlanılarak da Kuzey Amerika pazarlarına ve Latin Amerika bölgesindeki 10 ülkeye kısa sürede teslim avantajları sunmaktadır.

2006 yılında kademeli olarak ve PITEA (Programa de Importación Temporal para la Exportación/Temporary Importation Program for Exportation) sistemleri, Meksika'da imal edilen malların ihracatının teşvikine yönelik uygulanan başlıca enstrümanlar iken; 2001 yılında NAFTA yükümlülükleri çerçevesinde bu iki program yeniden düzenlenmiştir. Bu değişikliklerle birlikte NAFTA haricindeki ülkelerden ithal edilen ve nihai ürüne dönüştürülerek NAFTA üyelerine ihraç edilen hammadde ve yedek parçaların gümrük vergileri iç pazarda satılan ürünlere göre ayarlanmıştır.

1 Kasım 2006 tarihinde yürürlüğe giren IMMEX (Promotion of the Manufacturing Industry, Maquiladora and Export Services) programı çerçevesinde bu iki program birleştirilmiştir. IMMEX çerçevesinde, firmalar nihai ürün haline getirip ihraç etmek amacıyla ithal ettikleri hammadde ve yedek parçalar için yine gümrük vergisi ve KDV gibi vergilerden muaf tutulmaya devam etmiştir. Yeni düzenleme ile, üretim faaliyetlerinde kullanılan sermaye malı ve makineler ise KDV benzeri vergilerden muaf, ancak gümrük vergisine tabi tutulmaktadır. Bu sistemle bazı prosedürlerin modernize edilmesi, verimliliğin ve kalitenin yükseltilmesi, ihracat sanayinin rekabet gücünün artırılması, şeffaflığın ve sürekliliğin sağlanması, iş süreçlerinde dış kaynak kullanımının (outsourcing) teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Federal düzeydeki yatırım teşviklerinin yanı sıra, sınırlı da olsa eyaletler düzeyinde de yatırımın boyutu, işsizlik sorununun çözümüne ve bölge gelirine katkısı, yatırımın süresi, ihracata katkısı ve bölge altyapısına katkısı gibi kriterler çerçevesinde ilave teşvikler verilmektedir. Bu teşvikler genellikle gayrimenkullerin düşük fiyattan ya da ücretsiz tahsis, işçi eğitim programları düzenlenmesi, eyalet içinde alınan çeşitli vergilerden muafiyet sağlanması ve kara yolu vb. altyapı imkanları sunulması şeklindedir. Meksika İhracatı ve Yatırımları Geliştirme Kurumu'nun web sitesinde Meksika'nın eyaletlerine ilişkin detaylı bilginin yanı sıra, her bir eyalet için yatırımda öncelikli sektörler ve bu eyaletlerde yerel yönetimler tarafından yatırımlara verilen teşviklere ilişkin kapsamlı bilgi mevcuttur http://www.promexico.gob.mx/wb/Promexico/states_of_mexico.

Ulusal Yabancı Sermaye Kayıt Bürosu'na önceden bildirilmesi koşuluyla yabancı yatırımcıların karlarını kendi ülkelerine transfer etmesi serbesttir. Teknolojik gelişime yönelik yatırımlar ve Ar-Ge yatırımları için vergisiz dönem gibi kolaylıklar söz konusudur. Meksika hükümetinin çevre korumaya verdiği önem çerçevesinde vahşi hayatı ve deniz yaşamını koruma ve/veya araştırma amaçlı yatırımlar, kazançlarını yeniden yatırıma dönüştürdükleri ve yürürlükteki diğer mevzuatla uyumlu oldukları takdirde kurumlar vergisinden muaf tutulmaktadır.

Sektörel Teşvik Programları (PROSEC) çerçevesinde 24 sektörde NAFTA ülkelerinden birine ihracat yapma koşuluyla gerçekleştirilen üretimde kullanılacak malzemeler (hammadde, yedek parça, ekipman ve makine) daha düşük gümrük vergisi (genellikle %0-5 arasında) ödenerek ithal edilebilmektedir. Bu sektörler; elektrik, elektronik, mobilya, oyuncak ve spor malzemeleri, ayakkabı, madencilik ve metal işleme, sermaye malları, fotoğrafçılık, tarım makineleri, kimya, kauçuk ve plastik, demir-çelik, farmakimyasal/ilac/tıbbi malzeme, ulaştırma ekipmanları (otomobil ve oto yedek parça hariç), kağıt ve karton, ağaç işleri, deri ve deri mamulleri, otomotiv ve oto yedek parça, tekstil ve konfeksiyon, çikolata/şeker ve diğer şekerlik mamulleri, kahve, gıda ve gübredir. ProMexico'nun web sitesinde yatırımcılara sunulan teşviklere ilişkin kapsamlı bilgi mevcuttur http://www.promexico.gob.mx/wb/Promexico/export_promotion_programs#5

Ülkedeki İhaleler

Kamu ihaleleri, yapılan düzenlemeler ile daha şeffaf hale getirilmiş, e-devlet uygulaması ile kamu ihalelerinin online takibi mümkün hale gelmiştir. Kamu İhaleleri www.tramitanet.gob.mx web sayfasında yayınlanmaktadır. Büyük satın alma bütçesine sahip olan Bakanlıklar ve kamu işletmeleri aşağıda belirtilmektedir:

- Ulaştırma ve İletişim Bakanlığı
- Millî Eğitim Bakanlığı
- Hazine Bakanlığı
- Sağlık Bakanlığı
- PEMEX (Devlet Sermayeli Petrol Şirketi)
- CFE-Ulusal Elektrik Enerjisi Komisyonu
- IMSS-Meksika Sosyal Güvenlik Kurumu
- ISSSTE- Çalışma Güvenliği ve Sosyal Hizmetler Enstitüsü.

► Dış Ticaret

Genel Durum

Latin Amerika ve Karayip ülkeleri arasında ithalat ve ihracat rakamlarıyla en yüksek paya sahip olan Meksika, bölge ihracatının ve ithalatının üçte birini gerçekleştirilmektedir. Ülke, 110 milyonluk nüfusunun yanı sıra NAFTA ile birlikte yaklaşık 450 milyon, diğer ülkelerle imzalanan STA'lar dahil edildiğinde ise 1 milyar nüfusa ulaşan geniş bir hinterlanda sahiptir.

2009 yılında Meksika'nın ihracatında %21 oranında, ithalatında ise %24 düşüş gerçekleştiği ve dış ticaret açığının yaklaşık 5 milyar Dolar'a gerilediği görülmektedir. Aynı yıl Meksika dünyanın 15. büyük ihracatçısı ve 16. büyük ithalatçısı olmuştur. 2010 yılında ise ülke ekonomisindeki toparlanma dış ticaret verilerine de yansımış ve ihracatta %30, ithalatta %33 oranında artış kaydedilmiştir.

Ülkenin Dış Ticareti

Meksika'nın Dış Ticareti (milyon Dolar)

Yıl	Ihracat	İthalat	Denge	Hacim
2001	158.386	168.377	-9.991	326.763
2002	160.751	168.651	-7.900	329.402
2003	164.907	170.546	-5.639	335.453
2004	187.980	196.809	-8.829	384.789
2005	214.207	221.819	-7.612	436.026
2006	249.961	256.086	-6.125	506.047
2007	271.821	281.927	-10.106	553.748
2008	291.265	308.583	-17.318	599.848
2009	229.712	234.385	-4.673	464.097
2010	298.882	312.703	-13.821	611.585

Kaynak: ITC Trademap.

İhracatında Başlıca Ürünler

Meksika'nın başlıca ihraç ürünleri ham petrol (%12), otomobil/steyşin vagonlar (%7,7), TV üniteleri (%7), telli telefon için elektrikli cihazlar (%6,1), otomotiv yedek parçaları (%4,6), otomatik bilgi işlem makineleri (%4,5), yük taşıtları (%3,5), elektrik kabloları (%2,3), ham altın (%1,9) ve işlenmiş petrol ürünleridir (%1,6). Ülkenin 2010 yılı ihracatının %86'sı petrol dışı sektörlerden, %6'sı ise tarım ve gıda ürünlerinden oluşmaktadır.

Meksika'nın İhracatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTIP	Ürün Adı	2009	2010
------	----------	------	------

Tüm Ürünler	2009	2010
2709 Ham Petrol	25.693.512	35.817.704
8703 Otomobil, Steysin Vagonlar	15.103.251	23.097.656
8528 Televizyon Alıcıları, Video Monitörleri ve Projektörler	18.198.732	20.784.340
8517 Telli Telefon-Telgraf İçin Elektrikli Cihazlar	16.158.696	18.378.620
8708 Kara Taşıtları İçin Aksam, Parçaları	9.229.367	13.864.633
8471 Otomatik Bilgi İşlem Makineleri, Üniteleri	8.094.660	13.352.593
8704 Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	6.515.504	10.465.155
8544 İzole Edilmiş Tel, Kablo; Diğer İzole Edilmiş Elektrik İletkenleri; Fiber Optik Kablolar	5.030.082	6.799.485
7108 Altın (Ham, Yarı İşlenmiş, Pudra Halinde)	4.003.674	5.753.336
2710 Petrol Yağları ve Bitumenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar	4.477.257	4.752.366
9018 Tıp, Cerrahi, Dişçilik, Veterinerlik Alet ve Cihazları	3.867.328	4.517.770
8418 Buzdolapları, Dondurucular, Soğutucular, Isı Pompaları	3.264.914	3.809.695
8701 Traktörler	2.421.563	3.613.314
9401 Oturmaya Mahsus Mobilyalar, Aksam-Parçaları	2.306.161	3.362.989
8536 Gerilimi 1000 Voltu Geçmeyen Elektrik Devresi Teçhizatı	2.254.392	3.087.607
8409 İçten Yanmalı, Pistonlu Motorların Aksam-Parçaları	1.861.274	3.024.323
7106 Gümüş (Ham/Yarı İşlenmiş, Pudra Halinde)	1.409.667	2.543.203
8501 Elektrik Motorları, Jeneratörler	1.749.853	2.495.616
8537 Elektrik Kontrol, Dağıtım Tabloları, Mücehhez Tablolar	1.767.486	2.219.343
8504 Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertisörler, Endüktörler	2.011.493	2.175.805
8481 Muslukçu, Borucu Eşyası-Basınç Düşürücü, Termostatik Valf Dahil	1.383.826	1.687.211
0702 Domates (Taze/Soğutulmuş)	1.210.757	1.616.830
8414 Hava-Vakum Pompası, Hava/Gaz Kompresörü, Ventilator, Aspiratör	1.187.283	1.610.345
9032 Otomatik Kontrol ve Ayar Alet ve Cihazları	1.198.580	1.599.179
6203 Erkek/Erkek Çocuk İçin Takım, Takım Elbise, Ceket vs.	1.486.492	1.558.233
8443 Matbaacılığa Mahsus Baskı Makineleri, Yardımcı Makineler	1.506.698	1.545.268
2203 Biralalar (Malttan)	1.790.500	1.523.863
8407 Alternatif-Rotatif Kivılcım Ateşlemeli, İçten Yanmalı Motorlar	1.160.608	1.512.501
8411 Turbojetler, Turbo-Propeller, Diğer Gaz Türbinleri	1.192.091	1.502.194
8408 Dizel, Yarı Dizel Motorlar (Hava Basıncı ile Ateşlenen, Pistonlu)	376.018	1.443.540
8421 Santrifüjle Çalışan Kurutma, Filtre, Arıtma Cihazları	987.672	1.368.623
0709 Diğer Sebzeler (Taze/Soğutulmuş)	1.151.957	1.335.823
8413 Sıvılar İçin Pompalar, Sıvı Elevatörleri	923.256	1.245.313
8415 Klima Cihazları-Ventilatörlü, Isı, Nem Değiştirme Tertibatlı	901.981	1.223.614
8511 Motorlar İçin Elektrikli Ateşleme Cihazları	940.254	1.212.332
8431 Ağır İş Makine ve Cihazlarının Aksamı, Parçaları	668.343	1.194.557
3004 Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	983.760	1.166.749
8543 Kendine Has Fonksiyonlu Elektrikli Makine ve Cihazlar	885.290	1.162.024
8518 Mikrofon, Hoparlör, Kulaklık, Ses Yükseltici Setler, Mesnetleri	922.999	1.081.701
8541 Diotlar, Transistorler vb. Yarı İletkenler, Piezo Elektrik Kristaller	874.656	1.079.371

Kaynak: ITC Trademap.

İthalatında Başlıca Ürünler

Meksika'nın 2010 yılı ithalatının %92'si petrol dışı sektörlerden oluşmakta olup; elektrikli ve elektriksiz makineler, motorlu kara taşıtları, mineral yakıtlar ve yağlar, plastik ve plastikten mamul eşya, optik cihazlar, organik kimyasallar, demir-çelik, demir-çelikten eşya, kauçuk ve kauçuktan eşya ağırlıklı bir yapı sergilemektedir. Otomotiv yedek parça (%6,1); işlenmiş petrol ürünleri (%5,8); telli telefon için elektrikli cihazlar (%4); radyo, televizyon, radar cihazları vb cihazların aksam ve parçaları (%3,7); elektronik entegre devreler (%3,4) ülke ithalatında öne çıkan başlıca ürünlerdir.

İthalatın %6,5'ini oluşturan tarım ve gıda ürünleri içinde ise hububat (ağırlıklı olarak mısır, buğday, sorgum ve pirinç), et ve et ürünleri, yağlı tohum ve meyveler (ağırlıklı olarak soya fasulyesi, şalgam ve kolza tohumu ve meyve tohumları), hayvansal ve bitkisel yağlar (ağırlıklı olarak sığır, koyun ve keçi yağı, palm yağı, soya yağı), süt ve süt mamulleri (ağırlıklı olarak süt ve krema, peynir, süttan elde edilen yağlar ve peynir altı suyu), gıda sanayi kalıntı ve döküntüleri, şekerli mamuller, alkollü ve alkolsüz içecekler öne çıkmaktadır. Tarım ve gıda ürünleri ithalatının %72,3'ünü ABD'den, %7,8'ini Kanada'dan gerçekleştiren Meksika'nın diğer başlıca gıda tedarikçileri ise Şili, Çin, Guatemala, Yeni Zelanda, İspanya ve Fransa'dır.

NOT: Tabloda ürün adı tıklanarak, Meksika'nın her bir ürünü ithal ettiği ülkeler görüntülenebilmektedir.

Meksika'nın İthalatında Başlıca Ürünler (1000 Dolar)

GTİP Ürün Adı	2009	2010
Tüm Ürünler	234.384.528	312.702.720
8708 Kara Taşıtları İçin Aksam, Parçaları	10.793.010	19.113.988
2710 Petrol Yağları ve Bitumenli Minerallerden Elde Edilen Yağlar	11.726.831	18.281.048
8517 Telli Telefon-Telgraf İçin Elektrikli Cihazlar	9.876.350	12.597.629
8529 Radyo, Televizyon, Radar Cihazları vb Cihazların Aksam ve Parçaları	9.960.813	11.500.099
8542 Elektronik Entegre Devreler	7.754.768	10.658.229
8703 Otomobil, Steysin Vagonlar	4.755.050	6.461.173

8471 Otomatik Bilgi İşlem Makineleri, Üniteleri	5.196.398	6.353.144
8473 Yazı, Hesap, Muhasebe, Bilgi İşlem, Bura İçin Diğer Makine ve Cihazların Aksamı	3.370.042	5.420.319
8536 Gerilimi 1000 Voltu Geçmeyen Elektrik Devresi Teçhizatı	3.358.198	4.457.525
3926 Plastikten Diğer Eşya	2.313.193	4.206.848
8544 İzole Edilmiş Tel, Kablo; Diğer İzole Edilmiş Elektrik İletkenleri; Fiber Optik Kablolar	2.947.057	4.148.016
2711 Petrol Gazları ve Diğer Gazlı Hidrokarbonlar	2.853.794	3.910.306
8409 İçten Yanmalı, Pistonlu Motorların Aksam-Parçaları	1.679.479	3.628.370
8408 Dizzel, Yarı Dizel Motorlar (Hava Basıncı ile Ateşlenen, Pistonlu)	1.358.006	3.522.431
9013 Sıvı Kristalli Tertibat, Lazerler, Diğer Optik Cihaz ve Aletler	2.407.121	3.080.149
8504 Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertisörler, Endüktörler	2.172.397	2.774.778
8407 Alternatif-Rotatif Kivılcım Ateşlemeli, İçten Yanmalı Motorlar	1.162.181	2.693.480
3004 Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Hazırlanan İlaçlar (Dozlandırılmış)	2.489.527	2.678.982
8414 Hava-Vakum Pompası, Hava/Gaz Kompresörü, Ventilator, Aspiratör	1.751.299	2.445.795
8528 Televizyon Alıcıları, Video Monitörleri ve Projektörler	1.856.730	2.436.012
8443 Matbaacılığa Mahsus Baskı Makineleri, Yardımcı Makineler	2.128.702	2.428.522
7326 Demir/Çelikten Diğer Eşya	1.883.965	2.261.411
8481 Muslukçu, Borucu Eşyası-Basınç Düşürücü, Termostatik Valf Dahil	1.635.341	2.261.297
8538 Elektrik Kontrol/Dağıtım İçin Tablo, Konsollar, Masalar vb. Diğer Mesnetler	1.439.879	2.258.170
4011 Kauçuktan Yeni Dış Lastikler	1.347.558	2.154.081
8704 Eşya Taşımaya Mahsus Motorlu Taşıtlar	1.879.048	2.088.938
8541 Diotlar, Transistörler vb. Yarı İletkenler, Piezo Elektrik Kristaller	1.564.163	2.087.675
3923 Eşya Tasıma Ambalajı İçin Plastik Mamulleri, Tıpa, Kapak, Kapsül	1.620.208	1.969.820
8483 Transmisyon Milleri, Kranklar, Yatak Kovanları, Dişliler, Çarklar	1.167.742	1.908.395
2902 Sıklık Hidrokarbonlar	1.483.533	1.905.400
7318 Demir/Çelikten Cıvata, Somun, Tavan Halkası, Vida, Perçin, Pim vb.	1.212.366	1.900.566
9018 Tıp, Cerrahi, Dişçilik, Veterinerlik Alet ve Cihazları	1.553.090	1.807.720
8534 Baskı Devreler	1.355.409	1.751.353
8421 Santrifüjle Çalışan Kurutma, Filtre, Arıtma Cihazları	1.122.878	1.724.401
9032 Otomatik Kontrol ve Ayar Alet ve Cihazları	966.413	1.682.701
3901 Etilen Polimerleri (İlk Şekillerde)	1.325.265	1.677.192
1201 Soya Fasulyesi	1.419.117	1.591.500
1005 Mısır	1.436.754	1.583.297
7210 Demir/Çelik Yassı Mamul, Kaplı, Sıvanmış (600 mm'den Geniş)	1.080.579	1.495.933
8413 Sıvılar İçin Pompalar, Sıvı Elevatörleri	1.099.685	1.492.134

Kaynak: ITC Trademap.

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticareti

Dış ticaretinde ABD'ye olan bağımlılığını azaltmak, ürün ve pazar çeşitliliğini sağlamak için üçüncü ülkelerle STA'lar imzalamış olmasına rağmen, Meksika'nın 2010 yılı ihracatında %80 payla ilk sırada ABD yer almış; Kanada (%3,6), Çin (%1,4) ve Brezilya (%1,3) ise diğer önemli ihrac pazarlarını oluşturmuştur. Türkiye, %0,05 payla Meksika'nın 2010 yılı ihracatında 42. sırada yer almıştır.

Meksika'nın İhracatında Başlıca Ülkeler (1000 Dolar)

Ülke	2008	2009	2010
Tüm Ülkeler	291.264.800	229.712.336	298.882.400
ABD	233.793.952	185.448.512	239.466.752
Kanada	7.083.682	8.236.476	10.616.727
Çin	2.044.757	2.207.793	4.198.546
Brezilya	3.366.874	2.438.208	3.785.965
Kolombiya	3.032.440	2.490.547	3.761.648
İspanya	4.232.898	2.507.826	3.678.317
Almanya	4.998.082	3.191.053	3.573.803
Japonya	2.045.908	1.600.571	1.931.632
Şili	1.586.912	1.049.344	1.866.206
Hollanda	2.487.680	1.693.841	1.856.925
Arjantin	1.315.076	1.072.736	1.770.069
Birleşik Krallık	1.749.340	1.242.898	1.736.131
Venezüella	2.310.304	1.417.736	1.564.915
Guatemala	1.385.106	1.192.093	1.467.515
Hindistan	1.559.113	1.111.575	1.010.582
Peru	1.179.815	585.946	974.657
Güney Kore	537.605	498.752	929.482
Panama	864.604	771.631	883.884
Belçika	788.836	698.363	873.516
İsviçre	601.952	433.110	867.662

Kaynak: ITC Trademap.

Meksika 2010 yılı ithalatının %49'unu ABD'den gerçekleştirmiştir. Aynı yıl Çin, Meksika'nın ithalatında %15 pay ile ABD'den sonra ikinci sırada yer almış; Japonya (%5,3), Almanya (%4,1), Güney Kore (%4,1) ve Kanada (%2,8) ise Meksika'nın diğer başlıca tedarikçileri olmuştur. Türkiye, bu sıralamada 2010 yılında %0,1 pay ile 47. sırada yer almıştır.

Meksika'nın İthalatında Başlıca Ülkeler (1000 Dolar)

Ülke	2008	2009	2010
Tüm Ülkeler	308.583.104	234.384.528	312.702.720
ABD	151.746.432	112.788.736	152.439.648
Çin	34.690.316	32.528.972	45.725.800
Japonya	16.282.454	11.397.111	16.534.695
Almanya	12.605.734	9.727.217	12.948.982
Güney Kore	13.527.288	10.946.194	12.752.706
Kanada	9.442.479	7.303.742	8.685.819
Tayvan	6.658.519	4.592.147	5.624.977
Malezya	4.659.241	4.035.543	5.278.642
Brezilya	5.182.663	3.495.275	4.577.879
İtalya	5.219.446	3.146.871	4.015.114
İspanya	4.055.842	3.004.042	3.281.893
Fransa	3.517.281	2.507.086	3.055.843
Hollanda	4.183.574	2.170.940	2.811.247
Tayland	2.207.853	1.983.240	2.760.213
Birleşik Krallık	2.595.532	1.837.827	2.042.937
Şili	2.592.290	1.650.554	1.963.462
Kosta Rika	775.892	923.323	1.903.075
Hindistan	1.360.595	1.139.536	1.798.884
Filipinler	1.238.392	1.069.739	1.553.703
İsviçre	1.440.490	1.232.032	1.484.793

Kaynak: ITC Trademap.

► Dış Ticaret Politikası ve Vergiler

Dış Ticaret Politikası

1970'li yıllarda ülkede petrolün keşfi ile birlikte Meksika, dünya petrol üreticileri ve ihracatçıları arasında ön plana çıkmış, 1973 yılında dünyayı etkisi altına alan enerji krizinde ABD'nin başlıca petrol tedarikçisi konumuna gelmiştir. Petrol ihracatı ile sağlanan döviz girişi, Meksika'nın bölgedeki gücünü artırırken, uluslararası alanda da ön plana çıkmasını sağlamıştır. Bu tarihlere OPEC'e katılımı reddeden Meksika, 1980'li yıllarda OLAPEC'te (Latin Amerika Petrol İhraç Eden Ülkeler Kuruluşu) yer almıştır.

Dış ticaretinde ABD'ye bağımlılığını azaltmak için dünyanın zengin ekonomileri ile ekonomik ve ticari ilişkilerini geliştirmeyi amaçlayan Meksika, 44 ülke ile Serbest Ticaret Anlaşması (STA); Arjantin, Brezilya, Peru, Ekvator, Paraguay ve Panama ile Ekonomik İşbirliği Anlaşmaları, MERCOSUR ile otomotiv sektöründe İşbirliği Anlaşması imzalamıştır. Brezilya ile devam eden STA müzakerelerinin Meksikalı yerel üreticilerden, NAFTA ve MERCOSUR üyelerinden gelen tepkiler nedeniyle kısa dönemde imza ile sonuçlanması mümkün görülmemektedir. Meksika'nın imzaladığı anlaşmalar ile ilgili detaylı bilgi http://www.sice.oas.org/ctyindex/MEX/MEXAgreements_e.asp adresinde mevcuttur.

AB ile Meksika arasında imzalanan STA kapsamında gümrük vergisi indirimleri 1 Ocak 2007 itibarıyla tamamlanmış ve sanayi ürünlerinde gümrük vergileri sıfırlanmıştır. Latin Amerika Serbest Ticaret Birliği (Latin American Integration Association, LAIA) üyelerinden gerçekleştirilen ithalatta tercihli gümrük tarifeleri uygulayan Meksika, az gelişmiş Latin Amerika ülkelerine de tek taraflı vergi avantajı tanımaktadır.

Meksika'nın ticaret hacmini genişleten ve uluslararası planda rekabet gücünü geliştiren Serbest Ticaret Anlaşmaları, uzun dönemli ekonomik büyüme hedefinin de çok önemli bir parçasıdır. Meksika günümüzde ticari serbestleşmenin giderek her alanda kendini gösterdiği ve yüksek katma değerli ihracat ürünlerinin üretildiği bir stratejik üretim merkezi haline gelmiştir.

İthalat Rejimi

Meksika, ürün sınıflandırmasında Harmonize Sistemi kullanmaktadır. Meksika Gümrük Kanunu önbildirim ve belgelerin hazırlanması konusunda oldukça katı kuralları içermektedir. Belgelendirme yapılan hatalar, para cezası ve mala el koyulması ile sonuçlanabilmektedir. Sigorta işlemlerinin Meksikalı firmalara yaptırılması gerekmektedir.

İthalatta İspanyolca olarak düzenlenmiş bir ticari fatura, konşimento, gerekli ise ek vergilerin ödeneceğine dair garanti belgesi ve gerekli ise ürün güvenliği gibi belgelere ek olarak "pedimento de importacion" istenmektedir. Bu belgeler lisanslı bir Meksikalı gümrük komisyoncusu ya da ithalatçı tarafından düzenlenebilir. Konu ile ilgili detaylı bilgi, Meksika Genel Gümrük İdaresi (Administracion General de Aduanas) web sitesinden alınabilir. www.aduanas.gob.mx

Meksikalı ithalatçıların vergi düzenlemeleri için Maliye ve Kamu Kredileri Bakanlığı (Hacienda) bünyesinde "Padron the Importadores" listesine kayıt yaptırması gereklidir. Aynı kurum bünyesinde 400 farklı ürün grubu için (tarım ürünleri, tekstil, kimyasallar, elektronik ve oto yedek parçaları) sektör kayıtları da tutulmaktadır.

Meksika'ya ithal edilecek alkollü içecekler, patentli ilaçlar, kozmetik ürünleri ile kapalı paketlerde sunulan gıdaların Meksika Sağlık Bakanlığı'na kayıt ettirilmesi gerekmektedir. Tedavi amaçlı gıda ürünlerinin ise ayrıca tıbbi ürünler olarak kaydı şarttır. Ürünün menşee ülkede satışına izin verildiğine dair ilgili Türk makamlarınca düzenlenip Meksika Büyükelçiliği'ne onaylatılan bir belge de kayıt için gereklidir.

Meksika Gümrük İdaresi'nin web sitesinde gümrük işlemleri ile ilgili bilgi mevcuttur. http://www.aduanas.sat.gob.mx/aduana_mexico/2008/pasajeros/139_10134.html. Ayrıca Meksika'nın uyguladığı ithalat prosedürleri, izin vb. işlemler hakkında AB Pazara Giriş Sayfasının "Import Formalities" bölümünden (<http://mkacdb.eu.int>) ülke adı ve ürün adı/GTİP'i girilerek arama yapılabilir.

Meksika'nın Serbest Ticaret Anlaşması İmzaladığı Ülkeler

Partner Ülke	İmza Tarihi	Yürürlük Tarihi
NAFTA (ABD, Kanada)	20.12.1993	01.01.1994

Kolumbiya ve Venezuela	09.01.1995	01.01.1995
Kosta Rika	10.01.1995	01.01.1995
Bolivya	11.01.1995	01.01.1995
Nikaragua	01.07.1998	01.07.1998
Şili	28.07.1999	01.08.1999
Avrupa Birliği (AB)	26.06.2000	01.07.2000
İsrail	28.06.2000	01.07.2000
Kuzey Üçgeni (El Salvador, Guetamala, Honduras)	14.03.2001	15.03.2001 El Salvador ve Guetamala, 01.07.2001 Honduras.
İzlanda, Norveç, Lihtenştayn, İsviçre	29.06.2001	01.07.2001
Uruguay	14.07.2004	15.07.2004
Japonya	31.03.2004	01.04.2005

Kaynak: Legal Guide to Doing Business in Mexico

Tarifeler ve Diğer Vergiler

Gümrük Vergileri

Meksika'da spesifik, genel ve karma gümrük vergisi oranları, Genel İthalat Vergisi Kanunu'nda düzenlenmektedir. Genel ithalat vergileri % olarak hesaplanmakta; spesifik oranlar ise ürünün miktarına göre belirlenmektedir. Karma ithalat vergileri, hem ad valorem hem de spesifik oranları kapsamaktadır.

Meksika'nın uyguladığı gümrük vergisi oranlarına, ithalat prosedürlerine ve ürün standartlarına ilişkin detaylı bilgilerin, Avrupa Birliği Pazar Giriş veritabanının (Market Access Database <http://mkaccdb.eu.int>) "Applied Tariffs Database" bölümünden erişilebilmektedir. Meksika Ekonomi Bakanlığı web sitesinde de <http://www.economia-snci.gob.mx:8080/siaviant/siaviMain.jsp> bu bilgiler İspanyolca olarak mevcuttur.

Diğer Vergiler

Meksika'da vergi oranları çoğunlukla federal bazda uygulanmakla birlikte, eyaletler bazında da farklılaşabilmektedir. 2008 yılında yürürlüğe giren vergi reformu ile birlikte sabit kurumlar vergisi oranı %16,5 olarak belirlenmiş, 2009 yılında bu oran %17'ye, 2010 yılında ise %17,5'e yükseltilmiştir. Şirketler kademeli veya sabit oranlı vergi sistemlerinden birini seçebilirler, ancak bu iki sistemden hangisi daha yüksek miktarda vergi sağlıyorsa onu ödemekle yükümlüdürler. Ülkede yerleşik firmalar uluslararası gelirleri, yerleşik olmayanlar ise ülke içindeki faaliyetlerinden doğan kazançları üzerinden vergilendirilmektedir. Ayrıca Meksikalı şirketlerin ve yerleşik olmayan şirketlerin bazılarının net varlıkları üzerinden varlık vergisi alınmaktadır. Gelir vergisinin üst limiti ise 2012 yılına kadar %30 olarak uygulanmakla birlikte, 2013 yılında %29'a, 2014 yılında ise %28'e düşürülecektir.

Standart Katma Değer Vergisi (KDV, İspanyolca kısaltması IVA) oranı 2010 yılında %15'ten %16'ya yükseltilmiş olup, sınır bölgelerinde bu oran %11 olarak uygulanmaktadır. İhracatı yapılan ürünlerin yanı sıra gıda ürünleri, kitaplar, dergiler, gübreler ve ilaçlar KDV'den muafdir. Konut inşaatı, eğitim hizmetleri, medikal hizmetler, bazı finans ve sigortacılık işlemleri için de KDV muafiyeti söz konusudur.

Gümrük vergisine ek olarak Meksika gümrüklerinde ithal edilen mal için hazırlanan ticari faturada yer alan FOB (Free on Board) değeri üzerinden %0,8 oranında gümrük işlem vergisi (Derecho de Trámite Aduanal, DTA) alınmaktadır. Üretim ve hizmet vergisinin (IEPS) üst sınırı, alkollü içkiler için alkol oranına göre %50, sigara ve purolar için %160, sarma purolar için %30,4'tür.

Konu ile ilgili detaylı bilgi http://www.promexico.gob.mx/wb/Promexico/import_and_export adresinde mevcuttur.

Tarife Dışı Engeller

İthalat Yasakları ve Kısıtlamaları

Meksika'da ithalatı yasaklı ürünlerin listesi Gümrük İdaresi'nin webinde listelenmektedir http://www.aduanas.sat.gob.mx/aduana_mexico/2008/pasajeros/139_16781.html

Ülkeye İthal edilen mallardan çok azı özel ithalat iznine tabidir. İthalat işlemi gerçekleştirmek isteyenlerin Ekonomi Bakanlığı'na kayıtlı olmaları gerekmektedir. Oyuncak, şarap, likör, kimyasallar ve tekstil ürünlerinde ise ayrıca sektör kaydı yapılması gerekmektedir. Bu işlemler lisanslı gümrük müşavirlerinin takibi ile de gerçekleştirilebilmektedir.

Sağlık ve gıda maddeleri, makineler, kimyasallar ve tıbbi ürünlerin ithalatında ürünün niteliğine göre Ekonomi, Sağlık, Enerji, Eğitim, İçişleri, Savunma, Çevre, Tarım gibi ilgili Bakanlıklardan özel izin alınması gerekmektedir. Hem yerel hem de ithal ürünlerin Meksika Resmi Standartları'na (Official Mexican Standards, NOM) uygunluğu zorunludur. Bu standartlar da ürüne göre değişmekte ve yine ilgili Bakanlıktan takip edilmektedir. Döviz kontrolünden yetkili kurum ise Meksika Ulusal Bankası'dır (Banco Nacional de México).

Özel Belgeler

Zirai tohumlar ve tohumlamaya/bitki üretmeye yönelik diğer ürünler için, Bitki Sağlığı Sertifikası alınması zorunludur. Bu sertifika ürünün menşesine ilişkin bilgileri içermelidir. Bu ürünler için ayrıca ihracatçı ülkedeki yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından gözetim işleminin yapılması gerekmektedir.

Meksika'ya canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ihracatında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan Sağlık Sertifikası alınması gerekmektedir. Alkollü içecekler için Gay Lussac ölçeğine göre alkol derecesini gösteren bir belge alınması zorunlu olup, sert alkollü içecekler için ise ürünün yaşını gösteren bir belge istenebilir. Bu belgelerin tümü iki nüsha halinde düzenlenmeli ve Meksika Büyükelçiliği tarafından tasdik edilmelidir.

Ürün Standartları ile İlgili Uygulamalar

Federal Standardizasyon ve Metroloji Kanunu'na göre, Ekonomi Bakanlığı Standartlar Bürosu belgelendirme ve ölçümleme laboratuvarlarının ye onay birimlerinin denetiminden sorumlu kuruluştur. NOMs zorunlu standartları, NMX ise isteğe bağlı Meksika standartlarını belirtmektedir. İnsan/hayvan/bitki sağlığı, çevre ve doğal kaynaklar açısından risk oluşturabilecek ürünler ve süreçler, Genel İthalat ve İhracat Vergileri Kanunu'nda belirtilen bu standartlara uygun olmalıdır.

Konu ile ilgili detaylı bilgi alınabilecek adresler:
http://www.promexico.gob.mx/wb/Promexico/import_and_export#3
<http://www.economia-noms.gob.mx>
<http://www.diputados.gob.mx/LeyesBiblio/pdf/28.pdf>
<http://www.diputados.gob.mx/LeyesBiblio/pdf/130.pdf>
<http://www.diputados.gob.mx/LeyesBiblio/pdf/12.pdf>
http://www.economia.gob.mx/pics/p/p437/A62_b.pdf

► Türkiye ile Ticaret

Ticaret Durumu

Türkiye ile Meksika arasındaki ticaret, coğrafi uzaklık, nakliye masraflarının yüksekliği, kolay bozulabilir ürünlerin taşınmasındaki zorluklar, iki ülkenin de benzer üretim ve ihracat portföylerine sahip olmaları ve Türkiye'nin AB pazarına, Meksika'nın ise ABD pazarına odaklanması nedeniyle düşük hacimde seyretmiştir. Türkiye'nin Meksika'nın 2009 yılı ihracatında 56. sırada, ithalatında 47. sırada olması, iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Meksika ile Türkiye'nin ikili ticaretine ilişkin veriler incelendiğinde; bu ülkeye ihracatımızın yıllar itibarıyla dalgalı bir seyir izlediği ve 2009 yılında küresel ekonomik krizden olumsuz etkilerinin ikili ticaret verilerine de yansıtıldığı görülmektedir. Nitekim 2009 yılında Meksika'ya ihracatımız %38,7 oranında azalmış, 2010 yılında ise %56 artış kaydetmiştir. Meksika'dan gerçekleştirilen ithalat ise 2009 yılında %12,3 oranında azalırken, 2010 yılında %47,3 artmış; böylece Türkiye aleyhindeki dış ticaret açığı 2010 yılında 348 milyon Dolar'a yükselmiştir.

Türkiye-Meksika Dış Ticaret Değerleri (Milyon Dolar)

Yıl	Ihracat	İthalat	Denge	Hacim
2000	41,3	51,5	-10,2	92,8
2001	51,7	30,9	20,8	82,6
2002	76,6	51,9	24,6	128,6
2003	40,4	99,9	-59,5	140,4
2004	150,6	120,1	30,4	270,7
2005	163,6	196,4	-32,7	360,0
2006	140,7	261,9	-121,1	402,7
2007	196,7	352,1	-155,4	548,9
2008	152,1	381,9	-229,8	534,1
2009	93,3	335,2	-241,9	428,5
2010	145,5	493,6	-348,1	639,1
2010*	14,8	58,4	-43,6	73,2
2011*	8,3	67,1	-58,8	75,4

* Ocak-Şubat dönemi

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi.

Meksika'ya 2010 yılı ihracatımızda %8,5 pay ile azot, fosfor ve potasyum karışımlarından oluşan gübreler (özellikle diamonyum hidrojen ortofosfat-GTİP:310530) ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkeye ihracatımızın %7,4'ünü oluşturan ve ikinci sırada yer alan 8409 grubunda ise %99,7 pay ile dizel motorların aksam ve parçaları (GTİP:840999) öne çıkmaktadır. Üçüncü sıradaki vulkanize kauçuktan diğer eşya, Meksika'ya ihracatımızın %7,3'ünü oluşturmaktadır. Dördüncü sırada yer alan otomobil ve steysin vagon grubundaki ihracatımızın da %99,7'sinin silindir hacmi 1000-1500 cm3 arasındaki kıvılcım ateşlemeli motorlu taşıtlardan (GTİP:870322) oluştuğu dikkat çekmektedir. Kara taşıtları aksam ve parçaları; çinko cevheri; dişli sistemleri ve bilyeli vidalar; makineler; kauçuk lastik; mücevherat; tütün; traktör; tekstil; ev tekstili; alüminyum levha ve şeritler; demir/çelik profil ve sıvı pompaları ise bu ülkeye ihraç ettiğimiz diğer başlıca ürün gruplarıdır.

2009 yılında Meksika'nın tarım ve gıda ürünleri ithalatında 43. sırada yer alan Türkiye'nin 2010 yılında bu ülkeye tarım ve gıda ürünleri ihracatının %52'sini işlenmemiş tütün, %15'ini kakao tozu oluşturmaktadır. Konserveli sert kabuklu meyveler, kuru kayısı, çikolatalı mamuller, fındık, waffle ve gofretler, sebze tohumları, tatlı bisküviler, fırıncılık mamulleri, kakao içermeyen şekerli mamuller, kuru incir, anason ve diğer baharatlar, meyve suyu, ve kurutulmuş domates ise Meksika'ya ihracatımızda diğer başlıca ürünlerdir. 2010 yılında Meksika'ya ihracatımızın %5,7'sini tarım ve gıda ürünleri oluşturmuştur.

Türkiye'nin Meksika'ya 2010-2011 Ocak-Şubat dönemi ihracat verileri için tıklayınız.

6'lı GTİP bazında Meksika'ya ihraç edilen ürünleri görmek için tıklayınız.

Türkiye'nin Meksika'ya İhracatında Başlıca Ürünler (4'lü GTİP Bazında, ABD Doları)

GTİP	Ürün Adı	2009	2010
	Tüm Ürünler	93.289.589	145.507.651
	İlk 40 Ürün Toplamı	59.481.385	106.223.826
3105	Azot, Fosfor Ve Potasyum Gibi; İki/Üçünün Karışımları	0	12.378.800
8409	İçten Yanmalı, Pistonlu Motorların Aksam-Parçaları	1.166.128	10.727.104
4016	Vulkanize Kauçuktan Diğer Eşya	4.151.906	10.625.777
8703	Otomobil, Steysin Vagonlar	7.275.306	8.507.626
8708	Kara Taşıtları İçin Aksam, Parçaları	4.992.074	7.002.737
2608	Çinko Cevherleri Ve Konsantreleri	0	6.822.031
8483	Transmisyon Milleri, Kranklar, Yatak Kovanları, Dişliler, Çarklar	2.986.220	6.067.971
8462	Metalleri Dövme, İşleme, Kesme, Şataflama Presleri, Makineleri	1.368.960	4.587.355
4011	Kauçuktan Yeni Dış Lastikler	2.442.543	4.545.126
7113	Kıymetli Metaller Ve Kaplamalarından Mücevherci Eşyası	3.348.004	4.467.087
2401	Yaprak Tütün Ve Tütün Döküntüleri	3.632.816	4.236.237
8701	Traktörler	7.178.556	4.057.835
8428	Kaldırma, İstifleme, Yükleme, Boşaltma Makine Ve Cihazları	3.211.510	3.905.479
8456	Maddenin Aşındırılarak İşlenmesine Mahsus Makineler	0	2.763.051
6006	Diğer Örmeye Mensucat	499.693	2.176.508
7607	Alüminyumdan Yaprak Ve Şeritler-Kalınlık<0,2 mm	779.514	1.914.027
5209	Pamuklu Mensucat (Dokuma %85 < Pamuklu 200g/m2'den Fazla)	587.198	1.749.075
6302	Yatak Çarşafı, Masa Örtüleri, Tuvalet, Mutfak Bezleri	57.052	1.673.766
7216	Demir/Alaşımsız Çelikten Profil	1.814.043	1.460.338
8479	Kendine Özgü Fonksiyonlu Makine Ve Cihazlar	917.756	1.283.275
8537	Elektrik Kontrol, Dağıtım Tabloları, Mücevhez Tablolar	550.894	1.248.391

1805	Kakao Tozu (İlave Şeker/Diğer Tatlandırıcı Maddeler İçermeyen)	192.728	1.201.771
8413	Sıvılar İçin Pompalar, Sıvı Elevatörleri	919.609	1.147.462
7606	Aluminyum Sac, Levha Ve Şeritler, Kalınlık>0, 2mm	1.688.564	1.072.698
8504	Elektrik Transformatörleri, Statik Konvertisörler, Endüktörler	1.765.393	1.062.734
5402	Sentetik Lif İpliği (Dikiş İpliği Hariç) (Toptan)	178.569	996.019
5407	Sentetik İplik, Monofil, Şeritlerle Dokumalar	781.092	962.385
5801	Kadife, Pelüş Ve Halkalı (Tırtıl Mensucat)	674.029	916.802
8503	Elektrik Motor, Jeneratör, Elektrojen Grupları Aksam, Parçaları	21.268	881.272
8302	Adi Metallerden Donanım, Tertibat Vb. Eşya	260.693	836.527
5702	Dokunmuş Halılar, Yer Kaplamaları (Kilim, Sumak, Karaman Vb)	885.721	833.787
7013	Masa, Mutfak, Tuvalet, Ev Teziyatı Vb İçin Cam Eşya	545.523	813.909
5515	Diğer Devamsız Sentetik Lifden Dokumalar	636.427	807.129
8433	Hasat, Harman, Biçme; Ürünleri Ayırma, Temizleme Makine, Cihazları	830.998	790.064
4819	Kağıt/Karton Vb. Esaslı Kutu, Kılıf, Torba Vb. Eşya	133.485	737.450
6109	Tişört, Fanila, Diğer İç Giyim Eşyası (Örme)	656.705	730.708
1905	Ekmek, Pasta, Kek, Bisküvi Vs. İle Boş İlaç Kapsülü Mühür Güllacı Vs.	561.490	689.915
5211	Pamuklu Mensucat (Dokuma, %85 >Pamuklu, Suni-Sentetik Karışık, 200g/m2'den Ağır)	938.250	658.481
8418	Buzdolapları, Dondurucular, Soğutucular, Isı Pompaları	474.609	633.775
6004	Diğer Örme Mensucat (En>30cm, Elastomerik/Kauçuk İplik=>%5)	376.059	630.142

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi.

Türkiye'nin Meksika'dan 2010 yılında ithal ettiği ürünler arasında; otomobil ve steysin vagonlar %28,6 pay ile yine ilk sırada yer almıştır. Bu ürün grubu içinde silindir hacmi 1500-2500 cm³ arasındaki dizel/yarı dizel motorlu taşıtlar (gtip:870332), silindir hacmi 1000-1500 cm³ arasındaki kıvılcım ateşlemeli motorlu taşıtlar (gtip:870322) ve silindir hacmi 1500-3000 cm³ arasındaki kıvılcım ateşlemeli motorlu taşıtlar (gtip:870323) ithal edilmektedir.

Telli telefon için elektrikli cihazlar %11,3 pay ve %28,8 artış ile ikinci sıradaki yerini korumaktadır. Organik kimyasallar (292610, 291531, 290899), plastik ve plastikten mamul eşya (390210, 390410, 390110), tıp, cerrahi, dişçilik ve veterinerlik aletleri, otomatik bilgi işlem makineleri, traktörler, buzdolapları ve ısı pompaları, kara taşıtları aksam ve parçaları, ilaçlar, elektrik devreleri, boya pigmenti, alarm cihazları, durum buğdayı, boru ve bağlantı parçaları, ortopedik cihazlar (902139), ham altın (710812), izole tel ve kablolar, sentetik kauçuk (400259) 2010 yılında Meksika'dan ithal edilen diğer başlıca ürünler olmuştur.

Türkiye'nin 2010 yılında Meksika'dan ithal ettiği tarım ve gıda ürünlerinin %39,6'sını durum buğdayı oluştururken, alkollü içkiler (tekila, bira, likör, votka), kurutulmuş nohut, sebze tohumları, tütün, kurutulmuş biber, hayvan yemleri, balık unu, susam tohumu, bitkisel hammaddeler, sakız ve jöleli şekercilik mamulleri, canlı maya, tropikal meyveler, misket limonu, karanfil, pekan cevizi, kuşkonmaz ve susam yağı gibi ürünler bu ülkeden ithalatımızda öne çıkmaktadır.

Türkiye'nin Meksika'dan 2010-2011 Ocak-Şubat dönemi ithalat verileri için tıklayınız.

6'lı GTİP bazında Meksika'dan ithal edilen ürünleri görmek için tıklayınız.

Türkiye'nin Meksika'dan İthalatında Başlıca Ürünler (4'lü GTİP Bazında, ABD Doları)

GTİP	Ürün Adı	2009	2010
	Tüm Ürünler	335.226.375	493.601.155
	İlk 40 Ürün Toplamı	250.662.489	428.870.359
8703	Otomobil, Steysin Vagonlar	91.461.447	141.338.652
8517	Telli Telefon-Telgraf İçin Elektrikli Cihazlar	43.243.234	55.711.953
2926	Nitril Gruplu Bileşikler	7.274	26.798.739
9018	Tıp, Cerrahi, Dişçilik, Veterinerlik Alet Ve Cihazları	22.529.963	23.725.854
8471	Otomatik Bilgi İşlem Makineleri, Üniteleri	10.000.306	17.637.448
3902	Propilen Ve Diğer Olefinlerin Polimerleri (İlk Şekillerde)	0	17.458.301
3904	Vinil Klorür/Halojenli Diğer Olefin Polimerleri (İlk Şekilde)	3.966.571	13.777.635
8701	Traktörler	6.422.057	13.152.825
8418	Buzdolapları, Dondurucular, Soğutucular, Isı Pompaları	7.208.219	10.223.659
8708	Kara Taşıtları İçin Aksam, Parçaları	3.467.184	8.941.813
3003	Tedavide/Korunmada Kullanılmak Üzere Karıştırılmış İlaçlar (Dozsuz)	4.783.483	7.594.241
8536	Gerilimi 1000 Voltu Geçmeyen Elektrik Devresi Teçhizatı	4.466.751	6.606.991
3206	Diğer Boyayıcı Maddeler	6.363.626	5.321.971
8531	Elektrikli Ses/Görüntülü İşaret Cihazları	2.518.975	5.306.846
1001	Buğday Ve Mahlut	3.950	4.839.636
2915	Doymuş Asiklik Monokarboksilik Asitler Vb. Türevleri	575.863	4.490.480
2529	Feldispat; Losit; Nefelin Ve Siyenit Nefelin; Florspat	3.506.985	4.390.571
9021	Ortopedik Cihazlar, Kırıklara Mahsus Cihazlar, İşıtme Cihazı Vb.	3.339.318	4.358.592
2908	Fenollerin Ve Fenol-Alkollerin Halojenlenmiş/Sülfolanmış/Nitrolanmış/Nitrozolanmış	5.275.205	3.751.341
8309	Adi Metalden Tıpa, Kapak, Kapsül, Mühür Kurşunları Vb.	1.090.936	3.737.554
4002	Sentetik Kauçuk, Taklit Kauçuk, Stiren-Butadien Kauçuğu Vb	1.865.811	3.677.722
7108	Altın (Ham, Yarı İşlenmiş, Pudra Halinde)	1.902.137	3.362.367
8544	İzole Edilmiş Tel, Kablo; Diğer İzole Edilmiş Elektrik İletkenleri; Fiber Optik Kablolar	1.600.178	3.252.301
8421	Santrifüjle Çalışan Kurutma, Filtre, Arıtma Cihazları	1.689.988	3.058.257
8481	Muslukçu, Borucu Eşyası-Basınç Düşürücü, Termostatik Valf Dahil	1.893.285	3.030.061
8547	Elektrikli Makine, Cihaz, Tesisleri İzole Edici Parçalar	1.833.736	2.760.973

8523	Ses Ve Diğer Fenomenleri Kaydetmek İçin Disk, Bant, Katı Hal Kalıcı Depolama Aygı	1.420.462	2.707.175
8473	Yazı, Hesap, Muhasebe, Bilgi İşlem, Büro İçin Diğer Makine Ve Cihazların Aksami	4.464.519	2.488.790
3901	Etilen Polimerleri (İlk Şekillerde)	1.285.449	2.481.878
8518	Mikrofon, Hoparlör, Kulaklık, Ses Yükseltici Setler, Mesnetleri	1.601.367	2.364.977
9027	Fiziksel, Kimyasal Tahlillere Mahsus Cihazlar, Mikrotomlar	267.103	2.335.051
3204	Sentetik Organik Boyayıcı Maddeler	1.157.561	2.273.142
2208	Etil Alkol, Alkollü İçkiler Ve Likör-Alkol Derecesi % 80'den Az, Tağyir Edilmemiş	1.641.654	2.196.248
9030	Alfa, Gama, Beta, X Işını, Kozmik Vb. Işınları Ölçen Alet Ve Cihazları	113.843	2.092.208
8511	Motorlar İçin Elektrikli Ateşleme Cihazları	616.057	2.070.488
8443	Matbaacılığa Mahsus Baskı Makineleri, Yardımcı Makineler	2.590.554	2.039.556
3603	Fitiller, İnfilak Fitilleri, Ağız Otları/İnfilak Kapsülleri; Ateşleyici Maddeler	1.466.351	1.948.862
3903	Stiren Polimerleri (İlk Şekillerde)	734.235	1.884.471
3808	Haşarat Öldürücü, Dezenfekte Edici, Zararlıları Yok Edici	1.365.555	1.877.641
8414	Hava-Vakum Pompası, Hava/Gaz Kompresörü, Vantilatör, Aspiratör	921.297	1.803.089

Kaynak: DTM Bilgi Sistemi.

İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

Meksika ile ticari ve ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi için gerekli olan hukuki altyapı (Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi, Yatırımların Karşılık Korunması ve Serbest Ticaret Anlaşması gibi anlaşmalar) henüz tamamlanmamıştır. Türkiye ile AB arasında imzalanmış olan Gümrük Birliği Anlaşması uyarınca Türkiye'nin AB'nin Meksika gibi üçüncü ülkeler ile imzaladığı STA'lara uyumu çerçevesinde, Meksika halihazırda tek taraflı olarak Türkiye'ye AB üzerinden yapmakta olduğu ihracatlarda tavizli rejimden yararlanmakta, bu nedenle ülkemiz ile STA imzalamaya yanaşmamaktadır. Meksika tarafı, AB ile STA imzalarından, daha sonra AB ile ilişkileri nedeniyle bu anlaşmaya dahil olması gerekecek ülkelere de benzeri imkanların sağlanmasını düşünmediklerini; bu itibarla ülkemizce Meksika'ya tanınan imkanların kendi istekleri olmadığını ifade etmiştir. Ayrıca, ülkemiz ile STA yapılabilmesi için Senato onayının gerektiği, bu çerçevede de Meksika'daki tüm sektörlerle durumun anlatılması ve onaylarının alınmasının zaruri olduğu, bazı sektörlerin bu duruma olumlu yaklaşırken bazılarının karşı çıktığı, bunun karmaşık ve zorlu bir süreç olduğu belirtilmiştir.

Türkiye ile Meksika arasında 28.09.1998 tarihinde imzalanan Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması 20.12.1998 tarihinde onaylanmıştır. Temmuz 2001'de Mexico City'de Karma Ekonomik Komisyon (KEK) I. Dönem Toplantısı gerçekleştirilmiştir. 2008 yılında kurulan Türk-Meksika İş Konseyi de, ikili ilişkilerin gelişimi açısından son derece önemlidir.

Temmuz 2007'de Mexico City Ticaret, Turizm ve Hizmetler Odası ile İstanbul Ticaret Odası (İTO) arasında protokol imzalanmıştır. Meksika'nın Tekstilciler Odası Hazır Giyim Alt Kolu Başkanı, 3-5 Kasım 2008 tarihlerinde İstanbul Tekstil ve Konfeksiyon İhracatçı Birlikleri'nin (ITKİB) organizasyonu ile Türkiye'ye, hazır giyim sektörüne yönelik işbirliği ve ortak yatırımlar konusunda bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Ayrıca, Mexico City'deki El Palacio de Hierro mağazasında 23-29 Eylül 2008 tarihlerinde, İstanbul Maden ve Metal İhracatçı Birlikleri (İMMİB) organizasyonunda 46 firmanın katılımıyla, ülkemiz ürünlerini tanıtmaya yönelik önemli bir etkinlik gerçekleştirilmiştir.

İhracat Potansiyeli Olan Başlıca Sektörler

Halihazırda dünyanın en büyük 11. ekonomisi olan Meksika'nın, 2020 yılında satın alma gücü paritesi ile GSYİH bakımından dünyanın en büyük 10. ekonomisi olacağı, 2050 yılında ise dünyanın en büyük beş ekonomisi içinde yer alacağı tahmin edilmektedir. Meksika, 110 milyona yakın ve % 70'i 40 yaşın altında olan genç nüfusu ile gıda ürünleri açısından büyük bir potansiyel barındırmaktadır. Kuzey ve Güney Amerika kıtaları arasında bir bağlantı noktası konumunda bulunan ülke, aynı zamanda turizm ve otel işletmeciliği alanlarında da oldukça gelişmiştir ve her yıl 20 milyondan fazla kişi ülkeyi ziyaret etmektedir. 2008 yılında % 2,5 oranında büyüyen restoran işletmeciliği sektörü, GSYİH'nin % 2,2'sini oluşturmaktadır. Mexico City'de 35.000, ülke genelinde ise 250.000 adet restoran bulunmakta olup, bunların % 96'si küçük işletmelerden oluşmaktadır. Sektörde yeni teknolojilere ihtiyaç oldukça fazladır.

Meksika gıda pazarı genel olarak değerlendirildiğinde, Meksikalıların yanı sıra Meksika'da yaşayan Orta Doğu kökenli vatandaşların benzer tüketici tercihlerine sahip olmaları nedeniyle, etnik ve geleneksel Türk ürünleri açısından potansiyel alıcı konumunda oldukları gözlemlenmiştir. Meksika'da yaşayan Avrupa kökenli tüketiciler de ülkemiz ürünleri için önemli bir hedef kitleyi oluşturmaktadır.

Meksika'nın ithalatında önemli paya sahip ve Türkiye'nin ihracatında potansiyel arz eden başlıca tarım ürünleri fındık ve işlenmiş fındık mamulleri, kuru meyveler, incir, zeytinyağı, konserve meyve ve sebzeler (vişne, şeftali, konserve kırmızı biber vb.), güneşte kurutulmuş veya doğranmış domates, fırıncılık mamulleri, maya, şekerli ve çikolatalı mamuller, baharatlar, dondurulmuş gıdalar, balık, mercimek ve nohut gibi bakliyat ürünleri, bulgur, bitkisel yağlar, makarna ve bisküvidir.

Unlu mamuller açısından Meksika pazarı değerlendirildiğinde, ülkede beyaz ekmeğin tüketiminin % 70 oranında olduğu, özellikle kahvaltıda kahve ya da sıcak çikolata ile birlikte paketlenmiş şekerli çörek, kruvasan ve "muffin" türü kekler gibi şekerli hamur işlerinin tüketiminin yaygın olduğu görülmektedir. Büyük şehirlerde çalışan nüfusun fazla olması nedeniyle köşe başlarındaki 7/11 veya Oxxo isimli dükkanlarda ve Wal-Mart de México, Organización Soriana ve Comercial Mexicana gibi süpermarket/hipermarket zincirlerinin içindeki pastane reyollarında bu ürünlerin satışının yaygın olduğu gözlemlenmiştir. Kuru meyveler ve sert kabuklu meyveler gibi sağlıklı hammaddeler ilave edilerek ve küçük porsiyonlar halinde bu ürünlerin pazara sunulması, ayırt edici bir faktördür. Ülke genelinde obezitenin artması sonucunda sağlıklı beslenme trendi yaygınlaşmakta, sağlıklı atıştırmalıkların ve tahılların tüketimi artmaktadır. Bisküvilerde ise düşük kalorili, uluaf gibi tahıllar, elma veya tarçın içeren ürünler artmakta; çocuklara yönelik olarak da bazı ürünler oyuncak gibi küçük hediyelerle sunulmaktadır.

Dünyanın en fazla obez nüfusa sahip ikinci ülkesi konumundaki Meksika'da sağlıklı ürünlerin tüketimi teşvik edilmekte, pastane ve fırıncılık mamullerinde, atıştırmalık ürünlerde ve restoranlarda kullanılan yağ miktarı azaltılmakta; omega-3, omega-6 ilaveli ve kolesterol içermeyen yağların kullanımı artmaktadır. Daha sağlıklı yağların tüketimine yönelik olarak ülkede gelişen bu trende rağmen, pahalı olması sebebiyle zeytinyağı tüketimi düşüktür ve daha çok üst gelir gruplarında yaygındır. Ülkede zeytinyağı üretiminin yok denecek kadar az olması sebebiyle zeytinyağının büyük kısmı ithal edilmektedir. İspanya (% 76) ve İtalya'nın (% 21) pazara hakimiyeti göze çarpmakta olup, Türkiye bu pazardan yalnızca % 0,008 gibi çok düşük bir payla Tunus ve Lübnan gibi ülkelerin de gerisinde ve 11. sırada yer almaktadır. İyi bir tanıtımla bu sektörde pazarımızı artırmanın mümkün olduğu görülmektedir.

Konserve ve hazır gıdalar açısından pazar kısaca değerlendirildiğinde; konserve domates, balık ve deniz ürünleri, elma püresi, enginar, yaprak sarması, turşu, közlenmiş biber, kapari ve haşlanmış bakliyat gibi niş pazarlarda ve gurme ürünlerde yüksek gelirli tüketicilere yönelik önemli fırsatlar mevcuttur. Bu ürünlerin kullanımının yaygınlaşması ile birlikte soslar ve baharatların kullanım alanı da genişlemektedir. Meksika'da kadınların son yıllarda iş hayatında daha çok yer almaları ve yalnız yaşayan kişilerin sayısının artması, hazır gıdaların tüketimini artıran başlıca faktörlerdendir. Kitle iletişim araçlarında, açlık okullarında ya da sanal reklamlar ve mağaza içi ürün tanımları vasıtasıyla söz konusu ürünlerin tanıtılması pazara girişte oldukça önemlidir. Ürünlerin sunumunda yeni yöntemlerin ve teneke kutular yerine cam kaplar, mikrodalga fırınlarda kullanılabilen dayanıklı poşetler ve karton kutular gibi çevre dostu, hijyenik ve kullanışlı paketlerin kullanımı artmaktadır.

Sağlıklı ve iyi yaşam trendinin yaygınlaşması, kuru meyveler ve sert kabuklu meyveler gibi atıştırmalık gıda ürünlerinin tüketimini de hızla artırmaktadır. Kuru meyvelerin tanıtımı kitle iletişim araçlarında yaygın olmasına rağmen, bu ürünler birçok perakende zincirinin ve bakkal türü küçük dükkanların raflarında yer almaktadır. Fındık, badem, antepfıstığı ve kaju ise en fazla talep gören atıştırmalık sert kabuklu meyvelerdir. Bu ürünlerin kalp sağlığı açısından yararları ve omega-3 içeriği medyada ve hükümet tarafından yürütülen çeşitli kampanyalarda yoğun şekilde tanıtılmakta, bu ürünlerin tüketiminin 10 yıl içinde daha da artırılması hedeflenmektedir. Yeni tatlılara ve çeşitlere pazarda sıcak bakılmakta olup, ürünlerin ortalama 100 kalorilik paketler halinde sunulması tüketicilerin lezzetten ödün vermeden sağlıklı bir atıştırmalık satın almalarını pekiştiren bir unsur olarak görülmektedir.

Meksika'nın ithalatında önemli paya sahip ve Türkiye'nin ihracatında potansiyel arz eden sanayi sektörleri/ürünleri ise; otomotiv yan sanayi, takım tezgahları, tekstil makineleri, gıda işleme makineleri, müteahhitlik hizmetleri, iş ve inşaat makineleri ve inşaat malzemeleridir. Tekstil

ve turizm alanlarında iki ülke sanayicileri arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi mümkün olup, her çeşit gemi ve deniz vasıtasının inşası, mevcut gemilerin havuzlanması, bakım ve onarımlarının yapılması, çelik konstrüksiyon işleri ve gemi dizel motorlarının imalatı konularında söz konusu ülke ile işbirliği yapılmasının da, geniş bir atıl kapasiteye sahip olan gemi inşa sanayimize pazar temini bakımından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Türkiye-Meksika Yatırım İlişkileri

İki ülke arasındaki yatırımlar beklenen düzeyde değildir. Aralık 2009'da Meksika'ya gerçekleştirdiği ziyarette Başbakanımız Sn Erdoğan da iki ülke işadamlarının ortaklaşa atabilecekleri adımlar olduğunu; Türkiye'de, Meksika'da ya da üçüncü bir ülkede ortaklaşa yatırım yapılabileceğini belirtmiştir. Meksika'da çoğu Musevi asıllı Türk vatandaşlarının kurduğu işletmeler genellikle tekstil, perde ve döşemelik kumaş, halı ve gömlek imalatı ve kuyumculuk gibi alanlarda yoğunlaşmakla birlikte, bu şirketler daha çok Meksikalı firma hüviyetindedir.

İki Ülke Arasındaki Ticarete Yaşanan Sorunlar

Meksika ile AB arasında imzalanan ve Temmuz 2000'de yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşmasının Türkiye ile Meksika arasında halihazırda imzalanmamış olması nedeniyle Meksika'ya yapılan ihracatta vergi yükü Avrupalı ülkelere nispeten artmış; özellikle tekstil, makine ve oto yedek parça sektörlerinde pazar sınırları oluşmuştur. Bu nedenle, daha önceden Türkiye ile çalışan bazı Meksikalı firmalar yüksek vergi yükünden kurtulmak için tedarik kaynaklarını AB ülkelerine kaydırmışlardır. NAFTA'ya üye diğer ülkeler olan ABD ve Kanada ürünlerinin pazara sıfır veya tercihli gümrük tarifeleri ile girmesi de Türk ürünlerinin söz konusu pazarda rekabet avantajı kazanmasının önündeki en büyük engellerdendir.

Meksika ile Türkiye'nin ürün yelpazesinin benzerlik göstermesi, bu ülkeye ihracatımızda ürün çeşitliliğinin artırılmasını kısıtlamaktadır. İki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin artırılarak yeni işbirliği imkanlarının yaratılması ve ticarete konu olan malların çeşitlendirilmesi için fuarlara katılım ve ticari heyetler yoluyla Türk ürünlerinin bu pazarda yoğun bir şekilde tanıtılması gerekmektedir.

Meksikalıların ülkemize gösterdiği yoğun ilgiye rağmen pazarda Türk malı imajının yaratılamamış olması, coğrafi uzaklık ve doğrudan uçak seferlerinin yapılmaması nedeniyle karşılıklı ziyaretlerin güçlüğü, vize konusunda yaşanan sıkıntılar ve uyuşturucu kaçakçılığı ile mücadele önlemleri nedeniyle Meksika'da gümrük prosedürlerinin uzun sürmesi ise pazara girişte diğer engellerdir.

► Pazar ile İlgili Bilgiler

Fikri, Sınai Mülkiyet Hakları

NAFTA ve DTÖ-TRIPS (Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) anlaşmaları gereğince Meksika fikri mülkiyet haklarının korunması ile ilgili standartları sağlamakta ve patent ihlallerinde gerekli düzenlemeleri uygulamakta yükümlüdür. Ancak müzik eserleri, film ve yazılımlarda korsanlık hala önemli bir sorundur. Sınai Mülkiyet Kanunu ve Federal Telif Hakkı Kanunu, Meksika'da mülkiyet haklarının korunması açısından temel teşkil eden iki önemli kanun olup, yetkili kurum Meksika Fikri Mülkiyet Enstitüsü'dür.

Dağıtım Kanalları

Modern bir ulaştırma sistemine sahip olan Meksika'da Mexico City-Guadalajara-Monterrey arasındaki başlıca sanayi bölgelerini birbirine bağlayan ücretli yollar oldukça iyi durumdadır. Körfez kıyısındaki Altamira, Tampico, Veracruz ve Progreso limanları ile Pasifik kıyısındaki Ensenada, Lazaro Cardenas, Manzanillo ve Puerto Madero limanları, çok yönlü ve bir teslim noktasından diğerine doğrudan mal taşımacılığı bakımından yeterli altyapı ve donanımına sahiptir. Lojistik hizmetleri ülke içinde oldukça pahalıdır. Nitekim ürün maliyetinin yaklaşık %8-15'i lojistik kaynaklı olup, bu oran gelişmiş ülkelere %5-7 düzeyindedir. 2008 yılı verilerine göre Meksika içinde mal taşımacılığının %56'sı kara yolu, %32'si deniz yolu, %12'si ise demir yolu ile yapılmaktadır. 2012 yılında demir yolu taşımacılığının ağırlığının %18-20'ye çıkarılması hedeflenmektedir.

Sanayi ürünleri açısından ithalatçı/dağıtıcı firmaların merkezi Mexico City'dir. Avrupa, Türkiye, Ortadoğu ülkeleri ve Hindistan'dan gelen sanayi ürünlerinin uğrak yeri olan liman şehri Veracruz'da sanayi ürünleri açısından ticari faaliyetler fazla değildir. Elpalacio de Hierro, Liverpool, Walmart, Soriana, Oxxo, Mexicana, Sanborns ve Sears, ülkedeki başlıca büyük perakende zincirleridir.

Meksika'da yerel bir distribütör ile çalışmak, ürünlerin her zaman stokta ve hazır olması gerektiği durumlarda gereklidir. Satış acentesi/temsilcisi ise, daha küçük ve uzak bölgelere ulaşmak bakımından etkili bir yöntemdir. Uygun acente veya distribütörün belirlenmesi, zaman ve çaba gerektiren bir süreçtir. Eğer ürün ilk kez pazara sunuluyorsa ya da rekabetin yoğun olduğu sektörlerde reklam ve diğer tanıtım yöntemlerinin hangisinin kullanılacağı temsilci ile detaylı şekilde görüşülmelidir. Pazardaki acente veya distribütörün her yıl düzenli olarak ziyaret edilmesi ve gerektiğinde ürünlerle ilgili kendilerine eğitim verilmesi önemlidir.

Distribütörlük sözleşmelerini uluslararası temayüllere uygun şekilde düzenlemek, piyasayı iyi tanımak, pazarda tekel olup olmadığını bilmek büyük önem arz etmektedir. Acenteler ile fiyat ve satış promosyonları gibi hususlarda tam bir anlaşma sağlamak gereklidir. Anlaşma yaparken; hukuki konularda Meksika mevzuatını iyi bilen bir avukattan yardım almak, mevcut teşviklerden yararlanmak açısından da oldukça önemlidir.

Meksika Muhasebeciler Birliği www.amcp.org.mx
Meksika Danışmanlık Şirketleri Odası www.cniec.org.mx
Meksika Sigortacılık Kurumları Birliği www.amis.com.mx

Tüketici Tercihleri

110 milyonu aşan nüfusun artan tüketim harcamaları, NAFTA kapsamında geniş bir hinterlanda sahip olması, Meksika pazarını cazip kılmakla birlikte önemli bir rekabeti de beraberinde getirmektedir. NAFTA sonrasında canlanan tüketim harcamalarının küresel kriz nedeniyle 2008 yılından itibaren azalması, Meksikalı tüketicilerin markalı ürünlere göre daha ekonomik olan fason ürünlere ve Çin malı tekstil, kozmetik, oyuncak, küçük ev aletleri, elektronik eşyalara yönelmelerine sebep olmuştur.

Çalışan kadın nüfusunun artması (çalışan nüfusun %35'i kadınlardan oluşmaktadır) özellikle kentlerde paketlenmiş dondurulmuş gıdaların, tüketime hazır ve uzun ömürlü gıdaların, işlenmiş gıda ürünlerinin tüketimini ve paket servislerin kullanımını artırmıştır. Kadınların daha ileri yaşlarda ve daha az sayıda çocuk yapma eğilimleri, gelir artışıyla birlikte dayanıklı ev eşyaları, teknolojik ürünler, kozmetik, kişisel bakım ürünleri, hazır giyim, sağlık, eğitim ve tatil paketleri gibi kalemlerde tüketimlerini artırmıştır. Ayrıca daha fazla sayıda kişi, çevreye duyarlı ve sosyal sorumluluk sahibi firmaları tercih etmektedir.

Hareketsiz bir yaşam tarzı ve stres nedeniyle, obezite açısından ABD'nin ardından ikinci sırada yer alan Meksika'da 2009 yılı verilerine göre 15 yaş ve üstü nüfusun %40'ı aşırı kilolu, %32'si ise obezdir. Meksika, gazlı içecek tüketimi açısından dünyada beşinci ve kalori/şeker/yağ içeriği yüksek olan hazır gıdaların da büyük bir tüketicisidir. Tüketim potansiyeli yüksek genç yetişkinlerin gıda tüketimindeki payı artmaktadır.

Çocuk obezitesi açısından da Meksika dünyada ilk sıradadır. Obeziteye bağlı kalp krizi ve mide rahatsızlıkları da giderek artmaktadır. Yüksek gelir grupları bu risklere karşı daha sağlıklı ve bilinçli beslenme eğiliminde ise de, obezite her gelir grubundan insanı etkilemektedir. Artan sağlıklı yaşam kaygıları beyaz et, az yağlı ve az kalorili gıda ürünlerinin tüketimini artırmıştır. Yüksek gelir grupları arasında somon füme, özel çaylar, reçel ve bisküvi tüketimi artmaktadır.

Meksika Sağlık Bakanlığı verilerine göre ülkede yaşanan ölüm olaylarının %14'ü diyabete, %11'i kardiyovasküler rahatsızlıklara, %3'ü de hipertansiyona bağlı nedenlerden kaynaklanmaktadır. Hükümet, taze besinlerin tüketimini ve düzenli fiziksel aktiviteyi yaygınlaştırmaya çalışmaktadır. Örneğin okullarda sağlıksız gıdaların satışını yasaklanmış olup, ilkokullarda her gün yarım saat fiziksel aktivite zorunlu hale getirilmiştir.

Meksika, içecek üreticileri için önemli bir pazar olup, kişi başı ağıksuz içecek tüketiminde ABU'nun ardından 2. büyük pazardır. Meksika ayrıca bira tüketimi açısından dünyanın en büyük 10. pazarıdır (Latin Amerika'da ise Brezilya'nın ardından 2. büyük pazar). Şarap Meksika'da öncelikle tercih edilen bir iki olmayıp son zamanlarda şarap tüketimi de artmaktadır. Meksika'da alkollü, gazlı ve sıcak içecekler piyasalarında yerli üreticilerin ağırlığı bulunmaktadır. Şişe sularının tüketiminde de artış yaşanmaktadır.

Reklam ve Promosyon

Meksika'da oldukça rekabetçi ve agresif bir tanıtım stratejisi izlemek gerekmektedir. Pazarı tanımak ve rakipleri değerlendirmek için fuar ziyaretleri önemli bir yoldur. Reklam harcamalarında en büyük pay televizyon reklamlarına aittir. Radyolar, gazeteler, magazinler, ilan panoları ve sinemalar ise diğer popüler tanıtım araçlarıdır. Tam sayfa gazete reklamlarının (özel ekler için) fiyatı yaklaşık 2000 Dolar, 100 anonsluk radyo reklamı bedeli ise Veracruz için yaklaşık 1200 Dolar'dır. Ülkede yayımlanan başlıca gazeteler Reforma, El Universal ve El Financiero'dur. Genel Sağlık Yasası gereği alkollü içkiler, tütün ve ilaçlarla ilgili reklamlar konusunda birtakım sınırlamalar bulunmaktadır.

Doğrudan pazarlama ve telemarketing ise Meksika'da yeni yeni popülerlik kazanan yöntemlerdir. 2009 yılı itibarıyla Meksika pazarında kullanılan pazarlama araçları içinde reklam (basılı ve elektronik medya) %54 pay ile ilk sırada yer alırken; mağaza içi tanıtım %26, doğrudan pazarlama ise %12 pay almıştır. Doğrudan pazarlama araçlarının ise %61'ini telemarketing oluşturmuştur.

Elektronik ticaret açısından ise şirketler arası (B2B) ve kamu kurumları ile şirketler arası (G2B) e-ticaret yöntemleri daha gelişmiş düzeydedir. Özellikle Mexico City, Guadalajara ve Monterrey'deki şirketler ve kamu kurumları son yıllarda bilişim altyapılarını geliştirmeye yönelik yatırımlarını artırmışlardır.

2009 yılında %8 büyüme gösteren franchising sektörü ise risklerine rağmen esnek ve dinamik bir pazara giriş yöntemidir. Meksika, franchising sektörünün gelişimi bakımından "World Franchise Council"ın sıralamasında 7. sırada yer almaktadır. 26 Ocak 2006 tarihinde Sınai Mülkiyet Kanunu'nda (Madde 142) franchising anlaşmalarına ilişkin yeni düzenlemeler yapılmıştır. Franchise sözleşmelerinin üçüncü taraflar nezdinde yürürlüğe girmesi için, Meksika Sınai Mülkiyet Enstitüsü'ne bildirilmesi gerekmektedir.

Ambalaj, Paketleme ve Etiketleme

Meksika'da perakende satış amaçlı mallar için, ülkeye giriş öncesinde İspanyolca dilinde düzenlenen bir etiketin ürün üzerinde bulundurulması zorunludur. Ticari açıdan zorunlu standartların (NOM) çoğuna göre aşağıdaki bilgilerin İspanyolca olarak düzenlenip, ürünün niteliğine göre ürünün, paketin ya da konteynerin üzerine eklenmesi, yapıştirilmesi, dikilmesi ya da etiketlenmesi zorunludur:

- İthalatçının ticari unvanı ve adresi
- İhracatçının ticari unvanı
- Ürünün ticari markası, üretim yeri
- Net içerik bilgileri
- Ürünün kullanımı, nakliyesi ve bakımı ile ilgili bilgiler
- Tehlikeli maddeler için gerekli uyarı ve önlemler

Yukarıdaki bilgilerin yanı sıra perakende satış amaçlı ürünlerde, ürünün menşei ve ithalatçının vergi numarası (RFC) ile ilgili bilgilerin de etikette İspanyolca olarak yer alması tavsiye edilmektedir. Ayrıca Meksika Sağlık ve Hifzısıhha Kurumu'na kayıt ettirilen malların üzerindeki etiketler, bu kurum tarafından verilen kayıt numarasını da içermelidir. Gümüş, gümüş ve nikel kaplama eşyalar, giysiler ve deri mamulleri gibi ürünlerin etiketlenmesinde özel birtakım düzenlemeler mevcut olup, her bir ürün için detaylı düzenlemelerin ithalatçı firmadan edinilmesinde fayda görülmektedir.

Meksika'da gümrük vergileri birçok ürün için brüt ağırlık üzerinden hesaplandığından dolayı gönderilen mallar mümkün olduğunca hafif şekilde paketlenmelidir. Saman ile yapılan paketler için yetkili makamlar tarafından iki nüsha olarak düzenlenen ve Konsolosluk'a onaylatılan sağlık sertifikası alınması gerekmektedir. Paketler üzerinde ürünün net ve brüt ağırlıkları İspanyolca dilinde belirtilmeli, işaretlemeler fırça ya da şablon ile yapılmalıdır.

Satış Sonrası Hizmetler

Satış sonrası hizmetler ve ürün fiyatı, Meksikalı alıcılar için birçok sektörde tedarikçinin seçim kararını değiştiren faktörlerdir. Özellikle Japonya gibi ülkeler bu yöntemi pazara girişte ayırt edici faktör olarak kullanmışlardır. Meksikalı tüketiciler düzenli kalite kontrolü, uluslararası standartlara uyum, performans, düşük üretim maliyeti, tam zamanında teslim ve güvenilir yerel hizmet ve bakım gibi hizmetlere önem vermektedir. İspanyolca'ya hakim satış temsilcileri ile çalışmak ve zamanında yedek parça tedariki, başarı getiren unsurlardır.

Ulaştırma ve Taşımacılık Maliyetleri

Türkiye ile Meksika arasındaki uzaklık, ikili ticaretin geliştirilmesinin önündeki engellerden biridir. Türkiye'den Meksika'ya bir konteyner malın nakliyesi 20-25 gün sürmekte ve navlun bedeli ürünlerin özelliklerine göre 2.000-5.000 Dolar arasında değişmektedir. Ürün nakliyesinde en büyük sorun ürünlerin doğrudan Meksika limanına gitmeyip, başta İtalya olmak üzere Avrupa limanlarında ürün aktarması (transshipment) yapılmasıdır. Ürün tesliminde bu aktarmadan kaynaklı süre uzaması olabilmektedir.

Ülke içinde nakliye ve lojistik hizmetleri oldukça pahalıdır. Hatta okyanus aşarak sevk edilen malların nakliye ücreti, eyaletler arası taşımadan daha ucuz gelebilmektedir. ABD-Meksika sınırındaki "Laredo/Nuevo Laredo" gümrük noktası en çok kullanılan sınır kapılarından biri olup, ABD-Meksika ticaretinin yaklaşık %40'ı bu gümrük noktasından yapılmaktadır. Kuzey ve Güney Amerika arasında geçiş yolu üzerinde olması nedeniyle ulaşım alt yapısının modernizasyonu hükümetin en önemli gündem maddelerindedir.

İşadamlarının Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Meksikalılar ile yapılacak iş görüşmelerinde kartvizit bulundurulmalı, başkentin yoğun trafiği hesaba katılarak görüşmeye zamanında gidilmeli, randevu saati son gün dahi feyit ettirilmelidir. İş görüşmeleri genellikle öğlen yemeği ya da kahvaltı ile birleştirilmektedir. İş hayatında ve üst düzey pozisyonlarda erkeklerin hakimiyeti bulunmakla birlikte; enerji, tarım ve otomotiv gibi sektörlerde bu hakimiyet daha fazladır.

Meksikalılar iş görüşmelerinde ana dilleri olan İspanyolca konuşmayı tercih ettiklerinden, yanlış anlaşılmaların önüne geçilmesi açısından görüşmeye bir tercüman ya da İspanyolca konuşabilen bir personel ile görüşmeye katılım sağlanması tavsiye edilmektedir. Meksikalı işadamları için güven ve kişisel ilişkiler oldukça önemlidir. Hiyerarşik bir toplumdansından dolayı kararlar ve sorumluluklar üst düzey yöneticilerin yetkisindedir. Sosyal statü, aile bağları ve nezaket gibi kavramların yanı sıra dış görünüşe de önem verilmektedir.

Meksikalılar olumsuz görüşlerini doğrudan ifade etmeyi tercih etmeyip, "I'll get back to you" şeklinde dolaylı yanıtlar verebilirler. Unvanlar oldukça önemlidir, unvan bilinmiyorsa hitapta Señor (Bay) or Señorita (Bayan) kelimeleri kullanılabilir. Meksikalılar iki soyadı (baba ve anne soyadı) kullanırlar. İspanyolcada "Merhaba" için "Hola", "İyi günler" için "Buenos días", "Nasılsınız?" için "¿Cómo está?", "Hoşçakal" için "Adios", "Lütfen" için "Por favor", "Teşekkürler" için "Gracias", özür dilemek için "Disculpe" kullanılır.

Para Kullanımı

Meksika'nın resmi para birimi Meksika Pesosu'dur (Mexican New Peso, MXN). (NP = 100 centavos). Bankalarda döviz bozdurmak mümkün olup, kur farkı söz konusu değildir. "\$" işareti tek çizgili olduğunda Peso, iki çizgili olduğunda ABD Doları anlamına gelmektedir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

1 Ağustos 2009 tarihinden itibaren Meksika'ya tüm vize başvuruları internet üzerinden yapılacak olup, detaylı bilgi Meksika Büyükelçiliği'nin web sitesinde www.mexico.org.tr/turco.asp yer almaktadır. Ayrıca Meksika Milli Göçmen Enstitüsü, 1 Mayıs 2010 tarihinden itibaren aşağıdaki hususların geçerli olacağını duyurmuştur:

1. Pasaportlarında geçerli Amerika Birleşik Devletleri (ABD) vizesine sahip olan yabancı uyruklu şahıslar, Meksika'ya turistik, iş amaçlı ya da transit olarak gitmeleri durumunda Meksika vizesinden muaf olacaklardır. Meksika'ya giriş noktalarındaki görevliler, yabancı uyruklu kişilerin geçerli bir pasaporta ve geçerli ABD vizesine sahip olduklarını tespit ettikten sonra Meksika'ya girmelerine müsaade edeceklerdir.
2. ABD üzerinden uçakla Meksika'ya turistik, iş amaçlı ya da transit olarak gelen yabancı uyruklu şahıslar, geçerli pasaportlarını ve uçak biniş kartlarını göstermek suretiyle Meksika vizesi'nden muaf olacaklardır. Meksika'ya giriş noktalarındaki görevliler, yabancı uyruklu kişilerin geçerli pasaportlarını ve ABD'den geldiklerini kanıtlayan uçak biniş kartlarını göstermelerini isteyerek Meksika'ya giriş yapmalarına izin vereceklerdir.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Meksika'da özel şirketler genellikle Pazartesi-Cuma günleri arasında 09.00-18.00 saatleri arasında çalışmaktadır. 14.00-16.00 arasında yemek molası verilir. Bankalar da aynı günlerde 09.00-17.30 arası açık olup, büyük bankaların çoğu Cumartesi günleri 09.00-14.30 arası da hizmet vermektedir. ATM'ler tüm ülkede yaygındır. Resmi kurumlar haftanın beş günü 08.00-18.00 saatleri arasında açıktır. Perakende mağazaları genellikle 11.00-19.00 saatlerinde açık olup, büyük süpermarketler ve alışveriş merkezleri saat 21.00'e kadar açıktır. Restoranların çoğu 20.00-02.00 arası hizmet vermektedir.

Meksika'da Resmi Tatil Günleri (2010)

1 Ocak	Yeni Yıl
1 Şubat	Anayasanın İlanı
15 Mart	Benito Juárez'in Doğum Günü
1 Nisan	Paskalya'dan Önceki Perşembe (Maundy Thursday)
2 Nisan	Paskalya'dan Önceki Cuma, Kutsal Cuma (Good Friday)
1 Mayıs	İşçi Bayramı
5 Mayıs	Puebla Zaferi
10 Mayıs	Anneler Günü
16 Eylül	Bağımsızlık Günü
12 Ekim	Dia de la Raza/Kolomb günü/Amerika'nın Keşfi
2 Kasım	Şehitleri Anma Günü
15 Kasım	Devrimin Yıldönümü
12 Aralık	Guadalupe Günü
25 Aralık	Noel tatili

Meksika'da Noel kutlamalarına büyük önem verilmekte olup, 15 Aralık-6 Ocak tarihleri arasında çeşitli kutlamalar yapılmaktadır.

Ulaşım

Şehir içi ulaşımda otel tarafından çağrılan taksilerin, hava alanlarında ise bilet ile çağrılan taksilerin tercih edilmesi daha güvenlidir. Mexico City Uluslararası Havaalanı (MEX, Benito Juárez) şehrin 13 km. doğusunda yer almakta ve şehre ulaşım otobüs ve taksilerle yaklaşık olarak 35 dk. sürmektedir. Havaalanı-şehir merkezi arasında taksi ücreti, taksimetrelili taksilerde daha ucuz olmakla birlikte, güvenilir taksilerle 450-500 Peso civarındadır. Veracruz'da başkente kıyasla taksi ücretleri daha ucuz olup, havaalanı-şehir merkezi arası taksi ücreti 150-200 Peso civarındadır. Mexico City'de dört çeşit taksi bulunmaktadır:

- Sarı ve beyaz taksiler: Taksi duraklarında bulunan ve turuncu renkteki taksiler (sitio) gibi taksimetre ile çalışan güvenli taksilerdir.
- Turistik taksiler: Büyük otellerin önünde bulunan ve çoğunlukla İngilizce konuşabilen şoförlerin kullandığı bu taksiler, güvenli olmakla beraber çok pahalıdır. Taksimetre bulunmadığından yine yolculuk öncesi fiyatta anlaşma yapılması önerilmektedir.
- Yeşil ve beyaz taksiler (peseros): Sabit bir rotada minibüs gibi çalışan ancak güvenli olmadığından kullanılmaması tavsiye edilen taksilerdir.
- Radyo taksiler: Diğer taksilere göre iki kat pahalı olmasına rağmen güvenli taksilerdir.

Başkent Mexico City'de Pazartesi-Cumartesi günleri sabah 06.00'dan, Pazar günleri ise 07.00'den geceyarısına kadar işleyen metro sistemi, ucuz bir alternatif olmakla beraber; kalabalık olması, metro hatlarının anlaşılmasındaki zorluklar ve güvenlik başlıca dezavantajlardır. Tramvay ve belediye otobüsünün yanı sıra, Guadalajara için özel otobüsler ve trolley ise diğer alternatiflerdir.

Büyük şehirler arasında saat başı havayolu seferleri düzenlenmektedir. Mexico City ile Guadalajara arası uçuşlar 55 dk, Mexico City ile Monterrey arası uçuşlar ise 1 saat 15 dk. sürmektedir. Ancak şehirler arası seyahatte, zaman zaman yaşanan olumsuz hava koşulları nedeniyle otobüsle seyahat en uygun alternatiftir. Mexico City-Guadalajara arası otobüsle 9 saat, Mexico City-Monterrey arası 15 saat sürmektedir. Trenler daha çok yük taşımacılığında kullanılmakta olup, seyahat süresi ve rahatlık bakımından iş yolculuklarında önerilmemektedir.

Yerel Saat

Meksika ile Türkiye arasındaki saat farkı -8 saat olup, örneğin Türkiye'de saat akşam 18.00 iken Meksika'da sabah 10.00'dur. Baja California, Baja California Sur, Sinaloa, Sonora, Chihuahua ve Nayarit eyaletleri Meksika'nın merkezi saatini değil, pasifik standart zamanını kullanmaktadır. Saat farkları ile bilginin <http://www.worldtimezone.com/time-mexico12.php> adresinden edinilmesi mümkündür.

Yerel Ölçü Birimleri

Metrik sistem ölçüleri kullanılmaktadır.

Telefon Kodları

Meksika'nın uluslararası telefon kodu 52'dir. Türkiye'den Meksika'ya yapılacak aramalarda 00 + 52 + alan kodu + telefon numarası tuşlanmalıdır.

İklim

Meksika, tropik iklimden çöllerine kadar çeşitlik gösteren bir iklim yapısına sahiptir. Güneyde tropik, yükseklerde ılıman, kuzeyde kutup iklimi hakimdir. Başkent Mexico City’de en sıcak ay Mayıs olup, minimum ve maksimum sıcaklık 12-26°C arasındadır. En soğuk ay Ocak olup, sıcaklık 6-19°C arasındadır. En az yağış Şubat ayında (ort. 5 mm), en fazla yağış ise Temmuz ayındadır (ort. 170 mm). Mexico City’de gündüz ve gece sıcaklığı arasında 10°C’yi aşan farklılıklar olabilmektedir. Veracruz ise göre daha sıcak ve nemlidir.

Meksika Körfezi kıyıları ile Baja California Yarımadası tropik fırtınalar ve kasırgaların tehdidine açık durumdadır. Ülkenin batısındaki sahil şeridi açısından en yüksek risk Temmuz-Eylül aylarında olup, Ağustos-Ekim ayları da Körfez’e yakın bölgeler için risklidir.

Tropik kuşağın kuzeyinde mevsimler arasındaki sıcaklık farkı daha yüksektir. Özellikle iç kesimde aşırı sıcaklar ve soğuklar görülür. Baja California’nın orta kesiminde ve bazı çöllük alanlarda Temmuz ve Ağustos sıcaklığı 43°C’yi geçmektedir. Yüksek dağlık alanlarda ve Mesa Del Norte’nin orta kuzey kesiminde kışın sıcaklık 0°C’nin altına inmektedir. Yeterli yağış alan bölgeler Kuzey Kıyı Ovası, güneydeki bitişik dağlar, Chiapas Yaylası ve Yucatan Yarımadası’nın güneyiyle sınırlıdır.

► Genel Değerlendirme ve Öngörüler

Latin Amerika bölgesinin en önemli ülkelerinden biri olan, ABD ve AB ile Serbest Ticaret Anlaşmaları bulunan Meksika, 2030 yılında BRIC ülkeleri (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) ile birlikte dünyanın lider beş ekonomisi arasında olmayı hedeflemektedir. Son dönemde ekonomisini dışı açma ve ticaretini çeşitlendirme yönünde kararlılıkla ilerlese de; dış ticaret, doğrudan yabancı sermaye girişi, işçi gelirleri ve turizm açısından ABD’ye olan bağımlılığın süreceği öngörülmektedir.

Meksika’da Türkiye ve Türk sanayi ürünleri konusunda olumlu ya da olumsuz bir önyargı bulunmamakla birlikte, Türkiye’nin ve Türk sanayi ürünlerinin iyi tanınmamasının ticaretin gelişmesinin önünde önemli bir engel olduğu görülmektedir. Yüksek oranda makine ithalatçısı olan Meksika pazarına başta ABD ve AB üyesi ülkelerin firmaları olmak üzere Çinli firmalar da büyük ilgi duymaktadır. Türk ürünleri AB ülkeleri (başta İtalya ve İspanya olmak üzere) ile karşılaştırıldığında kalite ve fiyat açısından çok daha avantajlıdır.

İki ülke arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesi için, bir Serbest Ticaret Anlaşması imzalanması, resmi ziyaretlerin sıklaştırılması, bu ülkeye yönelik daha fazla ticari heyet düzenlenmesi, işadamlarının karşılıklı olarak fuarlara katılımının artırılması, Meksika vizesinin temininin kolaylaştırılması ve Türk ürünlerinin daha yoğun bir şekilde tanıtılması gerektiği düşünülmektedir.

► Tarım ve Gıda Ürünleri İhraç Potansiyelimiz

Zengin mutfak kültürü sayesinde kişi başına düşen gıda tüketimi yüksek olan ülkelere biri olan Meksika, 2009 yılında komşusu ve en büyük ticari partneri olan ABD’den tüm dünyaya yayılan küresel ekonomik krizden büyük ölçüde etkilenmiş, ancak 2010 yılında toparlanmıştır.

110 milyonluk nüfusu ve genç nüfus yapısı ile gıda ürünleri açısından büyük bir potansiyeli barındıran ülkede NAFTA ve başta İspanya olmak üzere AB ülkelerinin geniş kapsamlı yatırımları bulunmaktadır. Cancun, Mayan Riviera, Huatulco, Los Cabos, Puerto Vallarta ve Nuevo Vallarta’da yoğunlaşan otel ve restoranların başlıca tedarikçileri, başkent Mexico City, Monterrey ve Guadalajara’daki büyük marketlerdir.

Meksika pazarında faaliyet göstermek isteyen gıda firmalarının öncelikle pazardaki potansiyel alıcılarla, perakendecilerle, dağıtıcılarla ve gıda işleme tesisleri ile irtibata geçip, pazardaki düzenlemeleri gözden geçirmeleri tavsiye edilmektedir. Ülkedeki büyük gıda imalatçıları doğrudan perakendecilere satış yapmakta olup, geniş bir dağıtım ağına sahiptir. Üretimde kullandıkları girdileri ise yerel distribütörlerden ya da direkt olarak üreticiden satın almaktadırlar. WalMart, Soriana, Chedraui ve Comercial Mexicana gibi büyük perakendeciler daha fazla sayıda tüketiciyi çekebilmek için oldukça fiyat odaklı çalışmaktadır. Gıda şirketleri ülke genelinde radyo, TV ve yazılı basın araçlarında ürünlerinin tüketici sağlığına yararlarını vurgulayan reklamlara ağırlık vermektedir.

Yüksek gümrük vergileri nedeniyle pazarda NAFTA ve Avrupa Birliği ülkeleri kıyasla rekabet avantajımız olmamasına rağmen, geleneksel ihraç ürünlerimizde kalite avantajından dolayı firmalarımızın pazara giriş imkanlarını değerlendirmelerinde fayda görülmektedir.

Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Toplam İthalatı 2010 (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 (milyon dolar)	Türkiye'nin Toplam İhracatı 2010 (milyon dolar)	Dünya İthalatında Ülkenin Payı 2009	Türkiye'nin Ülkeye İhracatındaki Değişim 2009-2010 (%)	Ülkenin Toplam İthalatındaki Değişim 2008-2009 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 Aylık Veriler*	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2011 Aylık Veriler*	Ülke İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları (%)	Ülkenin Türkiye'ye ve Rakip Ülkelere Uyguladığı Gümrük Oranları
Zeytinyağı	1509	Zeytinyağı	45,3	0	64,2	0,8	-	14,3	0	0	İspanya (77,3), İtalya (19,4), ABD (1,5), Şili (0,9), Arjantin (0,5)	AB, ABD, Şili ve Arjantin %0, MFN%7-14.
Kuru Meyveler	0806.20	Kuru Üzüm	20,4	0	417,6	1,6	-100,0	-2,4	0	0	ABD (53,1), Şili (45,2), Güney Afrika Cum. (0,8), Hindistan (0,6), Çin (0,2)	ABD ve Şili %0, MFN fob değerinden %20.
Konserve Meyve Sebze	2005.70	Zeytin	19,4	0	107,7	1,0	-	24,4	0	0	İspanya (84,3), Arjantin (6,2), ABD (5,7), Şili (1,6), Yunanistan (0,8)	ABD, AB ve Şili %0, MFNfob değeri üzerinden %20.
Kurutulmuş Sebzeler	0712.90	Diğer Kurutulmuş Sebzeler	12,8	0,04	59,3	0,9	2,9	34,0	0	0	ABD (48,4), Çin (35,1), Macaristan (6,1), Polonya (2,2), Yeni Zelanda (2)	ABD ve AB %0, MFN fob değeri üzerinden %15-20
Sert Kabuklu Meyveler	0802.50	Antep Fıstığı	10,7	0	14,0	0,8	-	-20,8	0	0	ABD (94,6), İran (5,4)	ABD %0, MFN fob değeri üzerinden %20.
Kuru Meyveler	0804.20	İncir	7,5	0,07	184,7	1,5	242,9	39,2	0,03	0	ABD (88), İspanya (10,8), Türkiye (1,2).	ABD ve AB %0, MFN fob değeri üzerinden %20.

Baharat	0909.30	Kimyon Tohumu	5,3	0	17,8	2,4	-100,0	19,7	0	0	Hindistan (44,5), Çin (40,3), Suriye (11,8), Türkiye (1,4), Mısır (0,9)	MFN fob değeri üzerinden %10
Sert Kabuklu Meyveler	0802.22	Kabuksuz İç Fındık	0,8	0,3	892,3	0,1	394,0	4,2	0,09	0	İspanya (36), Türkiye (33,1), ABD (30,6), Fransa (0,4)	%0
Kuru Meyveler	0813.10	Kuru Kayısı	0,7	0,4	350,6	0,2	-45,1	-23,4	0,02	0	Türkiye (54,1), Çin (41,5), Malezya (2,7), ABD (1,5)	ABD %0, MFN fob değeri üzerinden %20.
Bisküvi	1905	Ekmek, Pasta, Kek, Bisküvi vs.	170,9	0,7	487,3	0,7	23,0	11,2	0,07	0,03	ABD (71,2), İtalya (11,9), Guatemala (2,8), Endonezya (2,4), Kanada (2,2)	ABD, AB ve Kanada %0, Guatemala %0-2,2, MFN fob değeri üzerinden %10 ya da fob değeri üzerinden %10+0,36 \$/kg
Konserve Meyve Sebze	2008	Diğer Meyve Konserveleri	163,4	0,4	582,0	1,7	1279,3	5,6	0,09	0	ABD (53), Şili (21), Çin (7,3), Tayland (6,1), Yunanistan (2,2)	ABD, Şili ve AB %0, MFN fob değeri üzerinden %20.
Endüstriyel Bitkiler	2401	Tütün	159,5	4,2	401,3	1,2	16,6	10,4	0,4	0,2	ABD (35,4), Kanada (22,6), Brezilya (8,7), Yunanistan (7,5), İtalya (6,9)	ABD, Kanada ve AB %0, MFN fob değeri üzerinden %45.

Şekerli ve Çikolatalı Mamuller	1704	Kakao İçermeyen Şeker Mamulleri	93,2	0,09	279,0	1,0	100,0	19,4	0	0	ABD (46,8), Çin (18,5), Guatemala (7,4), Kanada (6,4), İspanya (4,2)	ABD ve Kanada %0, Guatemala %1,1, AB fob değeri üzerinden %16+0,39586 \$/kg, MFN fob değeri üzerinden %20+0,36 \$/kg
Şekerli ve Çikolatalı Mamuller	1806	Diğer Çikolatalı Mamuller	320,8	0,3	364,5	1,6	66,8	13,9	0,04	0	ABD (63,4), Kanada (18), Arjantin (5,8), Şili (2,6), Almanya (1,6)	ABD, Kanada, Şili ve AB %0, MFN 0,36 \$/kg ya da fob değeri üzerinden %20+0,36 \$/kg

Kaynak : Tablonun hazırlanmasında Türkiye'ye ilişkin rakamlarda TUIK, diğer ülkelere ilişkin istatistik rakamlarında UN-ITC TradeMap, gümrük vergisi konusunda AB ülkeleri için TARIC diğer ülkeler için kendi gümrük idarelerinin verileri kullanılmıştır.

* Veriler 3 aylıktır.

Baharat

Meksika'da baharatlı yiyeceklerin tüketiminin yaygın olması ve iki ülkenin damak tatlarının benzerlik göstermesi sebebiyle baharatlar açısından Meksika'da bir pazar potansiyeli mevcuttur. Kimyon tohumu başta olmak üzere, anason tohumu, yaban kekiği ve nane (tıbbi ve aromatik bitkiler) bu ürün grubunda Türkiye'den Meksika'ya ihraç edilen başlıca ürünleri oluşturmaktadır.

Türkiye 2010 yılı itibarıyla Meksika'nın kimyon tohumu (gtip:090930) ithalatında %1,4 pay ile 4. sırada yer almıştır. Bu ürünün yanı sıra Meksika'ya az miktarda ihraç ettiğimiz anason tohumunda (gtip:090910) Türkiye %18,7 pay ile 3. sırada, yaban kekiği başta olmak üzere diğer baharatlarda (gtip:091099) ise %23,1 pay ile 1. sırada yer almıştır.

2009 yılında yaşanan ekonomik kriz ve H1N1 salgınının önlenmesine yönelik alınan tedbirler, tıbbi bitkilere ve bitki çaylarına talebi artırmıştır. İthal edilen ürünler, Meksika Pesosu'nun ABD Doları karşısında uğradığı değer kaybından olumsuz etkilenmiş ve fiyatlar %8-15 oranında artmıştır. Meksika'da söz konusu ürünlere her gelir grubundan talep mevcuttur ve bu ürünleri her yaşta kişi kullanmaktadır. Ancak özellikle düşük gelir grupları fiyatlarının uygunluğu dolayısıyla bu ürünleri tercih etmektedir. Nane ve bitki kısımlarının diğerleri, Meksika'ya bu ürün grubundaki ihracatımızda öne çıkan ürünlerdir. Türkiye 2010 yılında bu ürün grubunda Meksika pazarında %0,2 pay ile 17. sırada yer almıştır.

Maya ve Aztek geleneklerinin de etkisiyle ülkede bu ürünlere ilgi oldukça fazla olup, Çin ve ayurveda tıbbi ise fazla popüler değildir. Çay firmaları ürün paketlerinde ürünün sağlık açısından sunduğu faydaları daha fazla vurgulamaktadır. Papatya, nane, limon ve hibisküs gibi bitki çaylarına talebin bu faaliyetlerle birlikte daha da artması beklenmektedir. Tıbbi ilaçların yanında destekleyici olarak kullanılan bu ürünlerin kullanımına yönelik resmi düzeyde de kısıtlayıcı bir mekanizma bulunmamaktadır. Marketler ve eczaneler, tıbbi bitkilerin satışında eşit paya sahiptir (%35). Meksikalıların günlük yaşantısının bir parçası olan bu ürünler birçok markette rahatlıkla bulunabildiğinden, doğrudan veya internet üzerinden satış yaygın değildir.

Bisküvi

Ekonomik durgunluk döneminde alım gücü düşen ve harcamalarını azaltma kaygısındaki Meksikalı tüketiciler, çikolata gibi lüks olarak algılanan paketlenmiş ürünlere nispeten ekonomik olan ve benzer bir fayda sunan bisküvi gibi ürünlere yönelmiştir.

Ülkede obeziteye karşı yürütülen kampanyalar sonucunda okullarda bisküvi gibi "abur cubur"ların satışının yasaklanması gündemde olmasına rağmen, 2010 yılında sektör %5 oranında büyümüştür. Satış hacminin ise aynı dönemde %1 büyüdüğü tahmin edilmektedir. 2010 yılında şeker ve kakao fiyatlarındaki artış nedeniyle ürün fiyatları da yükselmiştir. Gamesa, Productos Marínela, Nabisco, Galletas ve SOS gibi şirketler güçlü markalarla Meksika bisküvi piyasasına hakimdir.

Paketlerin içine satın almayı özendirme amaçlı olarak yapışkanlık etiket, minyatür oyuncak ve anahtarlık gibi promosyon materyalleri koyulabilmektedir. Pahalı ürünlerin ambalajında siyah zemin ve renkli resimler kullanılırken, daha ekonomik olanlar şeffaf plastik ambalajla sunulmaktadır. Ürün tanıtımında internet üzerinden sosyal paylaşım imkanı sunan web sitelerinin ve mobil telefon mesajlarının kullanımı da giderek artmaktadır. Wal-Mart, Soriana, Chedraui ve Oxxo gibi perakende zincirleri bu ürünlerin dağıtımında pazar paylarını artırmaktadır.

Hızlı bir atıştırılabilir isteyen ya da sağlıklı yaşam bilinci yüksek tüketiciler için bisküviler daha küçük porsiyonlar halinde de pazara sunulmaya başlanmıştır. Sade, doldurulmuş ve çikolata kaplı bisküviler sandviç bisküvilere kıyasla daha hızlı bir büyüme kaydetmiştir. Yulaf ve tahıl içerikli sağlıklı ürünlerin pazar payı küçük olmakla birlikte, özellikle Quaker ve Bimbo markalarının öncülüğünde bu ürünlerin tüketimi yaygınlaşmaktadır. Şekeri ve yağı azaltılmış ve kuru meyveler veya sert kabuklu meyveler ile içeriği zenginleştirilmiş ürünlerin de pazarda başarı şansı giderek artmaktadır.

2010 yılı itibarıyla Meksika bisküvi pazarında %0,5 pay ile 12. sırada yer alan Türkiye, Meksika'nın tatlı bisküvi (gtip:190531) ithalatında %1,2 payla 10. sırada, waffle ve gofret (gtip:190532) ithalatında %1,8 payla 8. sırada, diğer ekmekçi mamulleri (gtip:190590) ithalatında ise %0,03 pay ile 22. sırada yer almıştır. Türk firmalarının pazara niş ürünler ile girmesi ve ülke geneline yayılan güçlü bir dağıtım stratejisi ile daha geniş kitlelere ulaşması pazarda başarı elde etmenin anahtarıdır.

Endüstriyel Bitkiler

Tütün (gtip:2401)

Sigaraya bağlı hastalıkların artmasına bağlı olarak hükümetin sigara tüketiminin azaltılması amacıyla uygulamaya başladığı reklam yasakları, yüksek üretim ve satış vergileri, sigara karşıtı reklam kampanyaları, kamusal alanlarda sigara içme yasağı gibi uygulamalar ve küresel ekonomik kriz nedeniyle Meksika'da kişi başı sigara tüketimi ve satış hacmi düşmektedir. Pipo ve puro gibi tütün mamullerinin kullanımı ise çok yaygın değildir.

Yıllardır iç tüketime yetecek miktarda tütün üreticisi bir ülke olan Meksika'da iklim değişikliği nedeniyle tütün üretimi de düşüş göstermektedir. Meksika pazarında halihazırda %2,7 payla 9. sırada yer alan Türkiye'nin şark tipi tütün ihracatında dünyanın en önemli ülkelerinden birisi olması sebebiyle, gümrük vergisi dezavantajına rağmen pazardaki payını artırabileceği düşünülmektedir. Halihazırda tarım ve gıda

Konserve Meyve Sebze

Meksika'ya ihraç edebileceğimiz potansiyel ürünler arasında yer alan konserve zeytinde (gtip: 2005.70) net ithalatçı olan Meksika, ithalatının %84'ünü İspanya'dan gerçekleştirmektedir. Pazardaki diğer rakiplerine kıyasla gümrük vergisi dezavantajına da bağlı olarak Türkiye bu pazarda %0,05 gibi düşük bir payla 13. sırada yer almaktadır. Ancak güçlü bir tanıtımla İspanya ve Yunanistan gibi ülkelerden pazar payı alınabileceği düşünülmektedir. Ülke genelinde tüketimi artmakta olan unlu mamullerin zeytinle hazırlanmış sağlıklı seçeneklerinin tüketiciye tanıtımı ve ürünlerinde zeytinli çeşitlere yer vermeleri konusunda sektördeki imalatçılara yönelik pazarlama faaliyetleri yürütülmesi, pazar payının artırılmasında önemli unsurlardandır.

Meyve konservelerinde (gtip:2008) ise Türkiye'nin Meksika'ya kıyılmış fındık, şeftali konserveleri, kiraz (vişne dahil) konserveleri, kayısı (zerdali dahil) konserveleri ve diğer meyve konserveleri ihraç ettiği görülmektedir.

Konserve meyve sebzeler taze olanlarına kıyasla daha pahalı olmalarına rağmen, tüketime hazır olmaları ve uzun süre saklanabilmeleri sebebiyle Meksika pazarında tercih edilmektedir. Mantar, zeytin ve domates gibi konserve sebzeler halihazırda niş ürünler olmasına rağmen pazarın %12-14'ünü oluşturmaktadır. Konserve domates pazarının %90'ı uluslararası şirketlerin hakimiyetindedir. Konserve edilmiş meyveler ise daha çok tüketime hazır tatlılarda kullanılmaktadır. Metal ambalajların yanı sıra, pratik ve maliyetli olması sebebiyle sert karton ambalajların kullanımı yönünde bir eğilim mevcuttur.

Kuru Meyveler

2009 yılında dünya ihracatından aldığı %58 payla dünyanın en büyük incir (gtip:080420) ihracatçısı olan Türkiye, 2009 yılında Meksika'nın ithalatında ABD ve İspanya'nın ardından %1,5 pay ile, 2010 yılında ise %1,2 pay ile 3. sırada yer alabilmiştir.

Benzer şekilde 2009 yılında %31 pay ile dünyanın en büyük kuru üzüm (gtip:080620) ihracatçısı olan ülkemizin aynı yıl Meksika'nın ithalatında %0,1 pay ile 5. sırada yer alabildiği, 2010 yılında ise hiç ihracat gerçekleştirmediği görülmektedir. Bu ürün grubunda ABD ve Şili gümrük vergisi avantajına sahip olmalarından dolayı pazarda yüksek bir paya sahip olmakla birlikte, ülkemizin Çin, Hindistan ve Güney Afrika Cumhuriyeti gibi ülkelerden pazar payı kapması mümkün görülmektedir.

Türkiye'nin pazarda en başarılı olduğu kuru meyve ürünü, kuru kayısıdır (gtip:081310). Nitekim bu ürün grubunda 2009 yılında dünya ihracatında %72 pay ile ilk sırada yer alan ülkemiz, Meksika pazarından da %54 pay alarak ülkenin ithalatında ilk sırada yer almıştır. Ancak bu üründe de Meksika'nın ithalatı oldukça düşük miktarda olduğu için, talep yaratılması ve ürünün tüketicilere tanıtılması için yoğun bir çaba sarfedilmesi gerekmektedir.

Nitekim zengin besin içeriği nedeniyle sağlıklı gıdalar sınıfında irdelenen kuru meyveler, gerek çerezlik tüketim, gerek de unlu mamuller ile şekerli ve çikolatalı mamuller sanayinde girdi olarak kullanılabilir. Sağlıklı beslenme trendinin ve fonksiyonel (vitamin ve minerallerce zenginleştirilmiş) gıdaların ülkede yaygınlaşması ile birlikte; yoğurt, kahvaltılık gevrek, kek, pasta, bisküvi, çikolata gibi ürünlerde bu kuru meyvelerin kullanılması mümkündür. Nitekim bazı gıda üreticileri bu tür ürünleri pazara sunmuş olup, tüketicileri bu ürünlerin sağlık açısından faydaları üzerine bilgilendirmektedir.

Kurutulmuş Sebzeler

Türkiye Meksika'nın 2010 yılı kurutulmuş sebze ve sebze karışımları (gtip:071290) ithalatında %0,5 payla 11. sırada yer almış olup, bu ürün grubunda özellikle doğranmış veya toz halindeki kurutulmuş domates ihraç edildiği görülmektedir. Gıda sanayi oldukça gelişmiş bir ülke olan Meksika'da söz konusu ürünlerin salatalarda, yemeklerde, bisküvilerde, çorbalarda ve sos karışımlarında kullanımı mümkündür. Bu ürünün Meksikalıların ve ülkede yaşayan Arap asıllı vatandaşların damak tadına uygun olduğu düşünülmektedir.

Sert Kabuklu Meyveler

Antep fıstığı (gtip:080250) ithalatının %95'ini ABD'den, geri kalanını ise İran'dan gerçekleştiren Meksika pazarında, dünyanın belli başlı Antep fıstığı üreticilerinden olan Türkiye tanınmamaktadır. Bu ürün grubunda uygulanacak doğru fiyatlandırma stratejisi ile Türkiye'nin İran'ın pazar payının bir kısmını kendi lehine çevirmesi mümkündür.

2009 yılında dünya ihracatından aldığı %71 pay ile dünyanın en büyük kabuksuz fındık (gtip:080222) ihracatçısı olan ülkemiz bu üründe Meksika pazarındaki payını son bir yılda artırmış ve %33 payla İspanya'nın ardından 2. sırada yer almıştır. Gümrük vergisinin AB ve Türkiye için aynı (%0) olduğu ve Türkiye'nin dezavantajlı bir konumda olmadığı dikkate alındığında, bu üründe pazar payımızın daha da artırılması mümkün görülmektedir.

Sert kabuklu meyve üretimi yetersiz olan Meksika'nın bu ürün grubunda en fazla ithal ettiği ürünler ceviz ve bademdir. NAFTA'dan kaynaklanan gümrük vergisi avantajı nedeniyle bu ürünlerin tamamına yakını ABD'den sağlanmaktadır. Başta şekerli ve çikolatalı mamuller sektörü olmak üzere gıda

sanayinde bademe alternatif sayılabilecek bir girdi olan fındığın kullanım alanlarının pazarda tanıtılması ve sert kabuklu meyvelerde ithalat potansiyelinin lehimize çevrilebilmesi büyük önem arz etmektedir. Türk Antep fıstığı ve fındığının nihai ürün kalitesine olan katkıları sebebiyle, tüm dünyada başta çikolatalı mamul üreticileri olmak üzere kaliteli üretim yapan gıda üreticileri tarafından tercih edildiğinin de pazardaki alıcılara duyurulması gerektiğine inanılmaktadır.

Şekerli ve Çikolatalı Mamuller

Çikolatalı Mamuller (gtip:1806)

Türkiye 2010 yılında Meksika'nın diğer çikolatalı mamuller (gtip:1806) ithalatında %0,1 pay ile 20. sırada yer almıştır. Ekmeğe sürülerek yenilen kakaolu ürünler, kakaolu şekerli mamulleri, çikolatalar ve diğer çikolatalı mamuller bu ürün grubunda Meksika'ya ihraç edilen başlıca ürünlerdir. Sektörün öncü firmaları olan Nestlé, Hershey, Effem, Ferrero ve Ricolino, toplamda pazarın üçte ikisini elinde tutmaktadır.

Meksikalı üreticilerin sektörde rakiplerine kıyasla daha yüksek rekabet gücüne sahip olmalarının en önemli etkenlerinden biri, kakaonun ithal edilmeyip yurt içinde üretilmesi ve böylelikle tüketicilere daha uygun fiyatlı ürünler sunulmasıdır. Ancak kakao bitkisinde görülen bir hastalık (Cacao Moniliophthora Pod Rot, monilia roreri) nedeniyle 2009 yılında kakao üretimi 50.000 tondan 15.000 tona gerilemiştir. Kakao ve şekerin birim fiyatlarındaki artış ve ithalat artışı sonucunda 2010 yılında ürün fiyatları %4 oranında yükselmiştir. Oyuncak promosyonlu ürünler, tablet çikolatalar ve aynı pakette küçük boyutta ikili sunulan ürünler, fiyat artışından en fazla etkilenen ürünler olmuştur.

Ekonomik toparlanmanın, büyük çaplı uluslararası yatırımların ve inovasyonun etkisiyle 2010 yılında sektör hem değer hem de hacim olarak bir önceki yıla kıyasla hızlı bir büyüme sergilemiştir. Aynı pakette küçük boyutta ikili sunulan ürünler 2010 yılında en iyi performans gösteren ürünler olurken, küçük boyutta tekli sunulan ürünler de daha az kalorili olması sebebiyle popülerlik kazanmaktadır.

Tablet çikolatalar içinde sütlü olanlar 2010 yılında toplam satışların %49'unu oluşturmuştur. Meksikalı tüketicilerin büyük kısmı bitter çikolatanın daha sağlıklı olduğunun bilincinde olmadığı için, bu tür çikolatalar toplam satışlardan %6 pay alabilmiştir. Nestle gibi büyük üreticiler özellikle üst gelir grubu tüketicilere yönelik olarak piyasa sürdükleri ürünler vasıtasıyla bu ürünlere talep yaratmayı hedeflemektedir. İç marshmallow ile doldurulmuş çikolatalı mamuller de pazarda çok tutulan ürünlerdendir. Bisküvi gibi daha uygun fiyatlı ürünler ve özel günlerde alınan çiçek gibi hediyelik alternatiflerle rekabet de giderek artmaktadır.

Paketleme ve etiketleme, sektörde başarı sağlanması ve ürün hakkında tüketiciye verilmek istenen mesajın iletilmesi açısından önemli faktörlerdir. Son yıllarda medyada obeziteye karşı yürütülen kampanyalar ve çıkarılan anti-obezite kanunu ile okullarda "abur cubur" olarak tabir edilen ürünlerin satışının yasaklanması nedeniyle ebeveynlerde sağlıklı gıdaların tüketimi yönünde bir eğilim mevcut olmasına rağmen, çikolatalı mamuller vazgeçilmez görüldüğü için sektörün ilerleyen yıllarda da büyümeye devam edeceği öngörülmektedir.

Şekerli Mamuller (gtip:1704)

Türkiye 2010 yılında Meksika'nın kakao içermeyen şekerli mamulleri (gtip:1704) ithalatında %0,2 pay ile 21. sırada yer almıştır. Sakızlı şekerler, lokumlar ve diğer şekerli mamulleri bu ürün grubunda Meksika'ya ihraç edilen başlıca kalemlerdir. Cadbury Adams, Ricolino, Montes, Sonrics ve Usher firmaları sektörün %40'ını oluşturmaktadır.

Meksika'da çocukların %30'unun aşırı kilolu ve obez olması ve bunun diğer sağlık sorunlarını tetiklemesi nedeniyle okullarda şekerli mamulleri de kapsayan "abur cubur" olarak nitelendirilen yüksek kalorili ürünlerin tüketimi yasaklanmış ve ailelerde de sağlıklı beslenme eğilimi artmıştır. Üreticiler şekerli ve şekerli azaltılmış ürünlerin promosyonu için ek bir çaba sergilemezken, şeker içeren ürünlerin halihazırda toplam şekerli mamullerin %98'ini oluşturduğu tahmin edilmektedir. Bu ürünler çoğunlukla diyabet hastaları için pazara sunulmakta olmasına rağmen ilerleyen yıllarda bu niş pazarın da genişlemesi beklenmektedir.

Obeziteye karşı alınan önlemlere rağmen, şeker fiyatlarındaki artış nedeniyle 2010 yılında bu ürünlerin satış hacminde artış yaşanmıştır. Bonbon tipi şekerlemeler en yüksek fiyat artışı görülen ürün olup, %17 ile en yüksek büyüme oranına sahip olurken; naneli şekerler %7 büyüme kaydetmiştir. Yeni tatlar yetişkinler için önemli bir satın alma faktörüdür. Nar ve böğürtlen aromalı şekerli mamuller ile fonksiyonel (vitamin, kalsiyum, mineral ve omega-3 ilaveli) ürünlerin ileride daha fazla pazar payına sahip olacağı öngörülmektedir.

Sektörde faaliyet gösteren küçük çaplı firmaların sayısı oldukça fazla olup, bu firmalar toplam satışların %25'ini oluşturmaktadır. Sektörün mevcut yapısı, farklı fiyat ve pazar segmentlerine yönelik satış politikası geliştiren uluslararası firmalara da rekabet alanı yaratmaktadır. Çocukların dikkatini ürünün tadından çok gösterilen reklamlar ve ürünün yanında verilen oyuncaklar çekmektedir. Geniş bir dağıtım ağı ve daha fazla sayıda satış noktasında ürünlerin sunulması, başarıyı getirmektedir. Satış hacminin %70'i toptancılar kanalıyla pazara dağıtılmakta ve bakkal tipi marketlerde tüketicilere sunulmaktadır.

Zeytinyağı

Katı ve sıvı yağlar, Meksika pazarında tüketimi en fazla artan ürünlerden olmasına rağmen zeytinyağı (gtip:1509) tüketiminin diğer yağların gerisinde olduğu görülmektedir. Son yıllarda Avrupa mutfağına

ve sağlıklı beslenmeye giderek daha fazla önem verilmeye başlanan Meksika pazarında, Akdeniz tipi beslenmenin temel taşlarından biri olan ve kötü kolesterolü azaltıcı etkisinin yanı sıra dolaşım ve sindirim sistemi açısından pek çok yararı olan zeytinyağının gelecekte daha da önem kazanacağı düşünölmektedir.

Net zeytinyağı ithalatçısı bir öлке olan Meksika'nın zeytinyağı ithalatında İspanya ve İtalya'nın üstünlüğü göze çarpmaktadır. Meksika'nın başlıca zeytinyağı tedarikçileri sıralamasında 2010 yılı itibarıyla %0,002 payla 12. sırada yer almasına rağmen, dünya zeytinyağı pazarında önemli bir yere sahip bulunan Türkiye'nin ürün tanıtımına ve sunumuna önem verilerek ve özel marka uygulamaları ile Meksika pazarındaki rakipleri ile rahatlıkla rekabet edebileceği düşünölmektedir.

Sanayi Ürünleri ve Hizmetler İhrac Potansiyelimiz

Sektör	GTİP	Potansiyel Ürün	Ülkenin Toplam İthalatı 2010 (milyon dolar)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 (milyon dolar)	Türkiye'nin Toplam İhracatı 2010 (milyon dolar)	Dünya İthalatında Ülkenin Payı 2009	Türkiye'nin Ülkeye İhracatındaki Değişim 2009-2010 (%)	Ülkenin Toplam İthalatındaki Değişim 2008-2009 (%)	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2010 Aylık Veriler*	Türkiye'nin Ülkeye İhracatı 2011 Aylık Veriler*	Ülke İthalatında İlk 5 Ülke ve Pazar Payları (%)	Ülkenin Türkiye'ye ve Rakip Ülkelere Uyguladığı Gümrük Oranları
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8708	Kara Taşıtlarının Aksam ve Parçaları	2008=13.257 2009=10.793	5,0	1.998	2008=4,66 2009=5	-28,7	2008=9 2009=-19	3,9	5,0	ABD (57,5), Almanya (16,7), Japonya (7,5), Kanada (5,8), Çin (3,2)	MFN fob değeri üzerinden %5
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8703	Otomobiller	2008=8.342 2009=4.755	7,3	6.087	2008=1,35 2009=1,1	-81,9	2008=-12 2009=-43	5,1	3,1	ABD (39), Japonya (14,4), Brezilya (10,8), Almanya (10,7), Kanada (10,1).	MFN fob değeri üzerinden %15-50.
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	4011	Kauçuktan Yeni Dış Lastikler	2008=1.764 2009=1.348	2,4	820,6	2008=2,81 2009=2,5	-37,8	2008=8 2009=-24	1,8	3,1	ABD (49,9), Çin (14,7), Brezilya (9,1), Japonya (4,1), Kanada (3,5)	MFN fob değeri üzerinden %0-15.
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8483	Transmisyon Milleri, Kranklar, Yatak Kovanları, Dişliler, Çarklar	2008=1.519 2009=1.168	3,0	151,3	2008=3,11 2009=3,2	-40,1	2008=5 2009=-23	2,3	4,8	ABD (54,2), Almanya (8,5), Japonya (8,1), Çin (6,5), Kanada (3,8).	MFN fob değeri üzerinden %0-15.
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	4016	Vulkanize Kauçuktan Diğer Eşya	2008=964,4 2009=750,9	4,2	372,7	2008=4,63 2009=4,6	123,4	2008=-8 2009=-22	2,3	7,6	ABD (60,7), Çin (8,5), Almanya (5,1),	MFN fob değeri üzerinden

											Japonya (5,1), Fransa (3,8)	%0-15.
Tekstil ve Hazır Giyim Yan Sanayi	60	Örme Kumaşlar	2008=900,9 2009=650,9	0,9	979,3	2008=4,31 2009=3,6	6,4	2008=-10 2009=-28	0,5	2,3	ABD (69), Çin (18,8), G. Kore (2,6), Kolombiya (1,9), Tayvan (1,1)	MFN fob değeri üzerinden %0-15.
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8482	Rulmanlar	2008=668,5 2009=541,8	0,5	64,5	2008=2,13 2009=2,3	-45,5	2008=4 2009=-19	0,4	0,5	ABD (44,1), Çin (13,4), Japonya (10,7), Almanya (8,6), Kanada (2,8)	MFN fob değeri üzerinden %0-5.
Takım Tezgaahları	8462	Metalleri Dövme, İşleme, Kesme, Şataflama Presleri, Makineleri	2008=454,6 2009=321,5	1,4	215,2	2008=3,89 2009=4,1	-62,9	2008=-17 2009=-29	1,0	3,8	ABD (37,6), Almanya (20,7), İtalya (7,5), Kanada (7,3), Japonya (5,6).	MFN fob değeri üzerinden %0-15.
Tekstil ve Hazır Giyim Yan Sanayi	5407	Sentetik Kumaşlar	2008=428,0 2009=307,5	0,8	696,2	2008=2,54 2009=2,1	-61,8	2008=-8 2009=-28	0,6	0,8	ABD (49,6), Çin (15,9), Tayvan (11,2), G. Kore (4,2), İspanya (3,3)	MFN fob değeri üzerinden %15.
Tekstil ve Hazır Giyim Yan Sanayi	5209	Pamuklu Kumaşlar	2008=371,5 2009=351,7	0,6	444,5	2008=4,06 2009=4,8	-30,4	2008=-3 2009=-5	0,1	1,4	ABD (85,9), Çin (4,9), İtalya (3), Guatemala (1,8), Pakistan	MFN fob değeri üzerinden %15.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8701	Traktörler	2008=270,5 2009=148,9	7,2	259,5	2008=0,53 2009=0,5	-19,9	2008=-29 2009=-45	5,4	3,4	(1,4) ABD (60,8), İtalya (12,4), Brezilya (8), Çin (3,9), Hindistan (3,2).	MFN fob değeri üzerinden %50.
Altın Mücevherat	7113.19	Diğer Kıymetli Metal-Kaplamalarından Mücevherci Eşyası	2008=266,6 2009=370,6	3,2	1.088	2008=0,7 2009=1,4	85,5	2008=-24 2009=39	2,8	2,1	ABD (85,6), İtalya (6,9), İspanya (1,8), Kanada (1,6), Fransa (1,1)	MFN fob değeri üzerinden %0-15.
Otomotiv Ana ve Yan Sanayi	8707	Kara Taşıtları İçin Karoserileri	2008=145,0 2009=85,2	3,0	39,2	2008=1,32 2009=1,8	-80,9	2008=24 2009=-41	3,0	0,1	ABD (55,8), Brezilya (36,1), Japonya (2,7), Türkiye (2,5), Kanada (1,6).	MFN fob değeri üzerinden %0-5.
Tekstil ve Hazır Giyim Yan Sanayi	5515	Sentetik Liften Dokumalar	2008=76,3 2009=46,9	0,6	182,4	2008=2,47 2009=1,8	-26,0	2008=-23 2009=-39	0,58	0,64	ABD (62,5), Çin (12,5), Hindistan (11), İspanya (3,1), İtalya (2)	MFN fob değeri üzerinden %15.
Tekstil ve Hazır Giyim Yan Sanayi	5801	Kadife Kumaşlar	2008=28,4 2009=18,1	0,7	236,3	2008=1,03 2009=1	-24,4	2008=-23 2009=-36	0,4	0,7	ABD (42,4), Çin (22,9), İspanya (7,7), Belçika (4,3), İsviçre (4,3)	MFN fob değeri üzerinden %0-15.
											ABD	

Tekstil ve Hazır Giyim Yan Sanayi	5511	Suni-Sentetik İplikler	2008=4,3 2009=3,0	0,2	89,6	2008=1,71 2009=1,1	-72,7	2008=-9 2009=-32	0,16	0,14	(33,8), Türkiye (24,7), Peru (10,9), Birleşik Krallık (6), Kanada (5,1).	MFN fob değeri üzerinden %15.
-----------------------------------	------	------------------------	----------------------	-----	------	-----------------------	-------	---------------------	------	------	--	--

Kaynak : Tablonun hazırlanmasında Türkiye'ye ilişkin rakamlarda TUIK, diğer ülkelere ilişkin istatistik rakamlarında UN-ITC TradeMap, gümrük vergisi konusunda AB ülkeleri için TARIC diğer ülkeler için kendi gümrük idarelerinin verileri kullanılmıştır.

* Veriler 9 aylıktır.

Altın Mücevherat

Dünyanın en önemli gümüş üreticilerinden olan Meksika'da birkaç yerel maden ocağından da altın çıkarılmakta, küçük ve orta ölçekli firmaların ağırlıkta olduğu mücevheratçıların tarafından işlenmektedir. Ülkedeki başlıca mücevherat üreticileri, Corporación Sixtar, Peyrelongue Chornos, Medemex, Salfer Casanova, Alberto Vázquez, Palao ve Juan Antonio Rada'dır.

Altın mücevherat sektörü (gtip: 7113.19), Meksika'nın 2009 yılı değerli mücevherat ithalatının % 91'ini, Türkiye'nin Meksika'ya değerli mücevherat ihracatının ise % 95'ini oluşturmaktadır. Son yıllarda markalı üretim yapan ve tasarım ürünlerine yönelik Türk altın mücevherat sektörü, barındırdığı yüksek imalat ve ihracat potansiyeline rağmen 2008 ve 2009 yıllarında Meksika pazarından yalnızca % 0,6 pay alarak ülkenin ithalatında 7. sırada yer alabilmiştir. Ancak 2009 yılında Türkiye'nin bu sektörde Meksika'ya ihracatında 2008 yılına kıyasla % 86 oranında artış yaşanması, ikili ticari ilişkilerin gelişimi ve vaat ettiği potansiyel açısından olumlu bir gelişmedir. 2009 yılında etkisini artıran küresel ekonomik krize rağmen ihracatımızın arttığı Meksika altın mücevherat pazarı, alternatif pazarlar arayan Türk firmaları açısından önemli fırsatlar barındırmaktadır.

Otomotiv Ana ve Yan Sanayi

(Ana sanayi gtip: 8701, 8702, 8703, 8704, 8705, 8709) (Yan sanayi gtip: 4011, 4012, 4013, 40169930, 40169952, 681310, 7007, 700910, 8407, 8408, 8409, 841330, 841581, 841582, 841583, 842123, 842131, 8482, 8483, 8484, 8507, 8511, 8512, 8706, 8707, 8708, 940120)

Üretim, istihdam, yatırım ve ihracat açısından Meksika ekonomisinin en stratejik sektörlerinden biri olan otomotiv sanayi, gelişmiş ülkelerin doymuş pazarları ile karşılaştırıldığında henüz gelişmekte olduğu için önemli bir potansiyel barındırmaktadır. 2008 yılında toplam ihracatın yaklaşık % 15'ini ve GSYİH'nin % 16'sını oluşturan sektörde üretim ve montaj yapan 23 büyük şirket ve 1.000'den fazla otomobil parça üreticisi faaliyet göstermektedir.

Meksika'da 2008 yılında 1000 kişiye düşen araç sayısı 162'dir. Bu oran bölge ortalamasından (118) daha yüksek olmasına rağmen OECD ülkelerinin dörtte biri düzeyindedir. Bunun temel sebebi, araçların tamir edilerek ve bakımdan geçirilerek uzun yıllar kullanılmasıdır. Meksika'da yaklaşık 13 milyon adet düzeyindeki araç parkı oldukça eskidir ve ikinci el araçlar ABD'den ağırlıklı olarak ithal edilmektedir.

Dünyanın en büyük 10. otomotiv üreticisi olan Meksika'nın 2011 yılında 5. sıraya yükseleceği tahmin edilmektedir. Binek otomobil üretim adedi bakımından Nissan, Volkswagen ve Ford; hafif ticari araç üretiminde Chevrolet ve Dodge; ağır ticari araç üretiminde ise Freightliner, International ve Kenworth lider konumdadır. 2008 yılında Meksika'da toplam 2,2 milyon adet araç üretilmiştir. Ancak üretimin % 80'i ülkenin kuzeyindeki "Maquiladora"larda gerçekleştirildiğinden ve ABD araç piyasasına bağımlılık yüksek olduğundan dolayı, 2008 yılı sonunda ABD'de başlayan ve tüm dünyaya yayılan küresel ekonomik kriz, sektördeki üretimi ve araç satışlarını olumsuz etkilemiştir. Sektördeki üretim 2009 yılında % 28 oranında düşmüş ve 1,5 milyona gerilemiştir.

Araç Satışları

1994 yılında yürürlüğe giren NAFTA ile birlikte, ABD ve Kanada pazarını hedefleyen araç üreticileri için Meksika ucuz işgücü arzı ve bu pazarlara coğrafi yakınlığından dolayı ideal bir üretim merkezi haline gelmiştir. 2000'li yıllarda ise Meksika'nın AB ve Japonya ile imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşmaları sayesinde başta ABD pazarı olmak üzere Latin Amerika pazarlarını hedefleyen AB ve Japon araç üreticileri de Meksika otomotiv pazarında varlıklarını hissettirmeye başlamıştır. Bu sayede Meksika araç pazarı model ve tip bakımından zenginleşmeye başlamış, araç satışları hızlanmıştır. Binek otomobiller, araç satışlarının en büyük kısmını oluşturmaktadır.

Başta ABD olmak üzere ihracat pazarlarındaki ekonomik canlılık ve cazip kredi olanakları sayesinde 2008 yılında ihracat 1,6 milyona yükselmiştir. Ancak üretimin yaklaşık % 80'inin ihracata yönelik olması, sektördeki ihracatı büyük ölçüde dış pazarlardaki gelişmelere bağımlı kılmaktadır. Nitekim 2009 yılında dünya pazarlarındaki olumsuz gelişmeler nedeniyle ihracat % 26,4 düşüşle 1,2 milyona gerilemiştir. ABD'ye ihracattaki düşüş oranı % 25,3, AB ülkelerine yönelik ihracattaki düşüş % 40,8, Asya ülkelerine ihracattaki düşüş % 65,7 ve Latin Amerika ülkelerine ihracattaki düşüş ise % 14,1 olarak gerçekleşmiştir.

Küresel krizin yanı sıra, finansman sıkıntısı, yüksek seyreden faiz oranları ve artan rekabet, araç satışlarının düşmesine, dolayısıyla kapasite fazlasına ve bazı fabrikaların kapanmasına yol açmıştır. Tüketicilerin işlerini kaybetmekten endişe duyarak tüketim harcamalarında ihtiyatlı davranmaları ve yüksek enflasyon nedeniyle, iç piyasanın canlanmasına yönelik olarak Temmuz 2009'da uygulanmaya başlanan sektörel teşvik programları dahi araç satışlarında beklenen artışı sağlayamamıştır. Sonuç olarak 2009 yılında araç satışları % 27,5 düşüşle yaklaşık 769.000'e gerilemiştir. 2010 yılında araç satışlarında % 9,3 oranında artış beklenmekte, orta vadede daha büyük bir iyileşme yaşanacağı tahmin edilmektedir.

Binek otomobil satış adedi bakımından Nissan, VW ve Chevrolet; hafif ticari araç satışında Ford, Nissan ve Chevrolet; ağır ticari araç satışlarında ise International, Kenworth, Mercedes-Benz, Ford ve Isuzu firmaları pazarda hakimdir. 1995 yılından bu yana toplam araç satışları bakımından Meksika pazarında lider konumda olan General Motors (GM) 2009 yılında liderliği Nissan'a kaptırmıştır. Nissan'ın araç satışlarındaki düşüş % 26 iken GM'nin satışlarındaki düşüş % 35 oranında gerçekleşmiştir. Nissan'ın Sentra ve Tsuru modellerinin satışları, şirketin Meksika pazarında üstünlük kazanmasının ardında yatan temel faktörlerdendir.

Oto Yedek Parça Sektörü

Meksika'daki büyük çaplı araç üretimi ve büyüyen oto yan sanayi pazarı, oto yedek parça sektörü için birçok fırsatı barındırmaktadır. Meksika'daki başlıca oto yedek parça üreticileri; Delphi, Grupo Desc, Lear, Denso, JATCO, BASF, IAC, Cooper Tyre, Michelin, Visteon/ACH ve Continental firmalarıdır. Yerel oto yedek parça üretimi toplam talebin ancak dörtte birini karşılayabilecek düzeyde olup, Meksika bu sektörde net ithalatçıdır. Kara taşıtlarının aksam ve parçaları (gtip: 8708), kauçuktan yeni dış lastikler (gtip: 4011), transmisyon milleri, kranklar, yatak kovanları, dişliler ve çarklar (gtip: 8483), vulkanize kauçuktan diğer eşya (gtip: 4016), rulmanlar (gtip: 8482) alt sektörlerinde Meksika'nın ithalatında Türkiye'nin payı çok küçük olup, % 0,1-0,4 arasında değişmektedir. Meksika'nın kara taşıtları için karoserleri (gtip: 8707) ithalatında ise Türkiye % 2,5 payla 4. sırada yer almaktadır.

Yedek parça üreticilerinin çoğu tesislerini büyük araç üreticilerinin fabrikalarına yakın yerlerde kurmaktadır. Ford ve Toyota, ABD'ye ihraç ettikleri araçların üretimi için gerekli yedek parça tedariki yapan firmalar için tedarikçi yerleşkeleri kurmuşlardır. Örneğin, Ford'un Hermosillo fabrikasının yanında 35 adet oto yedek parça tedarikçisinin fabrikası vardır ve Tijuana fabrikasının yanına da birçok tedarikçi fabrika kurmaktadır. Bunun başlıca nedenleri, ABD'de üretim maliyetlerinin artması ve üretimlerini Çin'e kaydıramayan küçük ve orta ölçekli yedek parça üreticilerinin Asyalı rakipleri ile rekabet edebilmek için Meksika'yı tercih etmeleridir.

2009 yılında oto yedek parça üreticilerinin karşılaştığı en büyük zorluk, iç piyasanın yanı sıra dış piyasada NAFTA gibi başlıca ihraç pazarlarında yeni araç talebinin düşmesi nedeniyle orijinal ekipman üretiminin azalmasıdır. Ancak orta vadede otomotiv satışlarının ve ihracatının artması ile birlikte oto yedek parça sektörünün de canlanacağı öngörülmektedir. Meksika pazarı çoğunlukla basit ve üretimi kolay oto yedek parça üretimine ağırlık veren Çin gibi ucuz üretim yapan ülkelerin ürünleri ile doyduğundan, bu tip ürünlerle pazarda rekabet etmek yerine daha karmaşık (sofistike), teknoloji-yoğun, yakıt tasarrufu sağlayan, katma değeri yüksek ve yeni model ürünlerle pazara giriş daha karlı görülmektedir.

Takım Tezgahları

Takım tezgahları, metalleri çeşitli yollarla işleyen ve imalat sanayinin ana girdilerinden birini oluşturan makine ve ekipmanlardır. Sektörün ürünleri başlıca iki kategoriye ayrılmaktadır:

- i) Talaşlı İşleme Tezgahları.
- ii) Metal Şekillendirme Tezgahları.

Talaşlı işleme tezgahları arasında yer alan başlıca ürünler: Lazer, foton, ultrasonik, elektro-erozyon yöntemiyle maddeleri aşındırarak işleyen makineler; metal işleme merkezleri, tek ve çok istasyonlu tezgahlar; torna tezgahları; delme, freze, rayba tezgahları; bileme, taşlama, cilama tezgahları; dişli, yiv vb. açma ve testere ve broş tezgahlarıdır.

Metal şekillendirme tezgahları ise: Metalleri kesme, dövme, katlama, kavislendirme vb yoluyla işleyen makine ve presler; çubuk, profil, boru tel çekme tezgahları, vida, civata, tel işleme makineleridir.

Diğer tezgahlar: Taş, beton, seramik, soğuk cam, beton işleyen makineler, testereler cilama vb. makineleri; ağaç, mantar, seramik, sert plastik ve kauçuk işleyen makineler (testereler, kalıp-freze makineleri, parlatma-taşlama makineleri, bükme-birleştirme makineleri, delik açma-zıvanalama makineleri, yarma-dilme-yapraklama makineleri); takım tezgahlarının aksam ve parçalarıdır.

Makine sektörünün tüm alt gruplarında büyük ticari fırsatların olduğu Meksika'da, hedef sektörlerden biri olarak belirlenen takım tezgahları sektöründe büyük bir potansiyel mevcuttur. Son yıllarda Meksika imalat sanayinde ve ihracatında yaşanan hızlı gelişmenin bir yansıması olarak bir yatırım mali olan takım tezgahlarının talebi de artış eğilimindedir. Özellikle Meksika'nın ihracatında önemli paya sahip olan otomotiv ve ev aletleri, elektrik ve elektronik donanım, havacılık, tarım alet ve makineleri gibi imalat sektörleri, takım tezgahları ithalatının da yapıldığı başlıca sektörlerdir. Küresel ekonomik krizin Meksika'nın yanı sıra Meksika'nın başlıca ihraç pazarları üzerindeki etkilerinin hafiflemesi ve Meksika'nın imalat sanayinde yeniden canlanma yaşanması ile bu sektördeki talebin de yeniden hızlı bir artış kaydetmesi öngörülmektedir.

Meksika'nın NAFTA, bazı Latin Amerika ülkeleri, AB, EFTA ve Japonya gibi ülkeler ile imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşmaları'nın (STA) Türk mallarının ithalatında bu ülkelere kıyasla yüksek gümrük vergisi uygulanması nedeniyle yarattığı olumsuz etkinin, "maquiladora"lardaki fabrikalarda işlenmek ya da montajı yapılmak üzere ithal edilen sermaye mallarına Meksika hükümetince tanınan gümrük vergisi muafiyetinden yararlanılmak koşuluyla giderilmesi mümkündür. Genellikle deniz yolu ile Meksika'ya nakliyesi yapılan Türk mallarının Çin, Hindistan ve AB ülkeleri ile hemen hemen benzer bir sürede pazara ulaştırılması da önemli bir avantajdır.

Meksika'ya takım tezgahları tedariki yapan gelişmiş ülkelerin ürün kaliteleri, pazara yeni giren Çin ve Hindistan gibi ülkelerin mallarına kıyasla oldukça yüksektir. Türk makineleri ise kalite-fiyat uyumu açısından Meksika pazarına uygun niteliktedir.

Meksikalı takım tezgahları müşterileri, standart kaliteli, uluslararası standartlara uygun ürün tedarikine, verimliliğe, düşük üretim maliyetlerine, zamanında teslimata ve satış sonrası hizmete önem vermektedir. Türk firmaları pazarda başarılı ve kalıcı olmak için bu faktörlerin yanı sıra ürün taleplerini hızlı yanıtlamaya, İspanyolca dilinde tanıtım materyalleri hazırlayarak ya da ülkede düzenlenen ihtisas fuarlarına katılım sağlayarak ürünlerini tanıtmaya, alıcılara ödeme kolaylıkları tanıtmaya ve ülkenin farklı bölgelerinde birden fazla dağıtıcı ya da acente ile çalışarak farklı kesimlerdeki üreticilere ulaşmaya özen göstermesi gerekmektedir.

Metal şekillendirme-kesme makine ve presleri (gtip: 8462)

Takım tezgahları sektöründe Türkiye'nin Meksika'ya en önemli ihracat kalemlerinden biri olan metal şekillendirme-kesme makine ve preslerinde Meksika 2009 yılında 322 Milyon Dolar değerinde ithalat yapmıştır. Meksika'nın bu ürünü ağırlıklı olarak ABD, Almanya, İtalya, Kanada, Japonya ve İspanya'dan ithal ettiği, Türkiye'nin ise % 0,6 pay ile Meksika'nın ithalatında 16. sırada yer aldığı görülmektedir.

Metal şekillendirme-kesme makine ve preslerinin en çok kullanıldığı alanlardan biri, kalıp üretim sektörüdür. Meksika'da çoğu Monterrey, Puebla, Toluca, Saltillo, Chihuahua, Hermosillo, Aguascalientes, San Luis Potosi ve Cuernavaca gibi önemli şehirlerde irili ufaklı yaklaşık 1000 adet kalıp üreticisi faaliyet göstermektedir.

Tekstil ve Hazır Giyim Yan Sanayi

Meksika'da hazır giyim alışverişi önceden planlanarak ve özel bir bütçe ayrılarak gerçekleştirildiği için dönemsel niteliktedir. Düşük gelir düzeyine sahip Meksikalılar önceden yaptıkları birikimler ile iç piyasadan, alım gücü yüksek olanlar ise tatil dönemlerinde yurt dışından alışveriş yapmaktadır. Gelir düzeyi düşük olan tüketicilerin kredi kartı ile vadeli ödeme seçeneği sunularak ya da müşteri sadakatini ödüllendiren mağaza kartları kullanılarak; gelir düzeyi yüksek kesimlerin ise yeni trendlere uygun tasarımlarla pazara giriş yapılarak iç piyasadan tüketim yapmaya özendirilmesi mümkündür. Noel, Anneler Günü ve Babalar Günü dönemlerinde "Şimdi al, sonra öde" temalı kampanyalar pazarda sıklıkla kullanılmaktadır.

2000-2007 yılları arasında değer ve hacim bakımından Meksika hazır giyim sektöründe büyüme gözlenmiştir. 2008 yılının ikinci yarısında ise enflasyon oranının yükselmesine ve tüketicilerin acil olmayan tüketim harcamalarını kısmasına bağlı olarak büyüme hızı yavaşlamıştır. 2010 yılı ortasından itibaren sektörde toparlanma yaşanması, ithal ürünlerin özellikle düşük ve yüksek alım gücüne sahip segmentlerdeki payının artması öngörülmektedir.

Pazarındaki rekabetin son yıllarda artması nedeniyle fiyatlarda düşüş gözlenmiştir. Ancak 2010-2011 döneminde tüketicilerin satın alma gücünde beklenen iyileşmelere paralel olarak fiyatların yeniden yükseleceği tahmin edilmektedir. Soriana, Wal-Mart ve Costco gibi süpermarketler ile Suburbia, Sears ve Woolworths gibi çok katlı mağazalarda düşük ve orta gelirli tüketicilere yönelik ürünler satılırken; Palacio de Hierro ve Liverpool gibi büyük alışveriş merkezlerinde lüks tüketim için ürünler ile Dockers, GAP, Zara ve Lacoste gibi uluslararası markalar satılmaktadır. Ayrıca Medyada sportif faaliyetlerin teşvikine yönelik olarak yayınlanan hükümet destekli reklamların da etkisiyle yüksek alım gücüne sahip tüketicilerin spor ve fitness kulüplerine ilgi duymaları spor giyim tüketimini artırmıştır.

Meksika genelinde tekstil sektöründe faaliyet gösteren 35.000'den fazla üretici firma bulunmaktadır. Bu firmaların en büyükleri geniş bir imalat kapasitesine ve dağıtım ağına sahip olan Nuevo Versatex SA de CV (% 3,6), INDITEX-Industria de Diseño Textil (% 3,2), Grupo Milano SA de CV (% 2,3), Levi Strauss & Co (% 2,2) ve Yale de Mexico SA de CV'dir (% 2,0). Pazar payı son yıllarda azalan ve maliyet yapıları nedeniyle çok düşük maliyetlerle üretim yapan yabancı üreticiler ile rekabet edemeyen yerli firmalar, tasarım ve inovasyona yönelmektedir.

Meksika'nın örme kumaşlar (gtip: 60) ithalatı 2009 yılında 650 Milyon Dolar'dır. Bu ürün grubunda en büyük tedarikçi % 69 pazar payı ile ABD'dir. Türkiye, % 0,2'lik pazar payı ile Meksika'nın ithalatında 13. sırada yer almıştır. Sentetik kumaşlar (gtip: 5407), pamuklu kumaşlar (gtip: 5209), sentetik liften dokumalar (gtip: 5515), kadife kumaşlar (gtip: 5801) ve suni-sentetik ipliklerin (gtip: 5511) tedarikinde de yine ABD'nin liderliği göze çarpmaktadır. Bu sektörlerde Türkiye Meksika'nın ithalatında sırayla 12., 8., 6., 8. ve 2. sırada yer almaktadır.

Tekstil sanayi, Meksika'nın uluslararası piyasalarda güçlü olduğu sektörler arasında yer aldığı için her türlü iplik ve kumaşa ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ürünlerde net ithalatçı konumunda olan Meksika'da Türk firmalarının tüm tekstil ve hazır giyim girdilerinde ihracat potansiyeli mevcuttur. Nispeten düşük maliyetli ve standart kalitedeki ürünlerin pazardaki farklı hedef kitlelerine uygun bir tanıtım yöntemi seçilerek ve gerektiğinde ürün farklılaşmasına gidilerek sunulması, sektörde özellikle Çin gibi düşük maliyetli üretim yapan ülkeler ile rekabet edebilmenin kuralıdır.

Meksika - Düzenlenen Önemli Fuarlar

Bireysel Katılımda Devlet Desteği Olan Fuarlar

ALIMENTARIA MEXICO (Mexico City - Haziran/Her Yıl)

Gıda

Web Sitesi : <http://www.ejkrause.com.mx>

ANPIC - Show of the Suppliers, Machinery and Fashion Preview for the Leather and Footwear Industries (Leon - Mayıs/Her Yıl)

Deri İşleme Makinaları, Ayakkabı Makinaları

Web Sitesi : <http://www.anpic.com>

CONFITEXPO - International Candy Show (Guadalajara - Şubat/Her Yıl)

Yiyecek ve İçecek

Web Sitesi : <http://www.guadajara.com>

EXPO COMM MEXICO - International Telecommunications, Networking, Internet and Wireless Technologies Exhibition and Conference (Mexico City - Şubat/Her Yıl)

Bilgi Teknolojileri, İletişim

Web Sitesi : <http://www.ejkgermany.de>

EXPO COMM MEXICO - International Telecommunications, Networking, Internet and Wireless Technologies Exhibition and Conference (Mexico City - Şubat/Her Yıl)

Bilgi Teknolojileri, İletişim

Web Sitesi : <http://www.ejkgermany.de>

EXPO MANUFACTURA - International Exhibition for Manufacturing Technology, Automation and Robotic (Monterrey - Mart/Her Yıl)

C Teknolojisi, Fabrika-Otomasyon, Denetim ve Ölçüm Mühendisliği, Metal İşleme, Kaynak Teknolojisi

Web Sitesi : <http://www.ejkgermany.de>

EXPO MUEBLE - Wholesale Furniture Manufacturer's Tradeshow (Guadalajara - Mart/Her Yıl)

Mobilya, İç Tasarım

Web Sitesi : <http://www.afmjal.com.mx>

EXPO PACK/PROCESA - International Packaging Exhibition and Conference (Mexico City - Mayıs/Her Yıl)

Ambalaj ekipman ve makineleri, gıda işleme makineleri

Web Sitesi : <http://www.oprex.com.mx>

EXPO PROMUEBLE - Wholesale Furniture Manufacturer's Tradeshow (Guadalajara - Nisan/Her Yıl)

Mobilya, İç Tasarım

Web Sitesi : <http://www.afmjal.com.mx>

EXPO SEGURIDAD (Mexico city - Nisan/Her Yıl)

Güvenlik malzemeleri ve teknolojileri

Web Sitesi : <http://www.exposeguridadmexico.com>

INTERMODA MEXICO (Guadalajara - Ocak/Her Yıl)

Tekstil ve Hazır Giyim

Web Sitesi : <http://www.intermoda.com>

PAACE Automechanika Mexico (Mexico city - Temmuz/Her Yıl)

Otomotiv

Web Sitesi : <http://www.usa.messefrankfurt.com>

SAPICA - National Shoe Fair (Leon - Mart/Her Yıl)

Deri, Deri Ürünleri, Ayakkabılar

Web Sitesi : <http://www.sapica.com>

SAPICA - National Shoe Fair (Leon - Mart/Her Yıl)

Deri, Deri Ürünleri, Ayakkabılar

Web Sitesi : <http://www.sapica.com>

World of Concrete Mexico - International Construction Event focusing on Concrete & Cement Production (Mexico City - Mart/Her Yıl)

Yapı Teknolojileri Ve Makineleri, İç Dizayn

Web Sitesi : <http://www.ejkgermany.de>